

Έρευνα | επανεκκίνηση

σπουδάστρια :
Αγγελική Χαντζοπούλου

επιβλέπουσα καθηγήτρια :

Π. Κουτρολίκου

σύμβουλος καθηγητής :

Γ. Ζαχαριάδης

Διπλωματική εργασία | Μάρτιος 2018
Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ

Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ

Ακαδημαϊκό έτος 2017-2018

Έρκυνα | επανεκκίνηση

Erkyna | reset

σπουδάστρια :

Αγγελική Χαντζοπούλου

Διπλωματική εργασία | Μάρτιος 2018

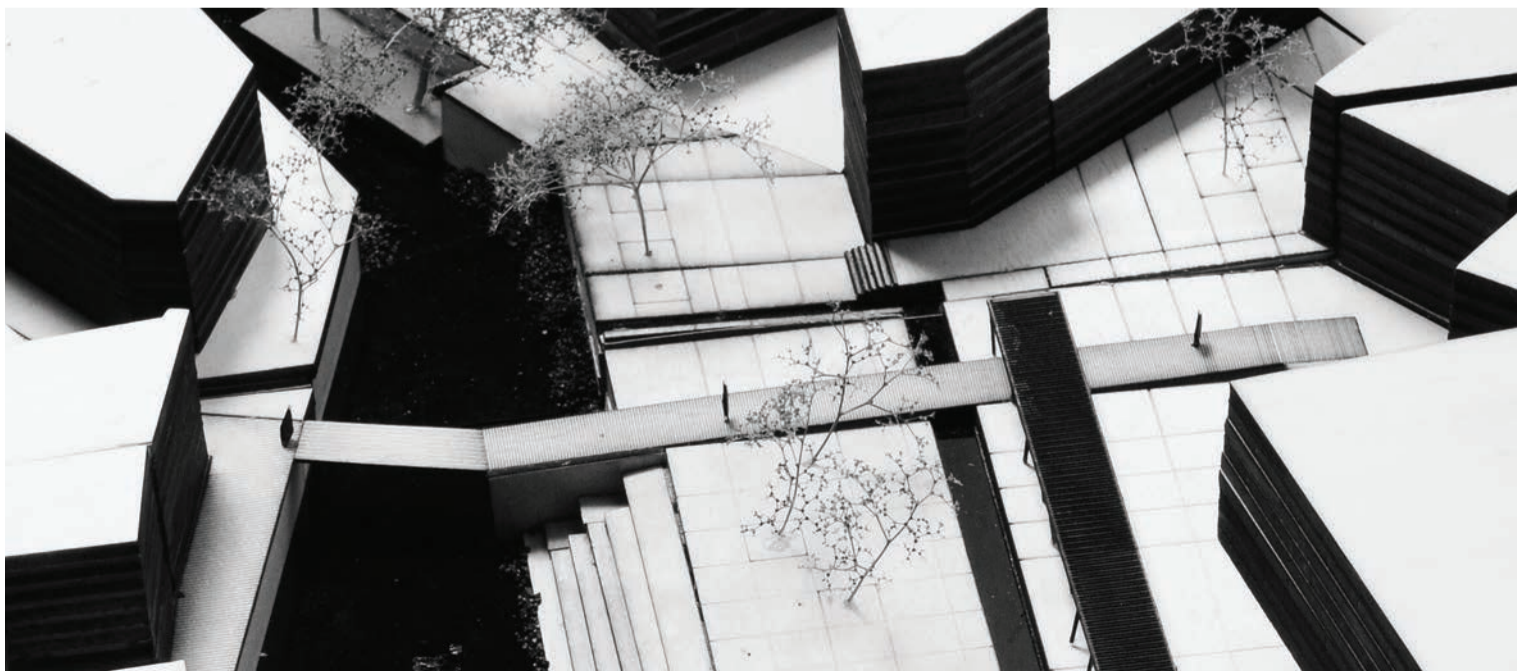
Ένα μεγάλο ευχαριστώ
στην Πέννυ και στον κ. Ζαχαριάδη

και στους :

Γεωργία, Γιώργο, Δήμητρα, Δήμητρα, Ειρήνη, Νικόλα, Ουρανία,
Πάνο, Φωτεινή, Χρήστο

Bas, Dirk, Fung, Jeroen, Joan, Kapilan, Manuel, Maria

και το RDM Makerspace, Rotterdam

Η παρούσα Διπλωματική εργασία ασχολείται με τον ποταμό Έρκυνα στο κέντρο της πόλης της Λιβαδειάς και την παραποτάμια περιοχή που διασχίζει την πόλη από Νότο προς Βορρά. Αρχικά μελετήθηκε η σύνδεση της Έρκυνας με την πολεοδομική εξέλιξη της πόλης μέσα στον χρόνο και η σημασία της ύπαρξης τρεχούμενου ορμητικού νερού για την βιομηχανική ανάπτυξη της πόλης. Στην συνέχεια αναλύθηκε η σημερινή κατάσταση των παραποτάμιων υποπεριοχών όσων αφορά στην σχέση τους με το δομημένο περιβάλλον και ταυτόχρονα ως ένα αυτοτελές σύστημα ποταμού, κοίτης και οχθών. Μέσα από την καταγραφή ανενεργών σημείων της παρόχθιας ζώνης παράλληλα με την μελέτη κοινωνικοοικονομικών παραμέτρων από την πραγματικότητα της πόλης σήμερα, έγινε μια προσπάθεια πολύπλευρου σχεδιασμού πάνω στον άξονα του ποταμού. Ο σχεδιασμός αυτός επιχειρεί να παρέμβει ήπια στο υφιστάμενο φυσικό και δομημένο τοπίο της πόλης, να επανερμηνεύσει την σχέση τους και κατανοώντας τον τρόπο που λειτουργεί η πόλη σήμερα και την δυναμική της, να επαναπροσδιορίσει τους παρόχθιους κοινόχρηστους χώρους και να προτείνει νέες χρήσεις σε κενά κελύφη κτισμένα στις όχθες. Στόχος είναι η δημιουργία ενός δικτύου κοινόχρηστων χώρων κατά μήκος του ποταμού και η σύνδεσή τους με το φυσικό περιεριστικό πράσινο του φαραγγιού ως μια «πράσινη ζώνη» στο κέντρο της πόλης που θα λειτουργεί ως ζώνη προστασίας για το ποτάμι και ως πυρήνας πρασίνου και δροσισμού για την πόλη. Παράλληλα, επιδιώκεται η ενίσχυση του αγροτικού και εμπορικού ρόλου της πόλης και της παλαιάς αγοράς στο κέντρο της πόλης με την ενίσχυση των υφιστάμενων χρήσεων και δημιουργία ενός θεσμικού πλαισίου προσωρινών χρήσεων κατά μήκος του ποταμού στα ανενεργά κτηριακά κελύφη. Ως απώτερος στόχος του σχεδιασμού τίθεται η δημιουργία ταυτότητας της Έρκυνας, η ενίσχυση της ταυτότητας της Λιβαδειάς και κυρίως η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Abstract

This master thesis concerns the river Erkyrna in the center of the town Livadia in Greece and the riparian area crossing the town from the South to the North. At first, a long research has been conducted on the connection of the river with the urban development of the town throughout time and the significance of running water for the industrial growth of the place. Subsequently, the current situation of the riversides was analyzed concerning their connection with the urban environment but also as an independent system of a river, a river bed and the riverside. Then, through the analysis of the inactive places of the riparian area together with the social, cultural and financial parameters of the town's reality, a versatile urban design was developed along the river axis. The design attempts to intervene gently to the existing natural and built environment, to redefine their relation and after understanding the way the town works today and its future potentials, to redefine the public riparian areas and suggest new uses in vacant buildings along the river. The design aims to create a network of public spaces next to the river and to connect them to the peri-urban natural green area of the gorge on the South. This would lead to a "green corridor" in the town center which would work as a protection zone for the river and as a core of vegetation and natural cooling for the town. At the same time, it is intended to strengthen the role of the town as an agricultural and commercial center as well as to get the old market of the town back to a lively and significant commercial place. In order to achieve this, the design suggests the support of the existing commercial uses together with an institutional framework of temporary uses in the vacant and derelict buildings along the river. Finally, the ultimate aim of the design is the formation of an identity for the river Erkyrna, to strengthen the identity of the town but most particularly to improve the quality of life of the residents.

Περίληψη/Abstract_03

Η πόλη_05

Πολεοδομική εξέλιξη και συγκρότηση_08

Υδρολογικά και κλιματολογικά στοιχεία_11

Πολεοδομική ανάλυση_12

Έρκυνα _ σχέση με την πόλη_17

Παρόχθιος χώρος _ παρεμβάσεις_22

Παρόχθιος χώρος _ ανάλυση περιοχής μελέτης_25

Αναγνώριση Προβλήματος_30

Στρατηγική σχεδιασμού_31

Πρόταση επέμβασης _ περιοχή μελέτης_43

Πρόταση επέμβασης _ Κάτω πλατεία_58

Λεπτομέρειες πρότασης_63

Μακέτες_75

Βιβλιογραφία και ιστοσελίδες_79

Λιβαδειά (η)

38°23'21"N 22°50'56"E

πόλη και πρωτεύουσα του νομού Βοιωτίας.
– Λιβαδιώτης (ο), Λιβαδιώτισσα (η), λιβαδιώτικος, -η, -ο.
[ΕΤΥΜ. <αρχ. Λεβάδεια, από τον Αθηναίο Λέβαδο, που εγκατέστησε τους κατοίκους της αρχαιότερης Μιδείας (η οποία ήταν χτισμένη σε λόφο) στην βοιωτική πεδιάδα]

ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ – Γ. Μπαμπινιώτη

Πληθυσμός | 21.379 κάτοικοι (2011)

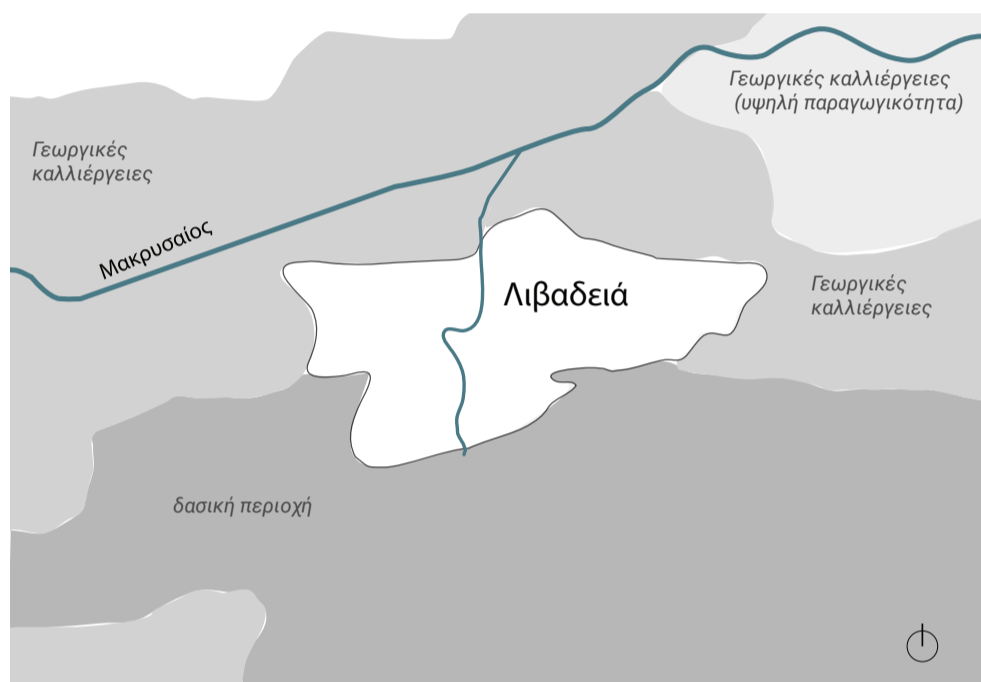
Υψόμετρο | 200 m

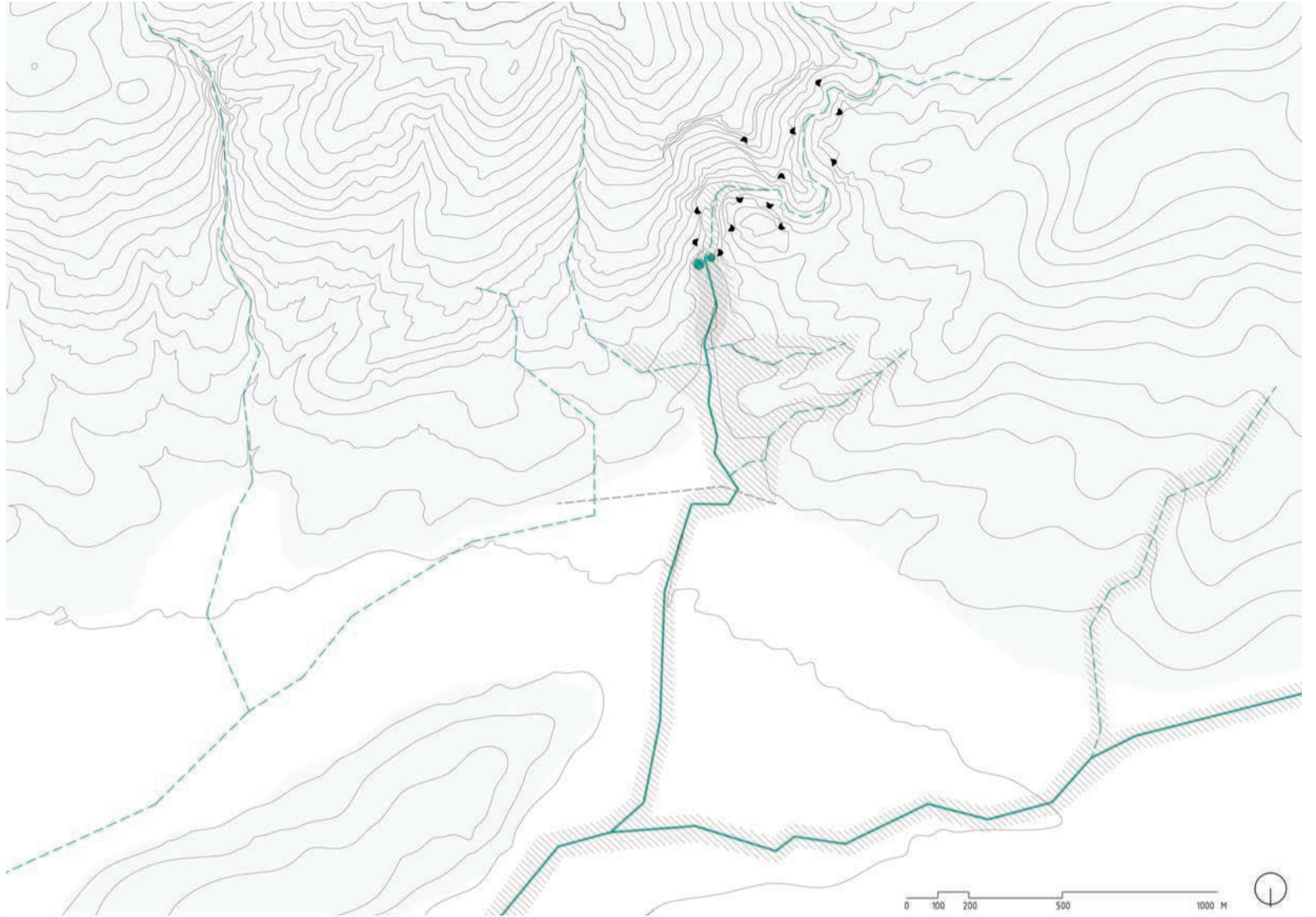
130 km βορειοδυτικά της Αθήνας

**30 km | πλησιέστερη ακτή του νομού, Παραλία Διστόμου
οικισμός Άσπρα Σπίτια | επίνειο της πόλης**

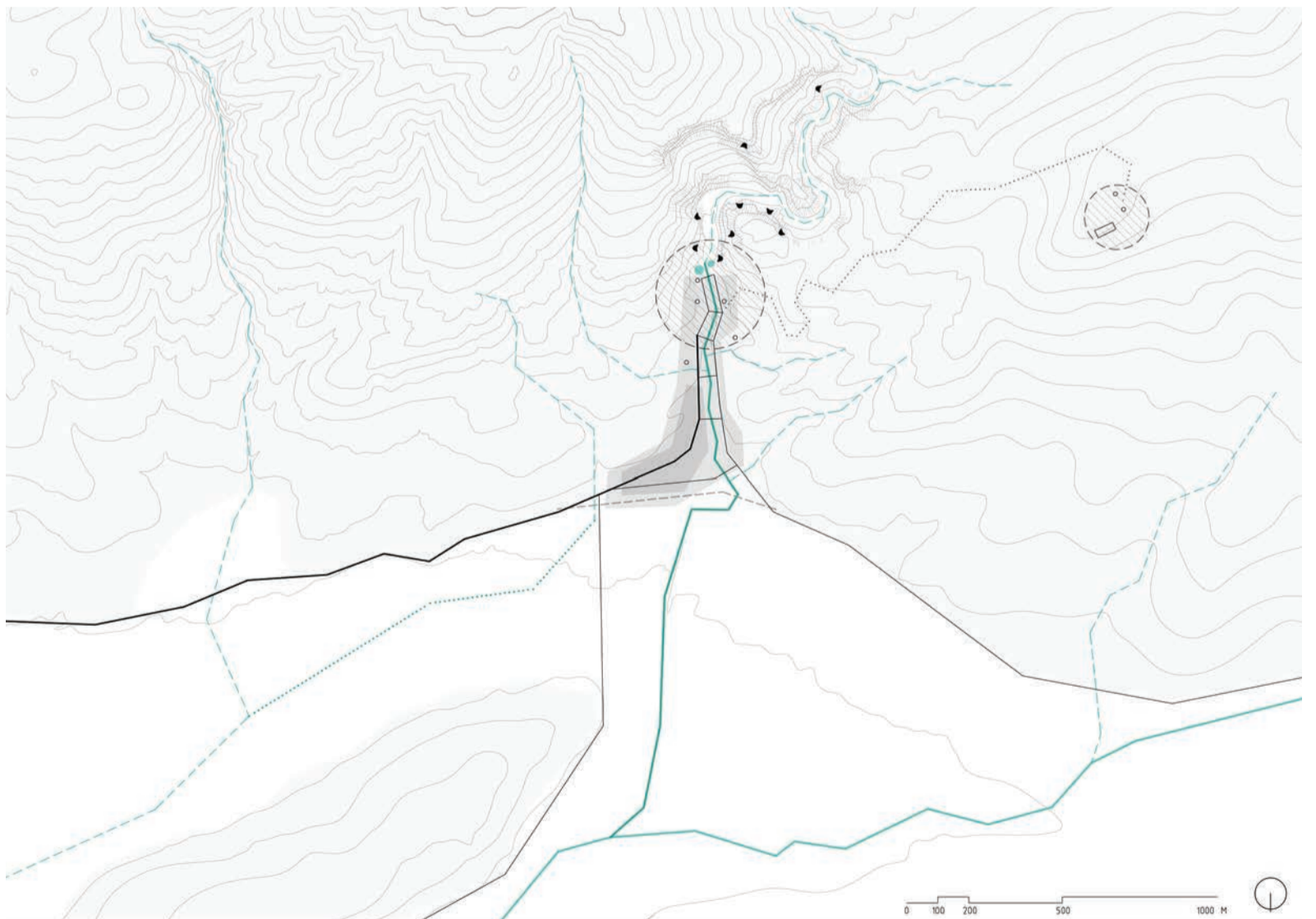
Βρίσκεται στο δυτικό άκρο της πεδιάδας της Κωπαΐδας και στους πρόποδες του όρους Ελικώνα, ο οποίος υψώνεται νοτίως της πόλης, ενώ αρκετά βορειοδυτικότερα σχηματίζεται ο Παρνασσός.

Εξαιρετικά σημαντικός παράγοντας στην συγκρότηση και την εξέλιξη της πόλης είναι ο μικρός ποταμός της Έρκυνας, ο οποίος διαρρέει την πόλη σε άξονα νότο προς βορρά, για να ενωθεί με τον Μακρυσαίο ποταμό και αργότερα με τον βοιωτικό Κηφισό που καταλήγει στην λίμνη Υλίκη.

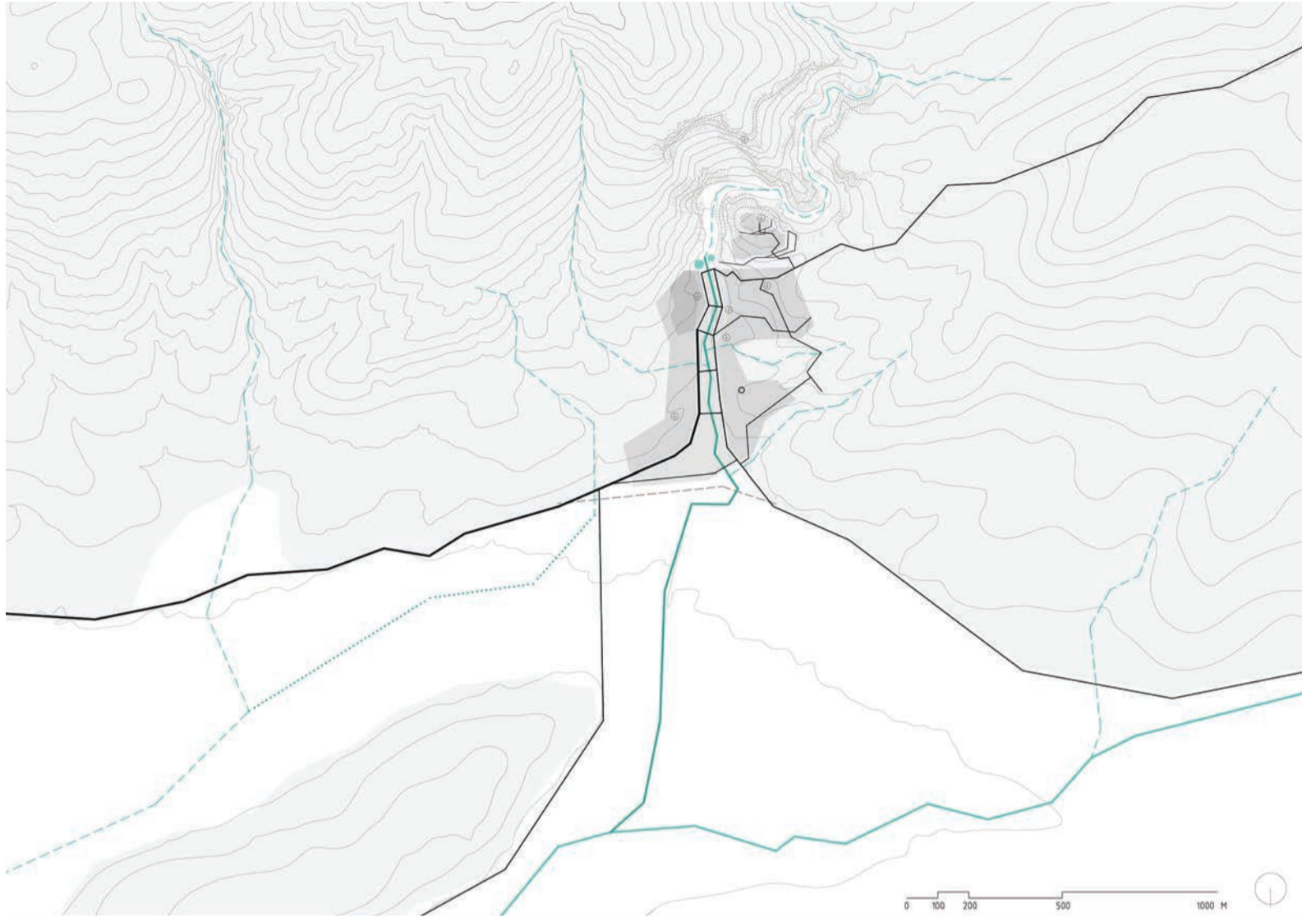

α Προϊστορία

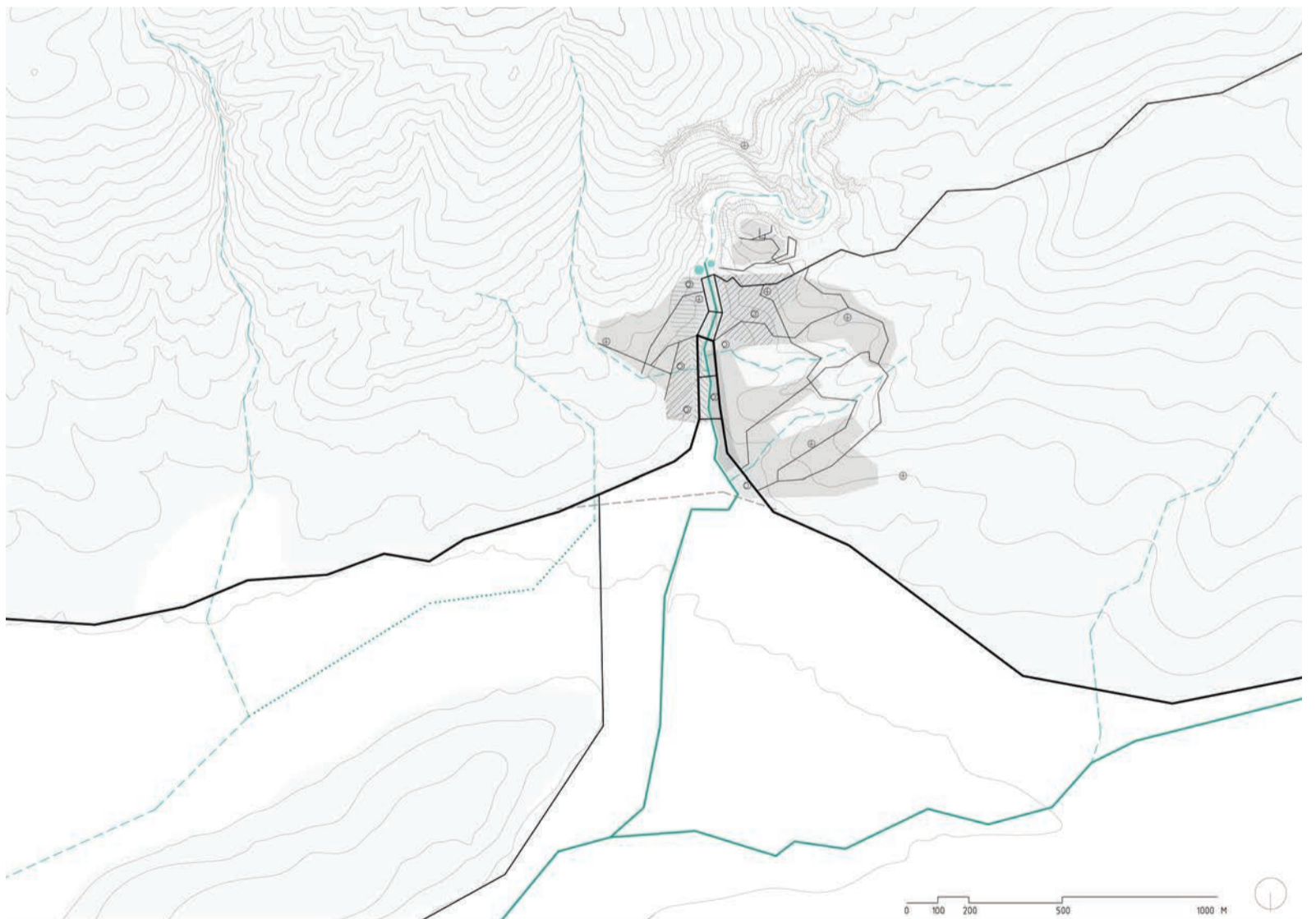

β Αρχαιότητα

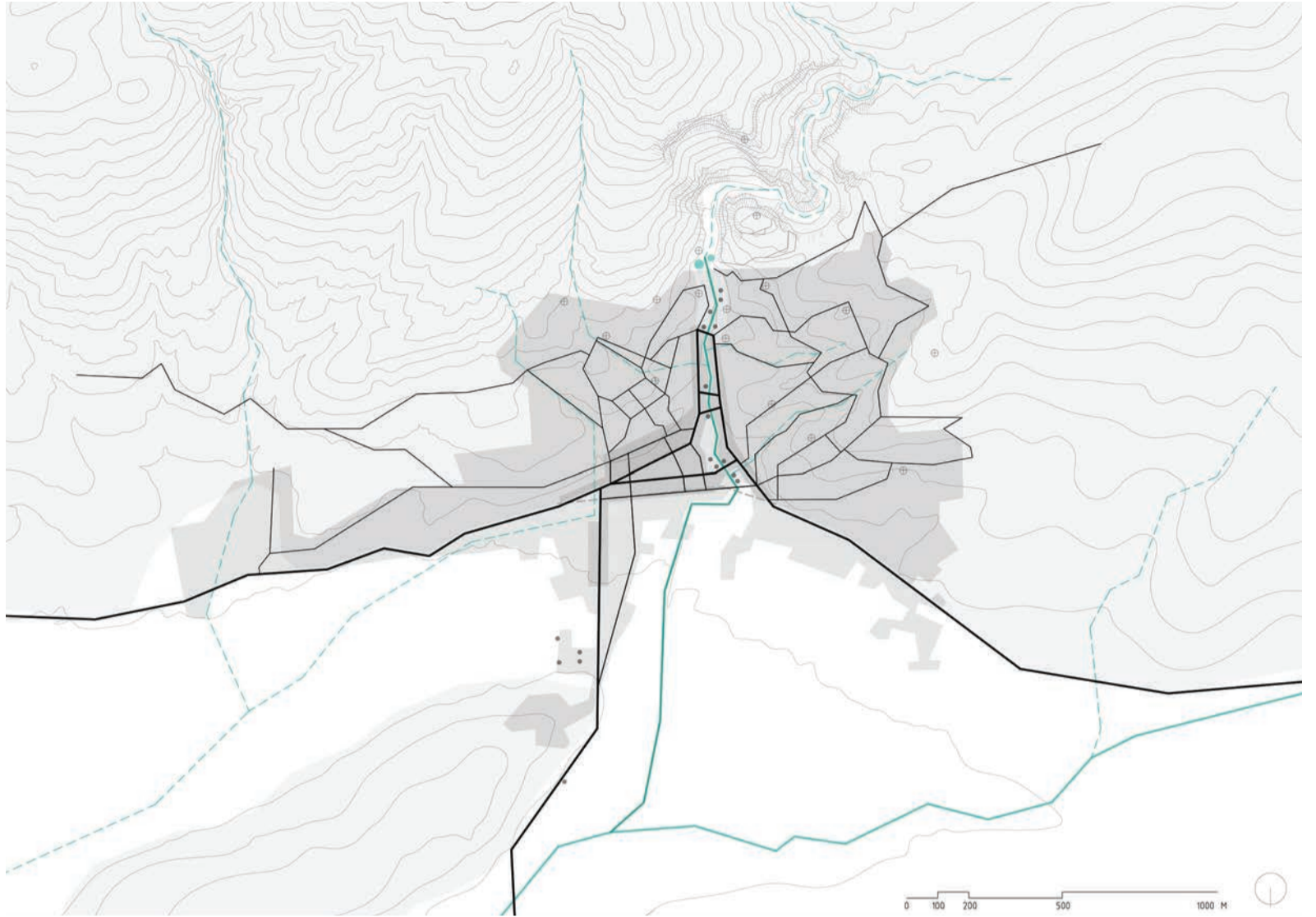
γ

Μεσαίωνας

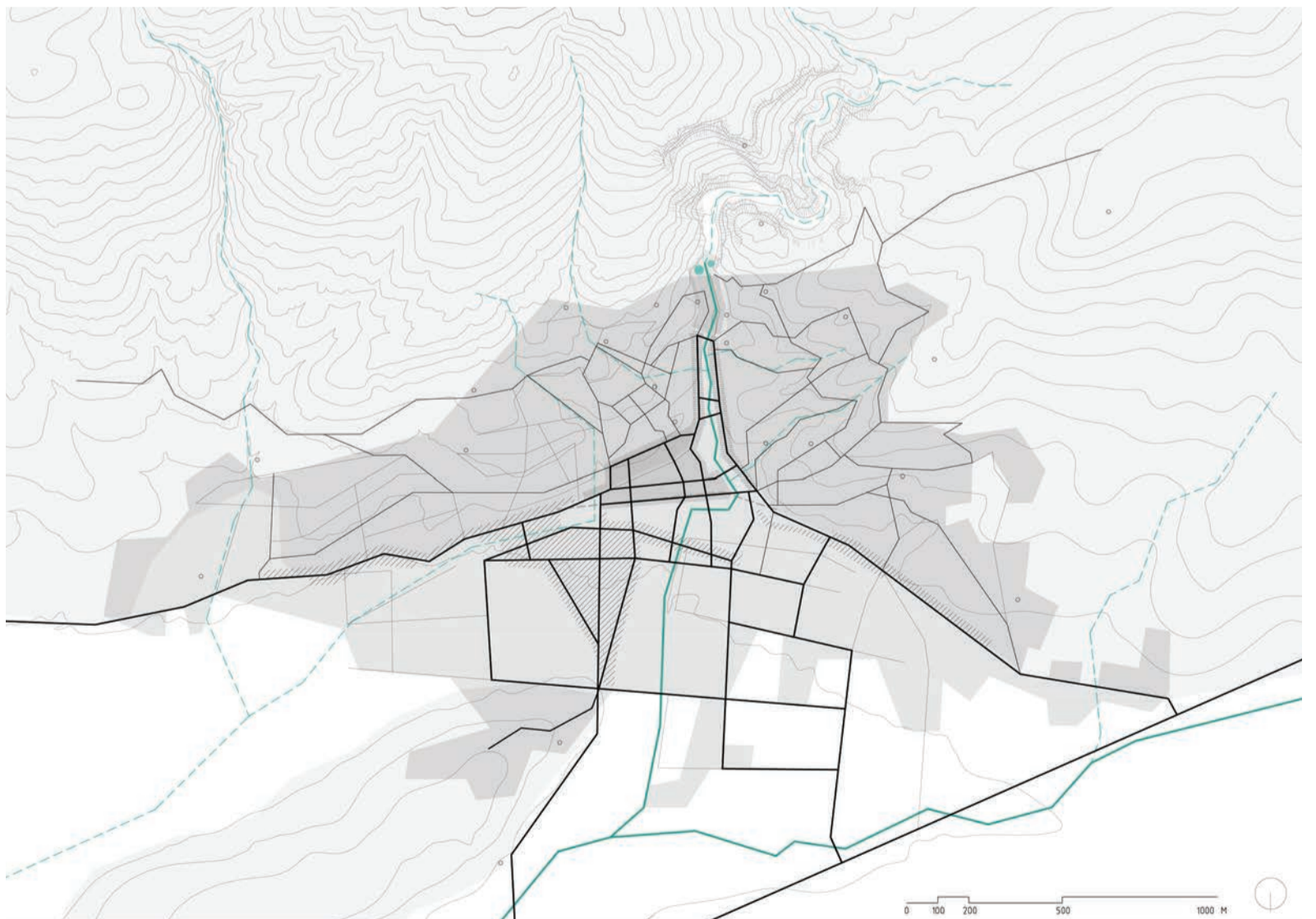
δ

Οθωμανική περίοδος

ε

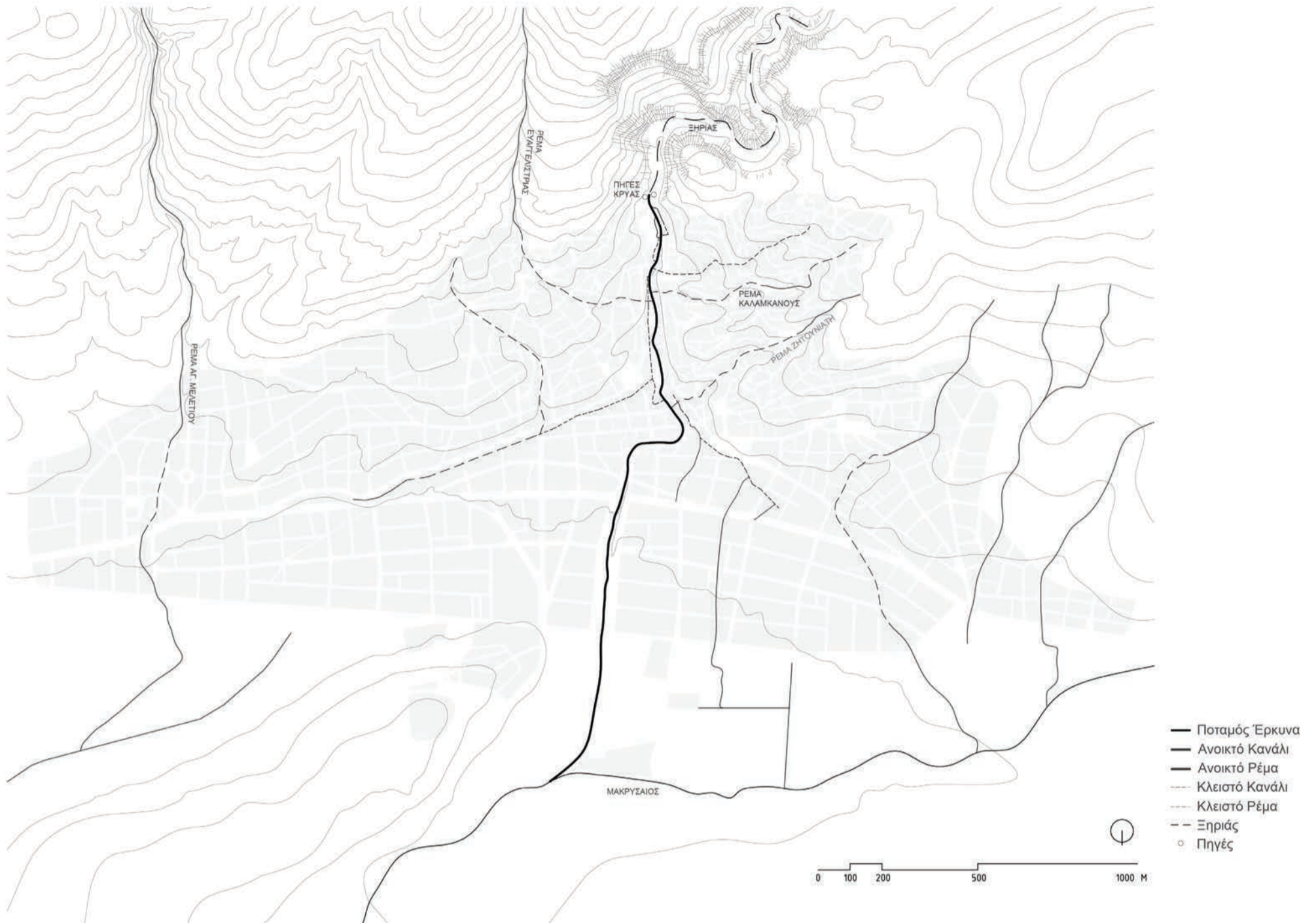
Νεότερα Χρόνια

στ

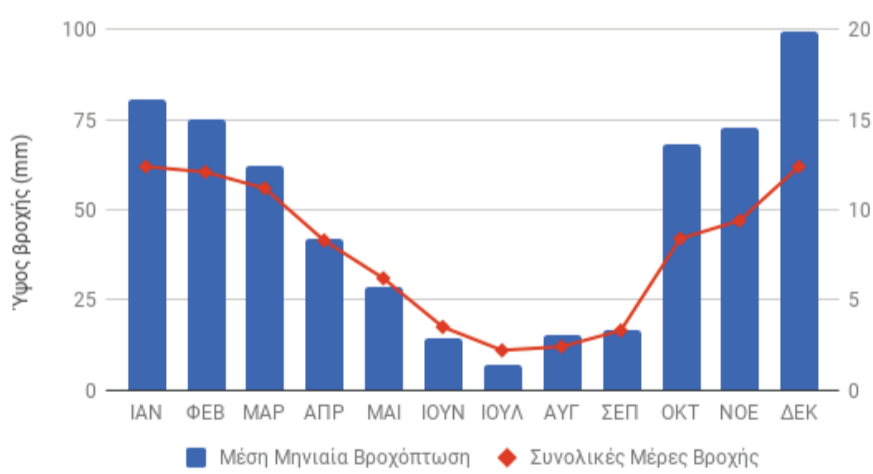
Σήμερα

Υδρολογικά και Κλιματολογικά Στοιχεία

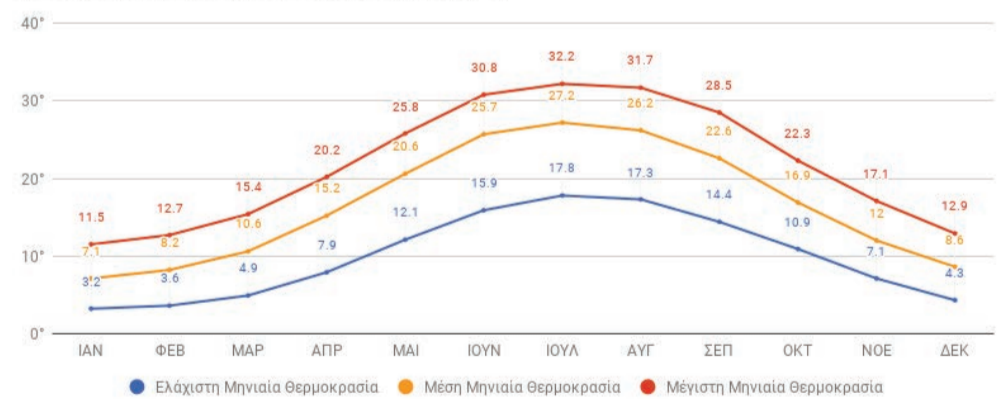
Βροχόπτωση

Μετεωρολογικός σταθμός Αλιάρτου (38.372° N, 023.101° E)

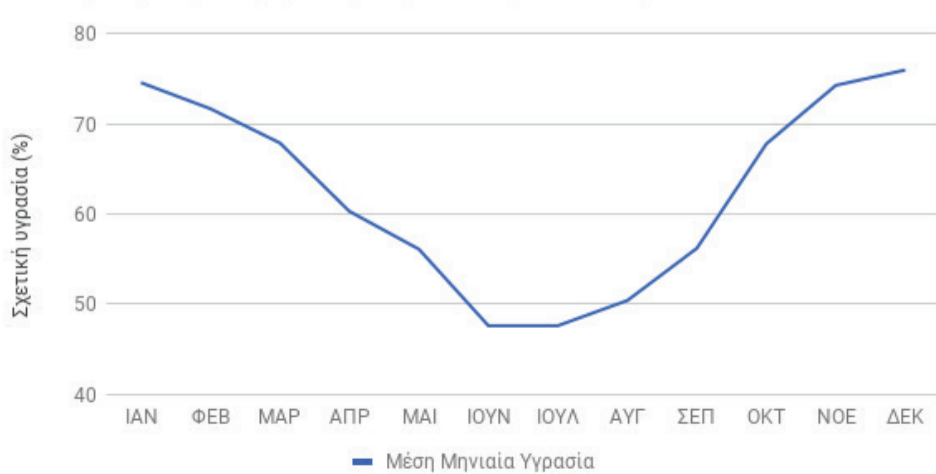
Θερμοκρασία

Μετεωρολογικός σταθμός Αλιάρτου (38.372° N, 023.101° E)

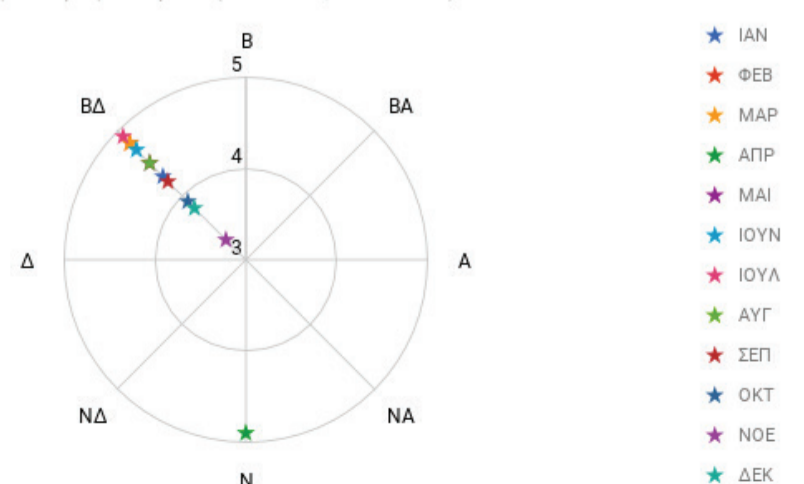
Υγρασία

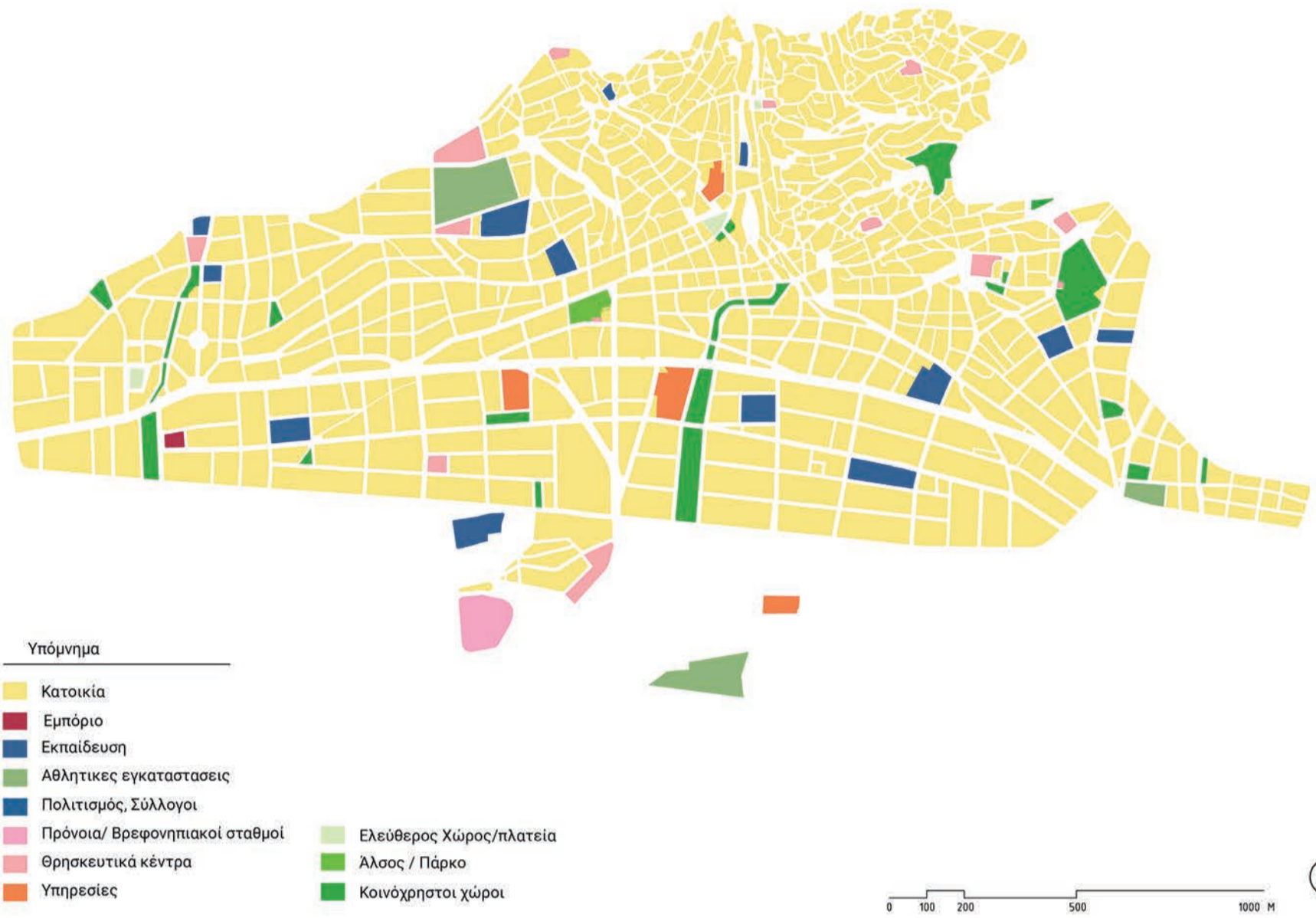
Μετεωρολογικός σταθμός Αλιάρτου (38.372° N, 023.101° E)

Άνεμοι

Μετεωρολογικός σταθμός Αλιάρτου (38.372° N, 023.101° E)

Θεσμοθετημένες χρήσεις γης

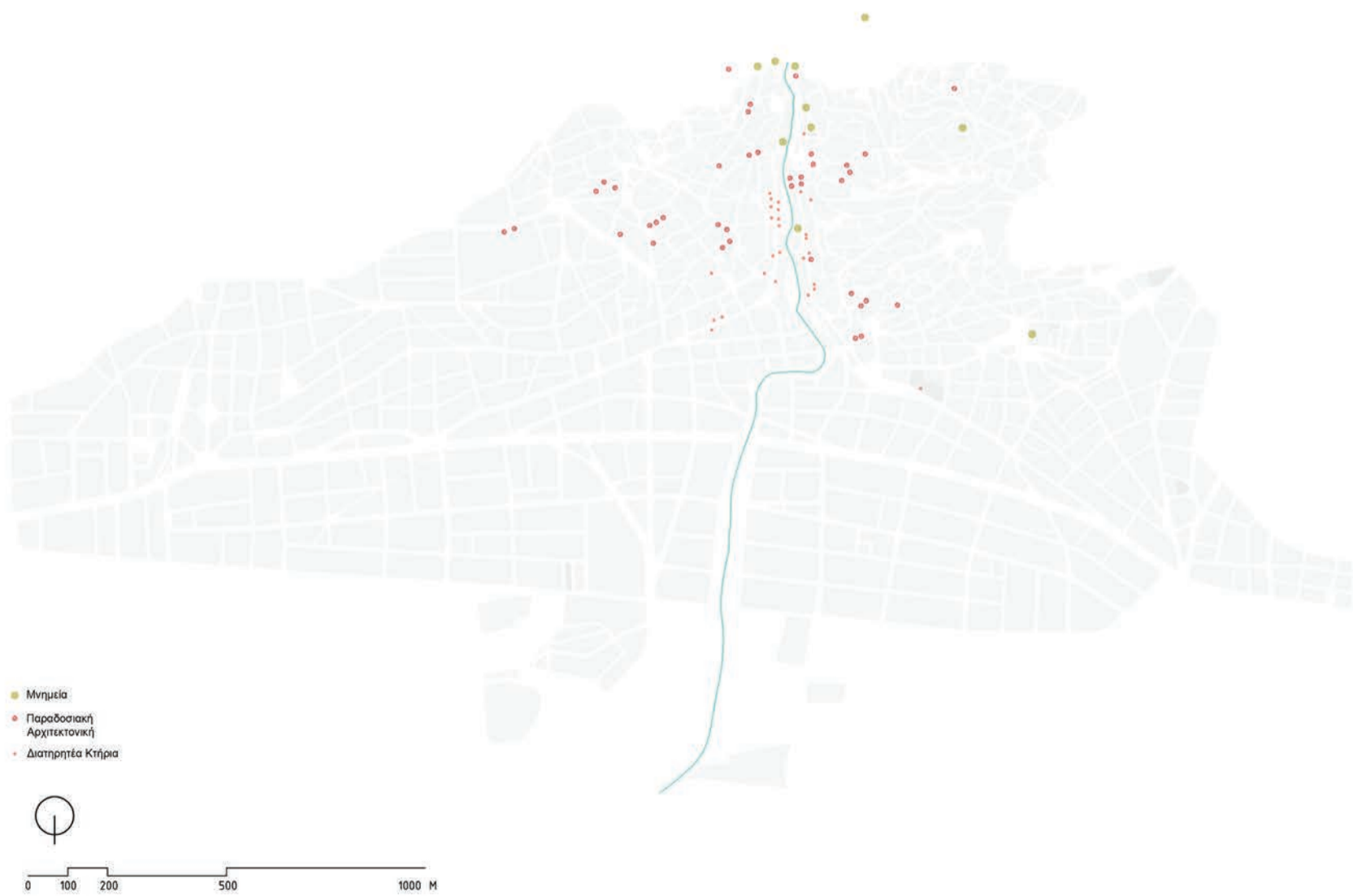
Κυκλοφορία οχημάτων

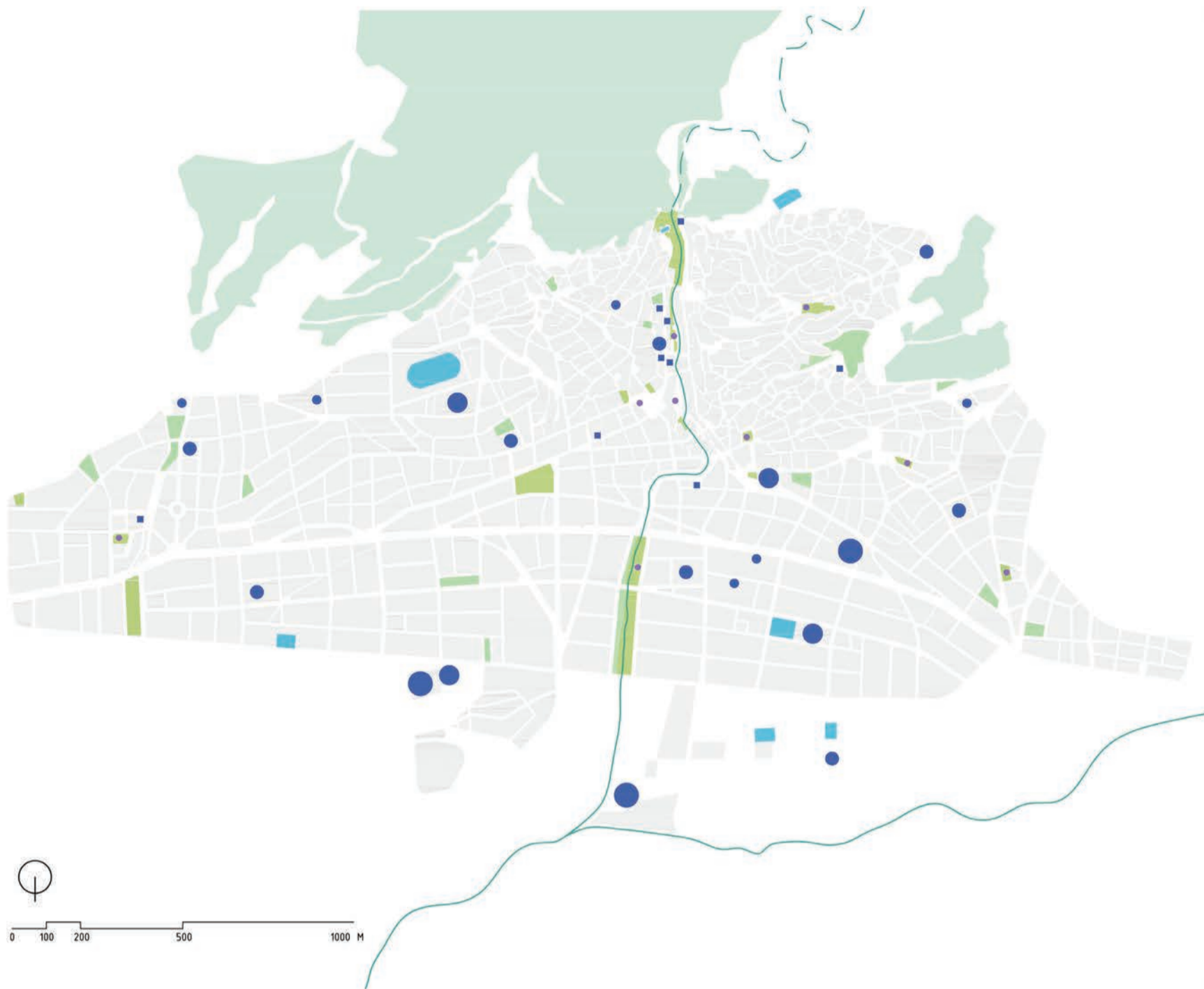
Πολεοδομικές ενότητες, γειτονιές και κέντρο γειτονιάς

Εμπορικές περιοχές και Αγορές

Μνημεία, παραδοσιακά και διατηρητέα κτήρια

- Χώροι Κατάρτισης**
- 1: Χορωδία
 - 2: ΟΧΕΛ
 - 3: Καλλιτεχνικό Εργαστήρι
 - 4: Φιλαρμονική - Δημοτικό Ωδείο
 - 5: Σχολή Χορού
 - 6: Φωτογραφική Λέσχη
 - 7: Μεικτή Χορωδία "Έρκυνα"
 - 8: Θεατρική Ομάδα
 - 9: Χορωδία Μικρασιατών

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- Περιαστικό Πράσινο
 - Αστικό Πράσινο
 - Μη σχεδιασμένοι Χώροι Πρασίνου
 - Χώροι Αθλητισμού
 - Χώροι Κατάρτισης
 - Παιδικές Χαρές
 - Παιδικό Σταθμό
 - Δημοτικά Σχολεία
 - Γυμνάσια
 - Λύκεια - ΕΠΑΛ

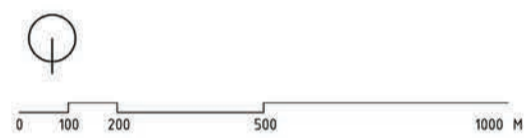
Χώροι κοινόχρηστοι, αθλητισμού, κατάρτισης και εκπαίδευσης

- 1: Χορωδία
- 2: Συνθεσιακό Κέντρο
- 3: Εθνολογικό Λαογραφικό Μουσείο
- 4: Εκθεσιακός Χώρος
- 5: ΟΧΕΛ
- 6: Χορευτικός Σύλλογος
- 7: Πνευματικό Κέντρο Εισαγγελίας
- 8: Μορφωτικός Σύλλογος
- 9: Καλλιτεχνικό Εργαστήρι
- 10: Πολιτιστικός Σύλλογος "Το Γαπάνκι"
- 11: Σύλλογος Ποντίων
- 12: Φιλαρμονική - Δημοτικό Ωδείο
- 13: Σχολή Χορού
- 14: Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών
- 15: Μαθηματική Εταιρεία
- 16: Φωτογραφική Λέσχη
- 17: Ομοσπονδία Συλλόγων Γυναικών Βελτίωσης
- 18: Φωτογραφική Ομάδα Mirror
- 19: Σύλλογος Γυναικών Ζαγαρά
- 20: Μικτή Χορωδία "Έρκυνα"
- 21: Πνευματικό Κέντρο Αγ. Γεωργίου
- 22: Πνευματικό Κέντρο Αγ. Παρασκευής
- 23: Σύλλογος Σαρακαταναίων
- 24: Θεατρική ομάδα
- 25: Φίλοι Θεάτρου
- 26: Σύλλογος Λιβαδίων "Λάμπρος Κατούνης"
- 27: Βιβλιοθήκη
- Ομάδα Ανάγνωσης Φίλοι Βιβλιοθήκης Σύλλογος Γυναικών Αγ. Νικολάου
- 28: Πνευματικό κέντρο
- 29: Φίλοι γκολφιστών
- 30: Χορωδία Μικρασιατών
- 31: Φιλοτελική εταιρία

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- Πολιτιστικά Κέντρα
 - Εκθεσιακοί Χώροι
 - Μουσεία
 - Χώροι Κατάρτισης
 - Χώροι Δημιουργίας
 - Στάδια

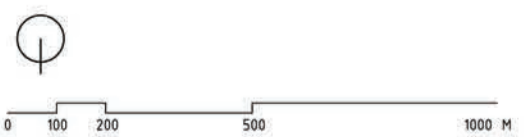
Χώροι Πολιτισμού, Έκθεσης, Δημιουργίας, Κατάρτισης και Μουσεία

- Κτήρια Διοίκησης**
- 1: Διδακτικό Μέγαρο Λιβαθείας
 - 2: Αίθουσα Δημαρχείου
 - 3: Π.Ε.Δ.Υ.
 - 4: ΙΚΑ
 - 5: ΕΛΤΑ
 - 6: Δημαρχείο - ΚΕΠ - Εφορία
 - 7: Διοικητήριο - ΚΕΠ
- Σύλλογοι**
- 1: Χορευτικός Σύλλογος
 - 2: Μορφωτικός Σύλλογος Πολιτιστικός Σύλλογος "Το Γαπανάκι"
 - 4: Σύλλογος Ποντίων
 - 5: Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναίκων
 - 6: Μαθηματική Εταιρεία
 - 7: Ομοσπονδία Συλλόγων Γυναίκων Βοιωτίας
 - 8: Φωτογραφική Ομάδα Μίτορ
 - 9: Σύλλογος Γυναίκων Ζαγαρά
 - 10: Σύλλογος Σαρακαταναίων
 - 11: Φίλοι Θεάτρου
 - 12: Σύλλογος Λιβαθίων "Άμπρος Κασιώτης"
 - 13: Ομάδα Ανάγνωσης
 - 14: Φίλοι Βιβλιοθήκης
 - 15: Σύλλογος Γυναίκων Αγ. Νικολάου
 - 16: Φίλοι γεωγραφίας
 - 17: Φιλοτελική εταιρία
- Χώροι Συνελεύσεων**
- A: Πλατεία Εθνικής Αντιστάσεως
 - B: Ζάππειο
 - Γ: Πλατεία Μητροπόλεως
 - Δ: Συνεδριακό Κέντρο

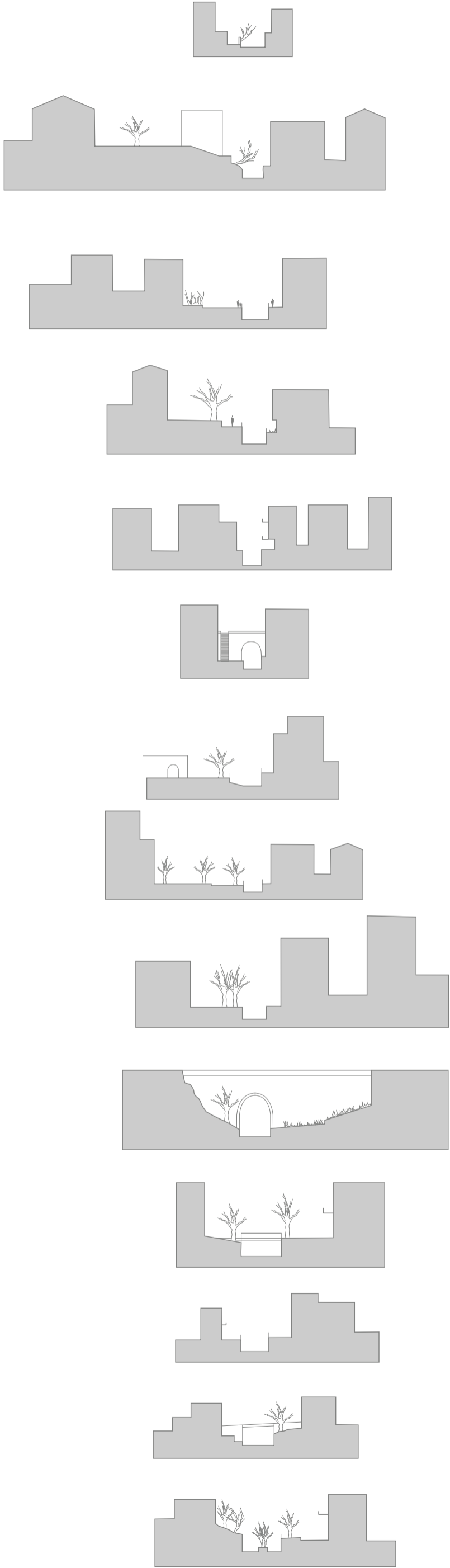
- Υπόμνημα**
- Κτήρια Διοίκησης
 - Σύλλογοι
 - Χώροι Συνελεύσεων

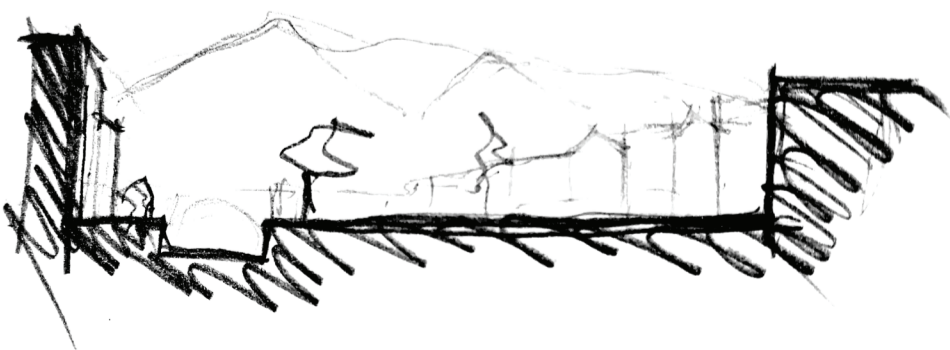
Κτήρια διοίκησης, σύλλογοι και χώροι συνελεύσεων

Κεντρικότητα λόγω χρήσεων εστίασης και αναψυχής

εγκάρσιες τομές των παρόχθιων περιοχών

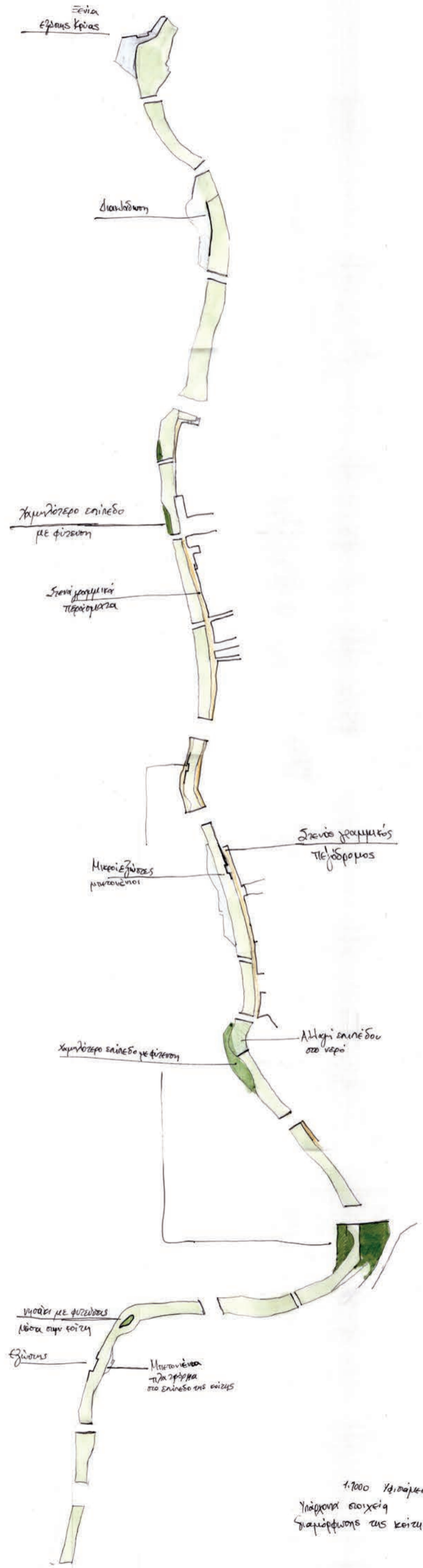
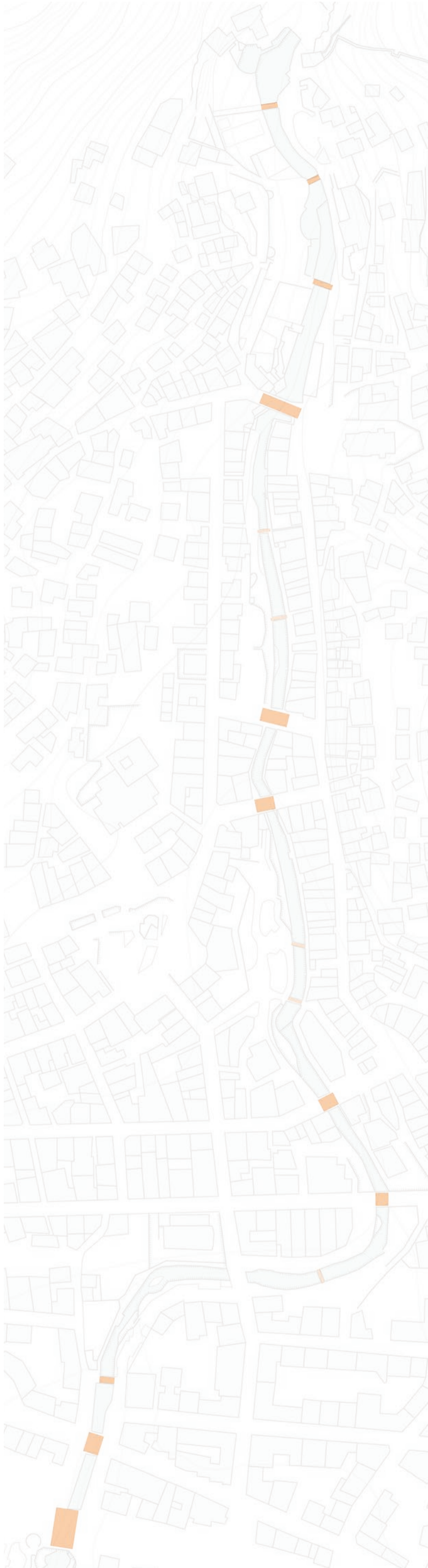

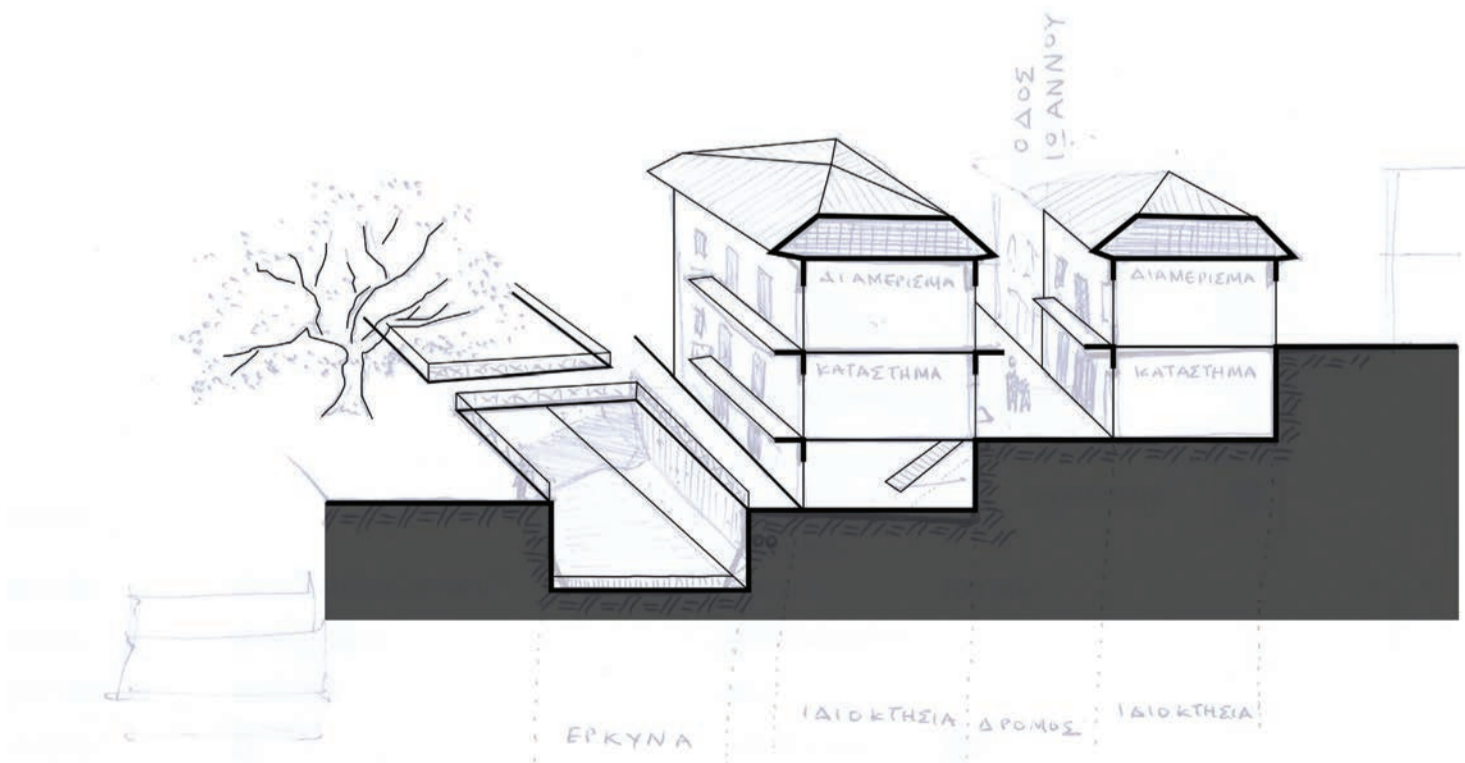
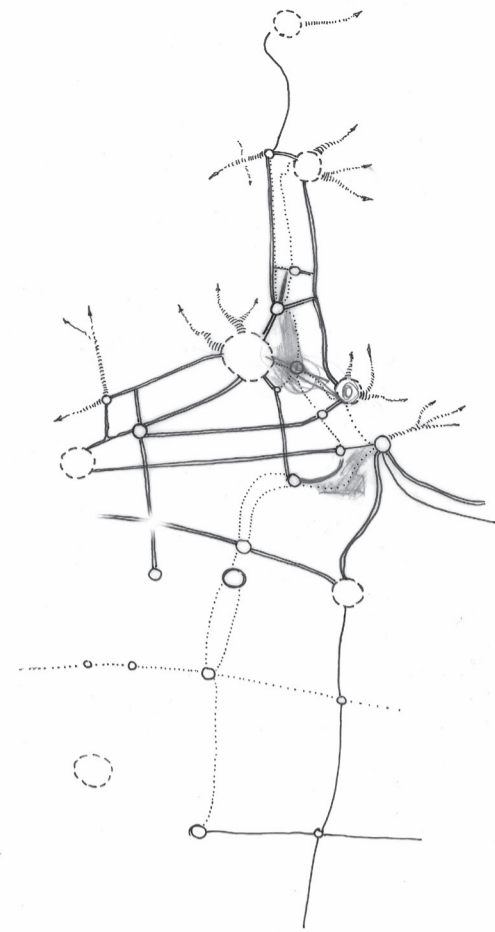

Υφιστάμενες γέφυρες και στοιχεία διαμόρφωσης της κοίτης

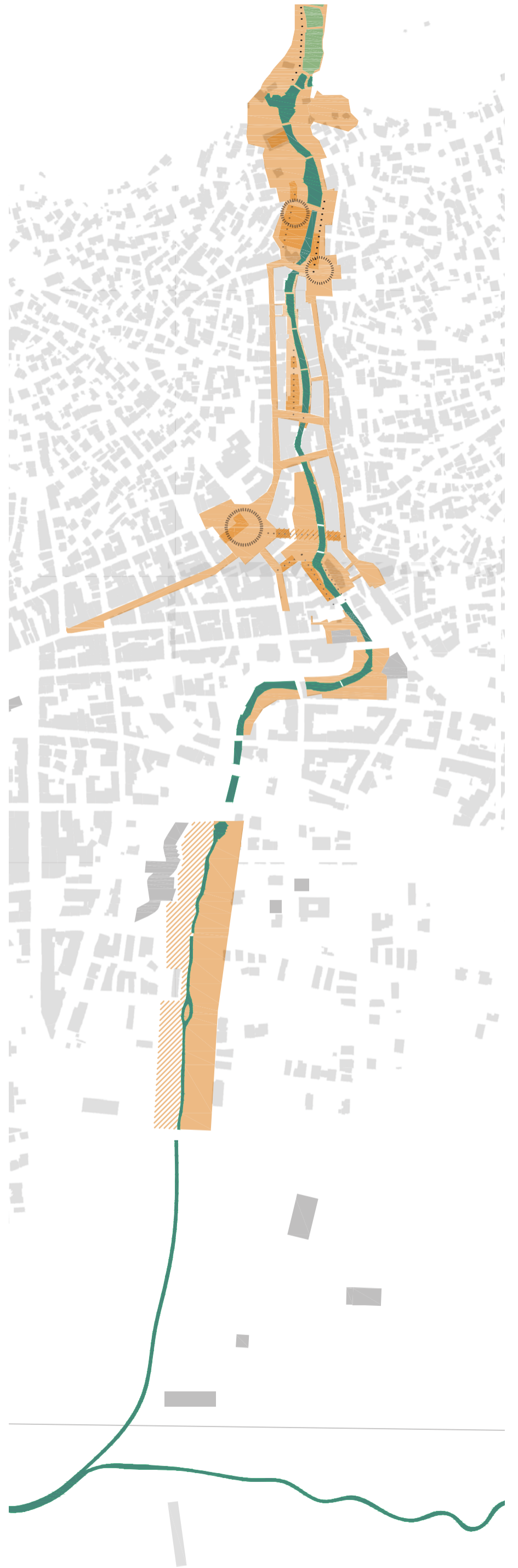

υφιστάμενη μορφή κοίτης ποταμού

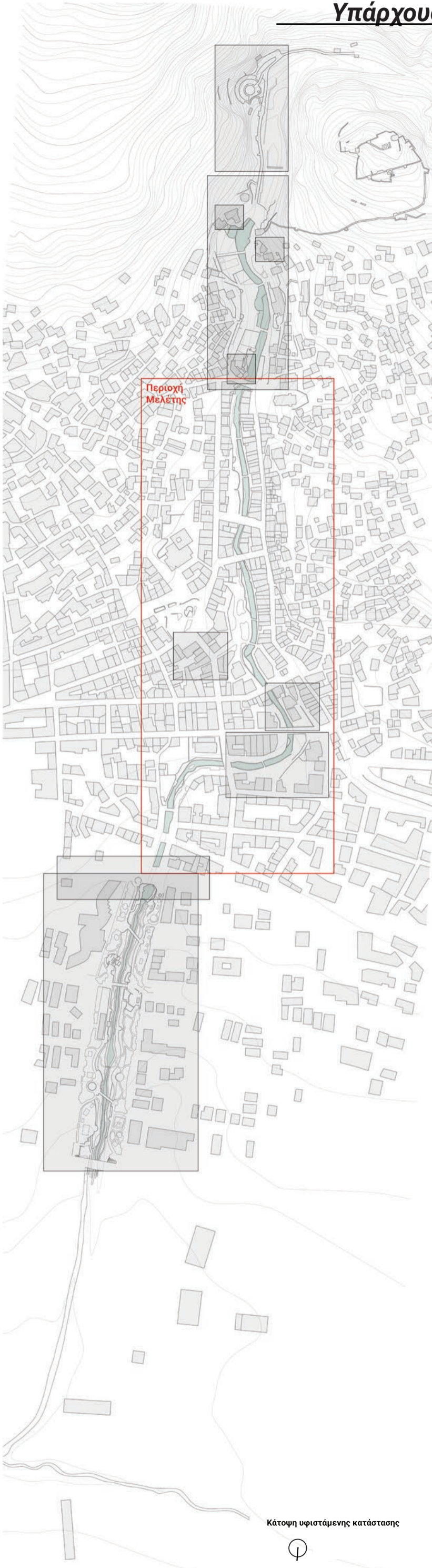

Θέσεις βιομηχανικών κτηρίων από γέφυρα Κασιώτα ως οδό Αρκαδίου σύμφωνα με Πίνακες Σχεδίου Πόλης Λιβαδειάς, 1954

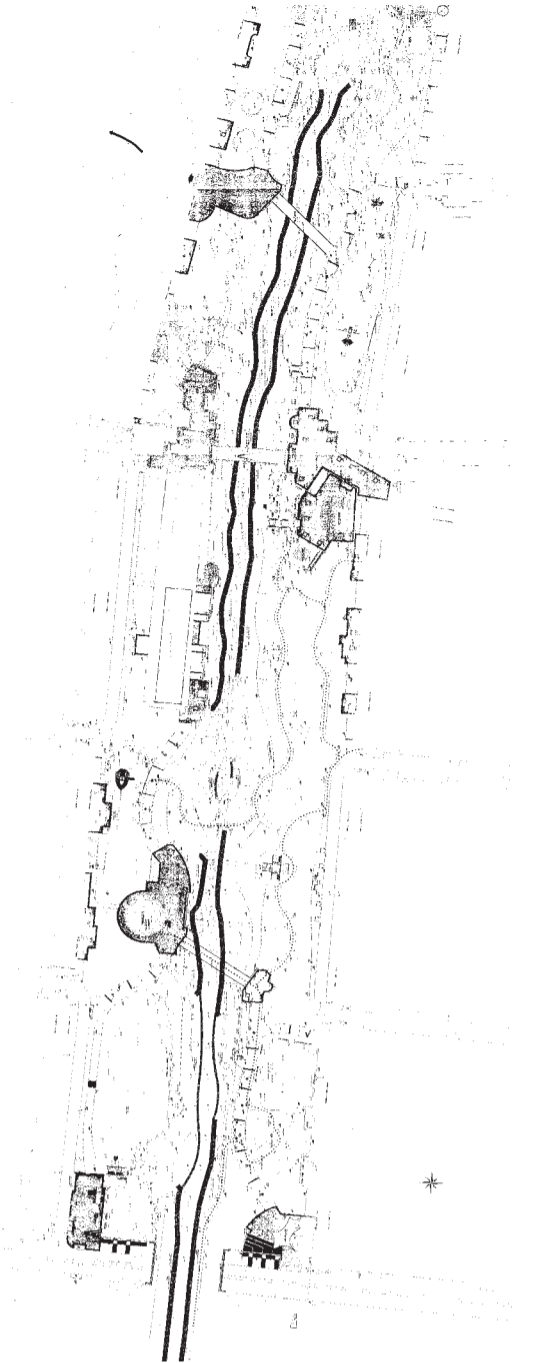

Παρεμβάσεις στον δημόσιο χώρο γύρω από τις όχθες
Δημιουργία δημόσιων κοινόχρηστων χώρων στην θέση
πρωην βιομηχανικών κτηρίων

Υπάρχουσες μελέτες για τον παρόχθιο χώρο και τον φωτισμό του

Διαμόρφωση Περιοχής Κρύας, Κεντρικός πεζόδρομος - πλατείες, Ν. Αγριαντωνης, 1983

Διαμόρφωση ποταμού και δημιουργία δημοτικού πάρκου "Ερκυνα" απο την γέφυρα Αισχύλου μέχρι την οδό τ, ΚΕ.Π.Α.Μ.Ε., 2001

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
1	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΑΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ
2	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
3	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΠΙΩΝ
4	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
5	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
6	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
7	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
8	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
9	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
10	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
11	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
12	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
13	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
14	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
15	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
16	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
17	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
18	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
19	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ
20	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ	
ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	
ΕΡΓΟ:	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΑΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ, ΤΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΕΡΚΥΝΑ
ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	
ΚΩΔΙΚΟΣ	1-100
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	20/2012
ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΣ	Κ.Σ.
ΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ	14-8-2012
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ	
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ	
ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΣ	

Αναβάθμιση του φωτισμού χρήσης και ανάδειξης των περιπατητικών διαδρομών, των αρχιτεκτονικών στοιχείων και του φυσικού τοπίου στην περιοχή του ποταμού Έρκυνα
Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Λεβαδέων, 2012

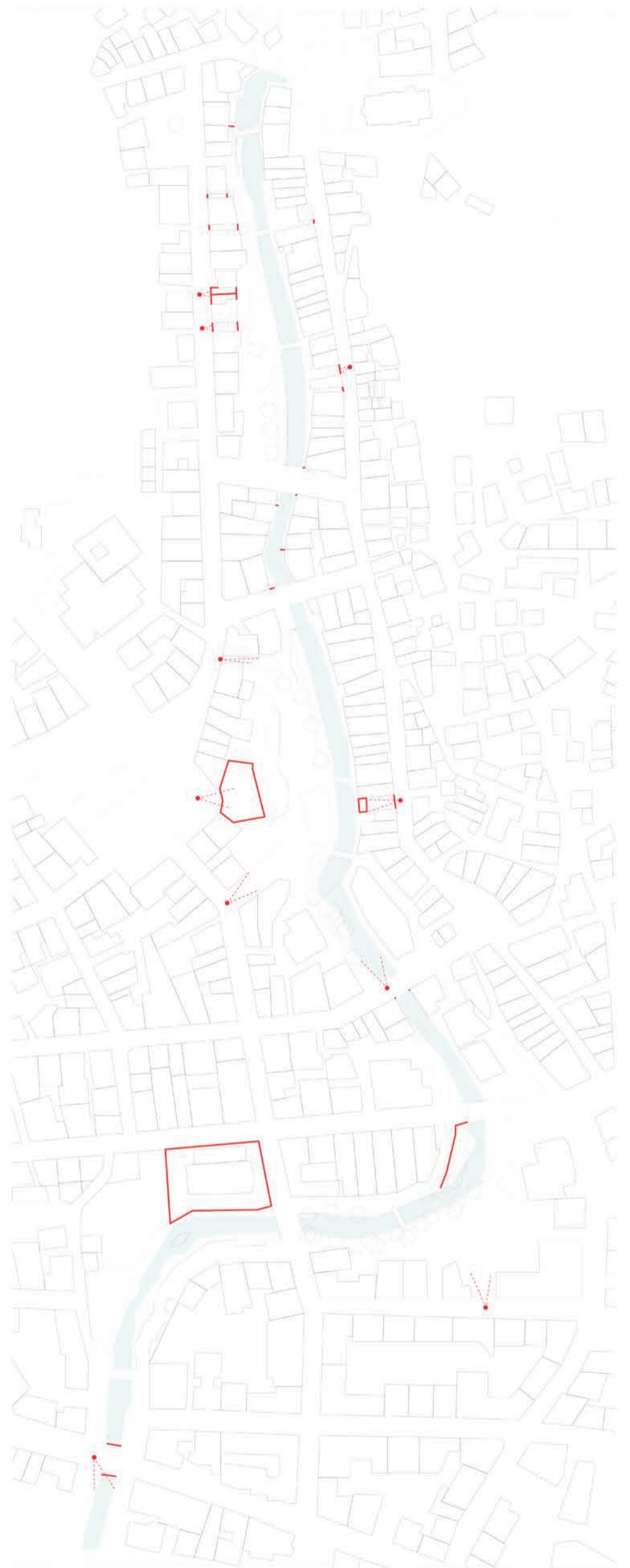
Χρήσεις γης στο επίπεδο της πολης

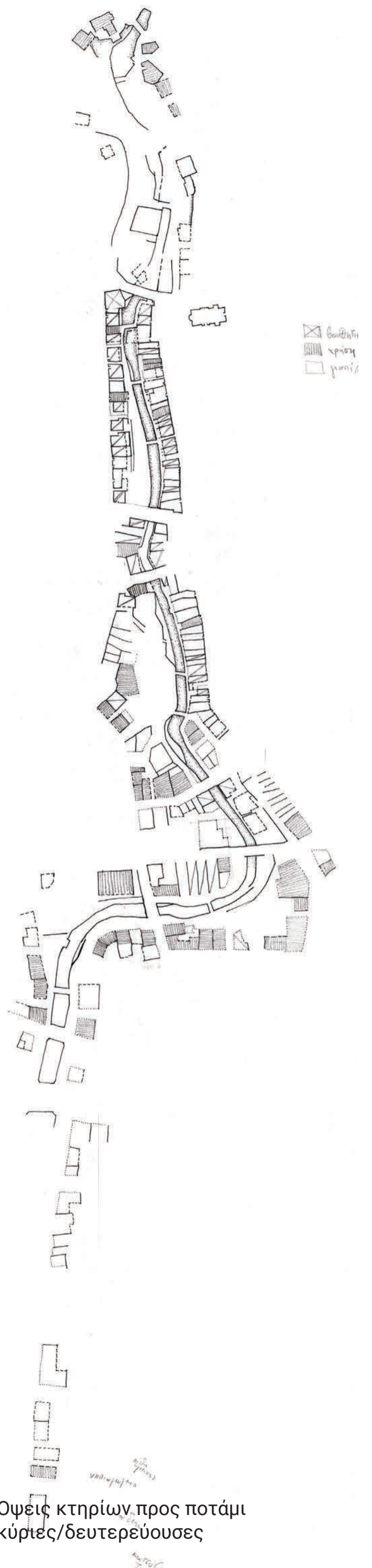
Κτήρια χωρίς χρήση στο επίπεδο του δρόμου, κενά οικόπεδα και ελεύθερος παρόχθιος χώρος

Διατηρητέα κτήρια

Εμπόδια :
πρόσβασης, κίνησης ή οπτικής σύνδεσης

Χρήσεις γης στο επίπεδο της όχθης

Κτήρια χωρίς χρήση στο επίπεδο της όχθης

Χλωρίδα της παρόχθιας περιοχής

Άγριο στάχυ
Hordeum distichon

Γαϊδουραγκαθο
Silybum marianum

Κουφοξυλιά
Sambucus nigra

Τσουκνίδα
Urtica

Κισσος
Hedera helix

Βούρλο
Juncus

Πλατάνι
Platanus orientalis

Άγριομολόχα
Malva sylvestris

Ραδίκι
Cichorium intybus

Βρωμοκαρυδιά
Ailanthus glandulosa

Άγριο σινάπι
Sinapis arvensis

Ζοχός
Sonchus oleraceus

Καλάμι
Arundo donax

Ιτιά
Salix alba

Γαλατσίδα
Euphorbia

Ψαθί
Typha angustifolia

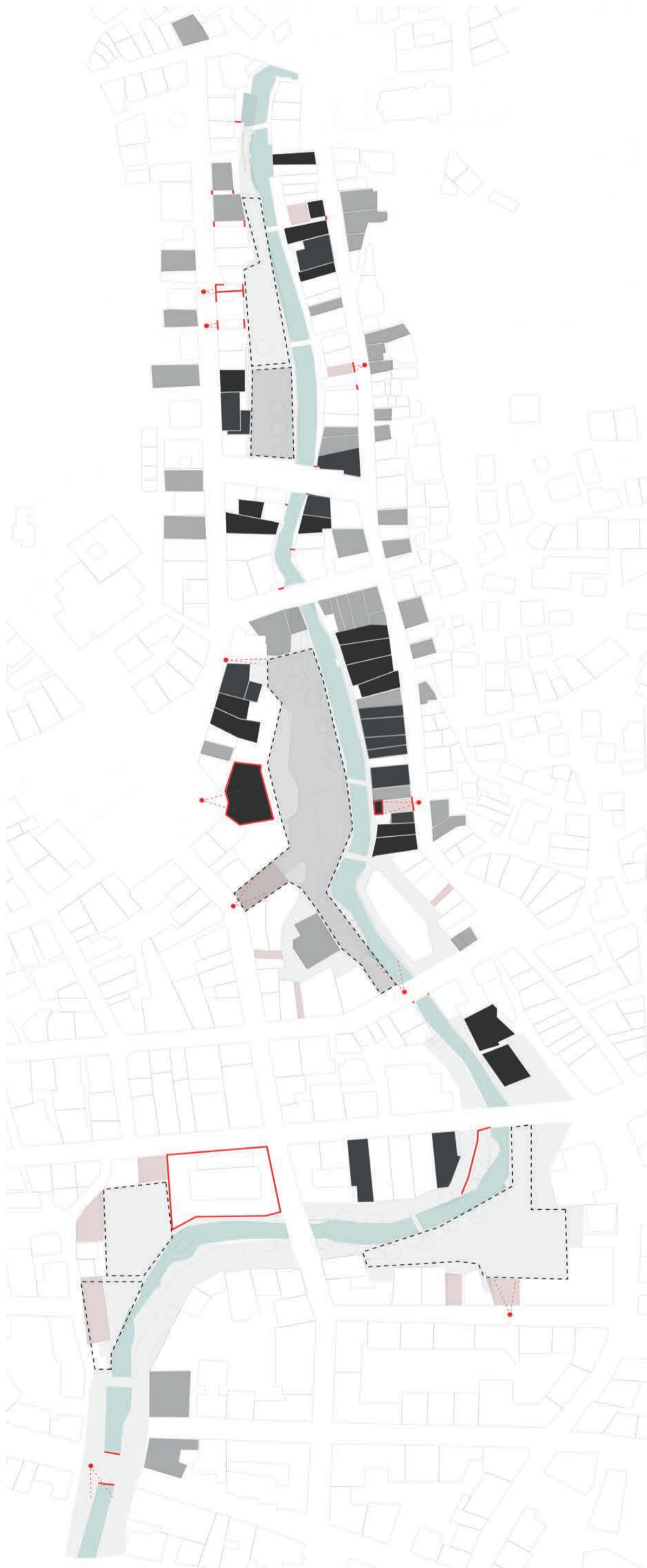
Νεροκάρδαμο
Nasturtium officinale

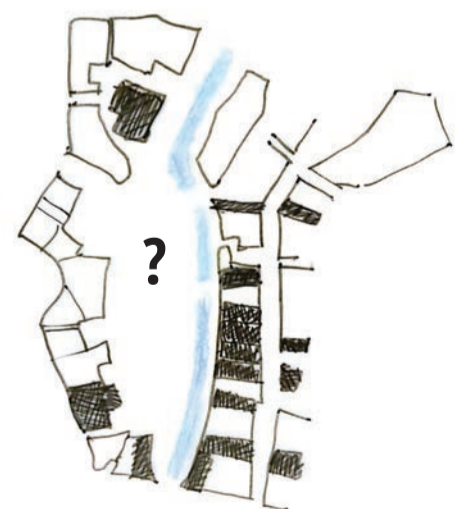
Άγριοκάλαμο
Phragmites communis

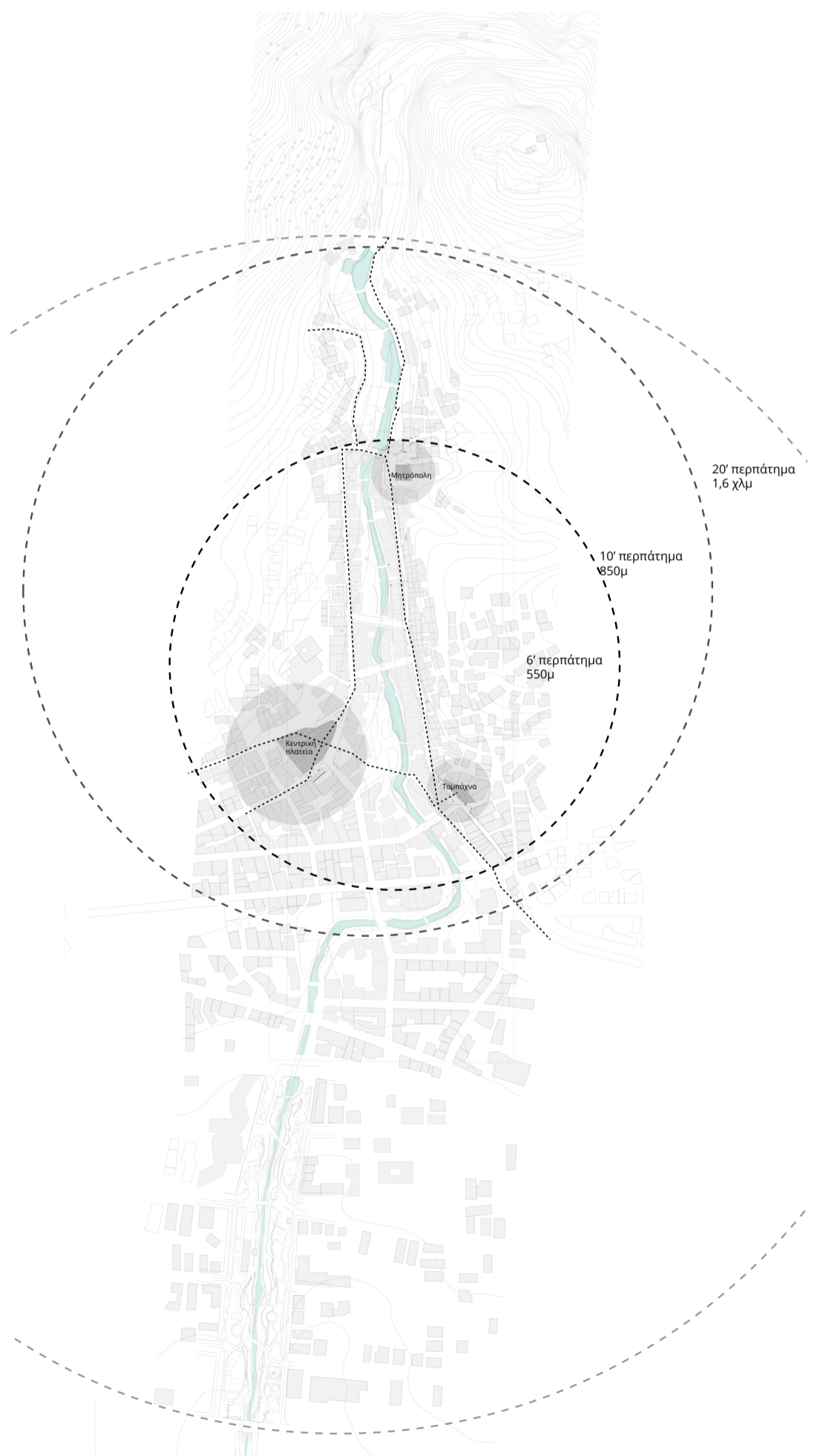
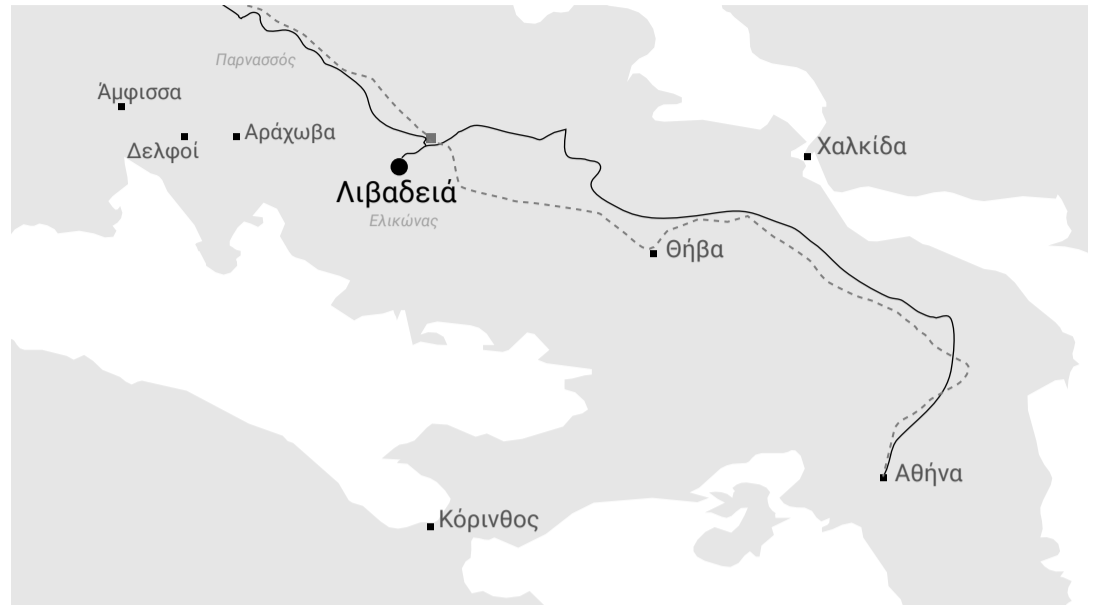
Βάτος
Rubus fruticosus

εγκατάλειψη παρόχθιας περιοχής
πέραν της Κρύας
μετατόπιση κέντρου αγοράς
κτηρια - πίσω όψη ανενεργή
όχι παροχθιας λειτουργίες
ερήμωση
μη προσβάσιμοι χώροι
εμποδιζόμενη σύνδεση επιπέδου
πόλης με επίπεδο ποταμού
οπτικά και φυσικά
στενότητα
έλλειψη τήρησης νομοθεσίας
για τα όρια δημόσιου και
ιδιωτικού χώρου

- Κομβικό σημείο οργάνωσης της γεωργικής παραγωγής
- Αγροτικό και εμπορικό κέντρο της γύρω περιοχής
- Πέρασμα/στάση για τους επισκέπτες των Δελφών, της Αράχωβας, του Παρνασσού
- Πέρασμα/στάση για ταξιδιώτες μεταξύ βόρειας/κεντρικής και νότιας Ελλάδας
- Μονοήμερη εκδρομή για τους κατοίκους της Αθήνας (130km) αλλά και των γύρω περιοχών
- Επισκέπτες καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου
- Αθλητικός τουρισμός στον ορεινό χώρο (αναρρίχηση, πεζοπορία, αλεξιπτωτο πλαιγιάς)
- Σύνδεση με προαστιακό σιδηρόδρομο με Θήβα και Αθήνα
- Φυσικό τοπίο ιδιαίτερης ομορφιάς : πηγές ποταμού, φαράγγι, δάσος, βουνό
- Μεσαιωνικό κάστρο και γενικότερα μακραίωνη ιστορία της πόλης με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον ρόλο της ως εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο της χώρας
- Συμπαγές κέντρο πόλης και ιστορικό κέντρο με μικρή ακτίνα

20 λεπτά
(1,6km)

από την είσοδο της πόλης
(βόρεια, πχ ΚΤΕΛ) ως τις πηγές της
Κρύας στην αρχή του φαραγγιού
διασχίζοντας το κέντρο της πόλης

- Κύμα νέων που επέστρεψαν μετά από σπουδές
- Ανεπτυγμένη διασυλλογικότητα

50 πολιτιστικοί σύλλογοι/φορείς

28 αθλητικοί σύλλογοι

15 κοινωνικοί φορείς

28 επαγγελματικοί σύλλογοι

SWOT

Δυνατά Στοιχεία / Strengths

Καθαρό νερό από πηγές μέσα στην πόλη
 Φυσική ομορφιά τοπίου
 Πυρήνας δροσισμού για την πόλη
 Σταθερή ροή ποταμού
 Υπάρχον δίκτυο καναλιών
 Κεντρικότητα
 Μοναδικότητα τοπίου
 Χρήση για ύδρευση πόλης και άρδευση γεωργικών εκτάσεων

Αδυναμίες / Weaknesses

Κίνδυνος πλημμύρων
 Αστική ρύπανση
 Υποβάθμιση παρόχθιων περιοχών
 Εγκιβωτισμός ποταμού με μη φυσικά υλικά
 Σκληρά υλικά, μη υδατοπερατά
 Στενοχωρία και Αυθαίρετη δόμηση
 Προβλήματα προσβασιμότητας στους παρόχθιους χώρους
 Υγρασία
 Μείωση νερού το καλοκαίρι

Ευκαιρίες / Opportunities

Ανάδειξη της φυσικής ομορφιάς της πόλης
 Ιστορικότητα – Βιομηχανικό απόθεμα
 Βιοκλιματική αναβάθμιση
 Βιοποικιλότητα
 Αναβάθμιση δημόσιου χώρου
 «Πράσινος Διάδρομος» μέσα στην πόλη
 Ποικιλία χωρικών ποιοτήτων
 Ποικιλία εμπειριών χρήστη
 Ευαισθητοποίηση κατοίκων

Απειλές / Threats

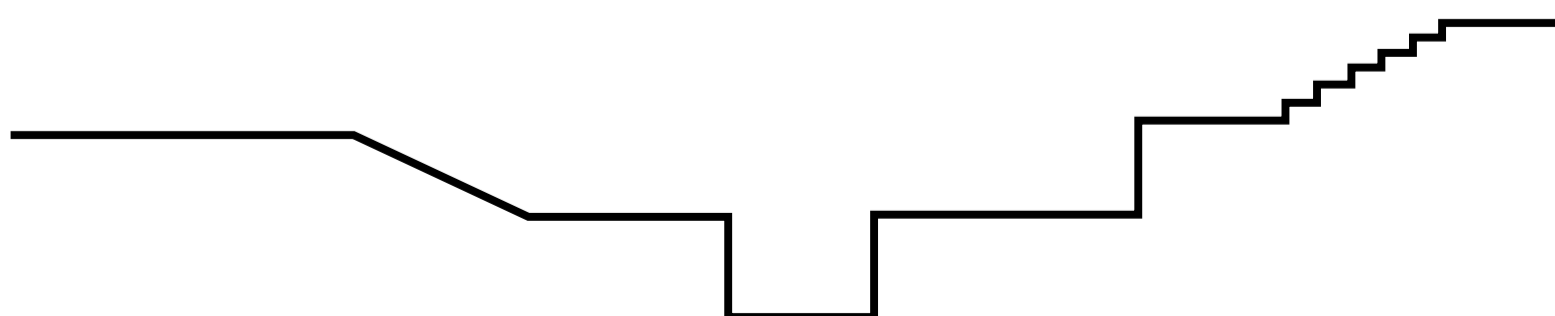
Μόλυνση νερού
 Αύξηση κατανάλωσης νερού
 Αλλοίωση φυσικού τοπίου
 Μείωση βροχοπτώσεων
 Κλιματική αλλαγή – φτωχότερος υδροφόρος ορίζοντας
 Προβλήματα υγρασίας στα κτήρια
 Αδιαφορία κατοίκων

Συνθετότητα προβλήματος

ελλειπής συνοχή παρόχθιων περιοχών
 μετακίνηση κεντροβαρικού σημείου αγοράς
 δυσλειτουργική σύνδεση αστικού και φυσικού περιβάλλοντος

Ανάγκη επανασχεδιασμού σχέσεων

ποτάμι – κοίτη – όχθη
 παρόχθιος δημόσιος χώρος - πόλη

η στρατηγική της επέμβασης πρέπει να στοχεύει σε πολλαπλά επίπεδα

Γενικές αρχές

ΝΕΡΟ

ΒΛΑΣΤΗΣΗ

ΥΔΡΟΦΟΡΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ

ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΟΧΘΕΩΝ

ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

ΜΕΤΩΠΑ ΚΤΗΡΙΩΝ

Προστασία ποταμού και φυσικού περιβάλλοντος

Βελτίωση της ποιότητας του νερού

Προστασία και ενίσχυση υφιστάμενης βλάστησης

Συστήματα φυσικής απορρύπανσης των υδάτων μέσω της βλάστησης

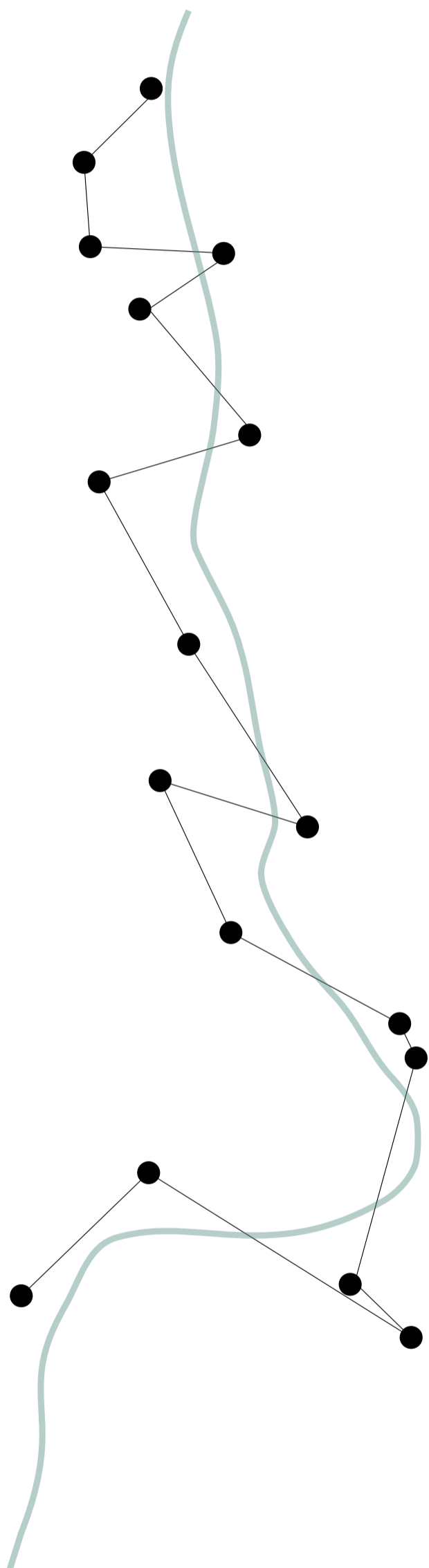
Εμπλουτισμός υδροφόρου ορίζοντα

Επαναπροσδιορισμός των ορίων της κοίτης και της υλικότητας των όχθων

Βελτίωση κυκλοφορίας και προσβασιμότητας με διάνοιξη εργκάρσιων περασμάτων

Εμπλοκή των κατοίκων ώστε να κατανοήσουν τη σημασία του ποταμού και της προστασίας του

Ενεργοποίηση μετώπων προς το ποτάμι

ύφανση

__ υφιστάμενο τοπίο __

ανάλυση - κατανόηση - σεβασμός - αναφορά

__ επέμβαση __

χρήση και σύνδεση με υφιστάμενα στοιχεία

ήπια παρέμβαση

σύνδεση

μεταξύ φυσικού και ανθρωπογενούς

Προθέσεις

Δημιουργία ενός δικτύου κοινόχρηστων χώρων κατά μήκος του ποταμού και σύνδεσή τους με το φυσικό περιβαστικό πράσινο του φαραγγιού

Δημιουργία μιας «πράσινης ζώνης» στο κέντρο της πόλης που θα λειτουργεί ως ζώνη προστασίας για το ποτάμι και ως πυρήνας πρασίνου και δροσισμού για την πόλη

Διευκόλυνση της κίνησης του πεζού στο κέντρο της πόλης και ενδυνάμωση του συστήματος κυκλοφορίας για πεζούς και ποδήλατα

Ένωση των δύο όχθων, ενίσχυση κυκλοφορίας στο κέντρο της πόλης μέσω των όχθων, σημείο διασταύρωσης κινήσεων και ένωσης γειτονιών

Ενίσχυση αγροτικού – εμπορικού ρόλου της πόλης και εμπορικού ρόλου της αγοράς στο κέντρο της πόλης

Ενίσχυση και δημιουργία νέων χρήσεων κατά μήκος του ποταμού

Δημιουργία ταυτότητας της Έρκυνας και ενίσχυση της ταυτότητας της πόλης

Κοινωνία

Ποιοτικός δημόσιος χώρος
Αναβάθμιση ποιότητας ζωής
Χώροι αναψυχής και καθημερινής μετακίνησης
Ποτάμι ως συνδετικό στοιχείο γειτονιών
Κοινόχρηστοι χώροι για χρήστες όλων των ηλικιών και κοινωνικών ομάδων

Οικονομία

Ενδυνάμωση αγοράς και εμπορικού χαρακτήρα του κέντρου
Αναβάθμιση δημόσιου χώρου αγοράς
Δημιουργία εμπορικής τουριστικής κίνησης στο κέντρο της πόλης
Βελτίωση κατάστασης του συνόλου των υφιστάμενων κτηρίων
Ανακαίνιση διατηρητέων κτηρίων
Τουριστική ανάπτυξη για αθλήματα στην φύση

Περιβάλλον

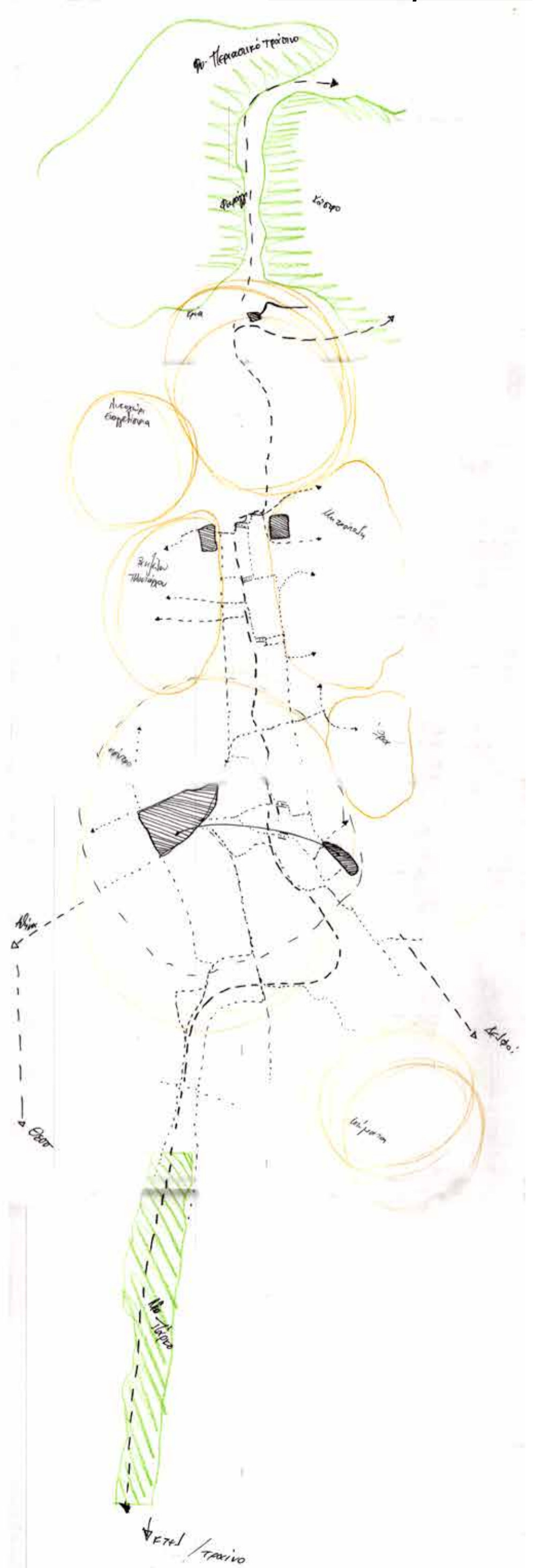
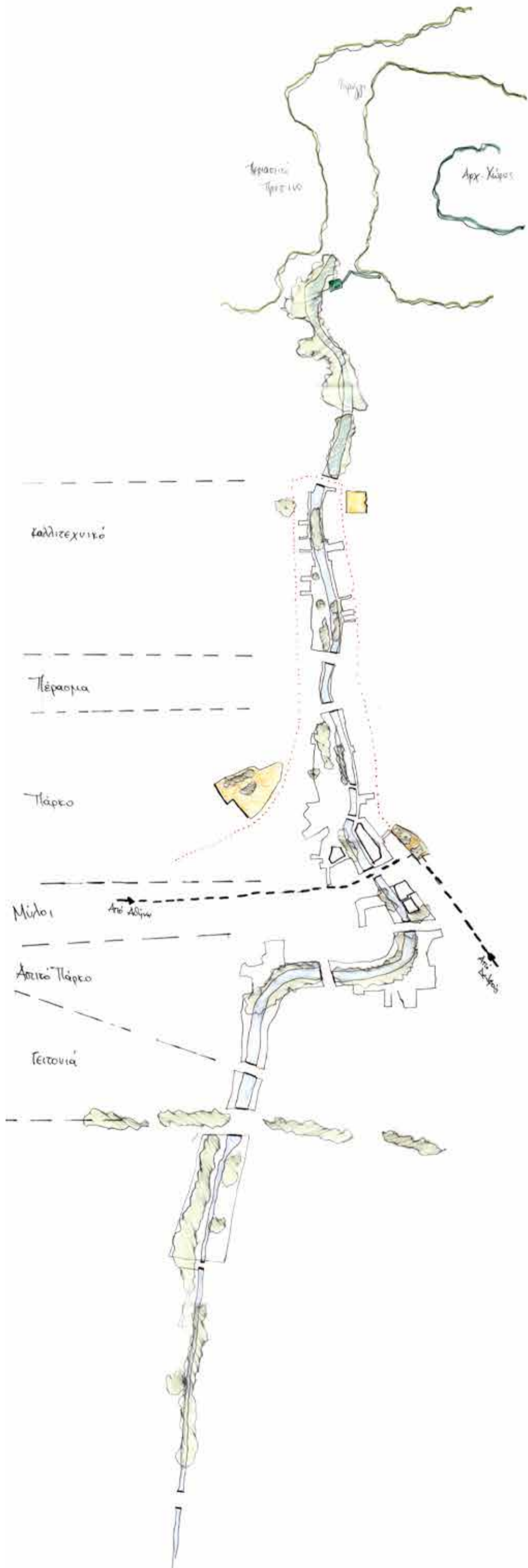
Αστική βιοποικιλότητα
Βελτίωση τοπικού μικροκλίματος
Ανθεκτικότητα πόλης στην κλιματική αλλαγή
Χώρος φιλόξενος για ανάπτυξη πανίδας και χλωρίδας

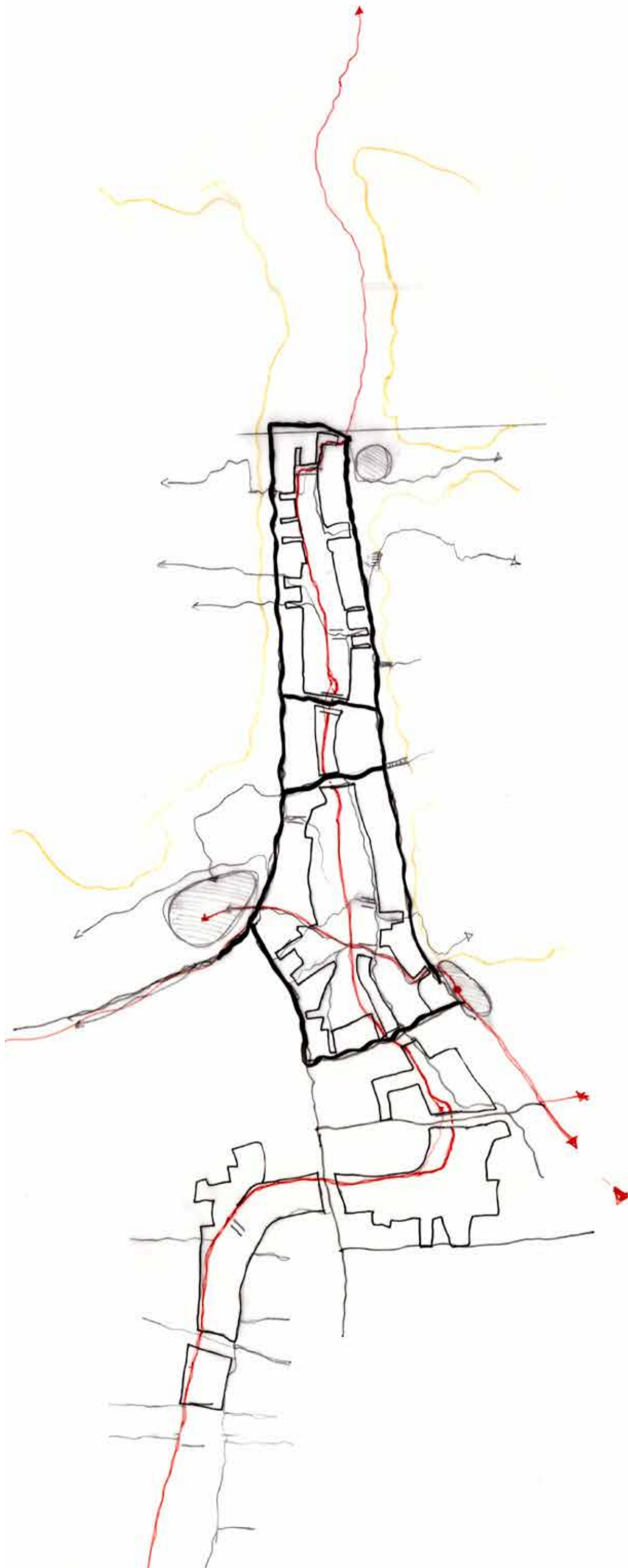
Υδρολογία

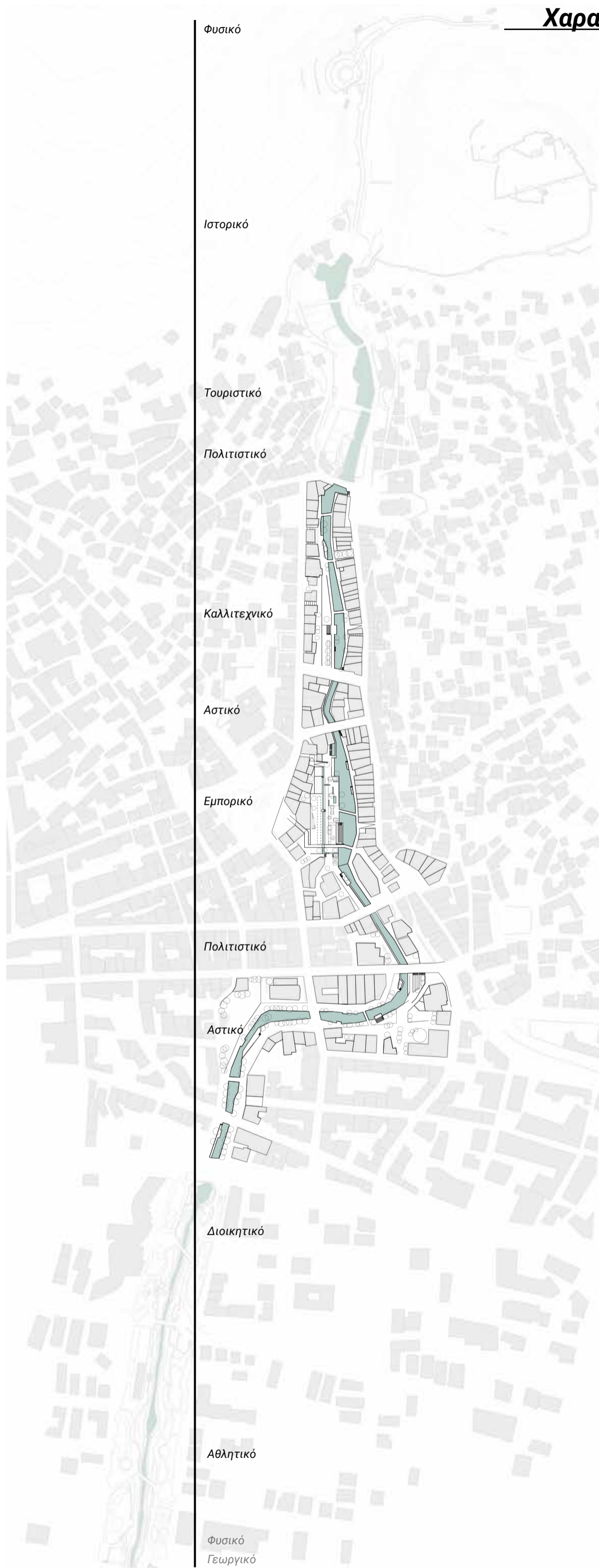
Βελτίωση ποιότητας νερού
Αντιπλημμυρική προστασία πόλης
Εμπλουτισμός υδροφόρου ορίζοντα
Διατήρηση ροής ποταμού καθ'όλη τη διάρκεια του χρόνου

Όραμα για την πόλη

Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και της βιοποικιλότητας των όχθων μέσω μιας αλληλουχίας κοινόχρηστων πράσινων χώρων πάνω στον άξονα του ποταμού

Φυσικό

Ιστορικό

Τουριστικό

Πολιτιστικό

Καλλιτεχνικό

Αστικό

Εμπορικό

Πολιτιστικό

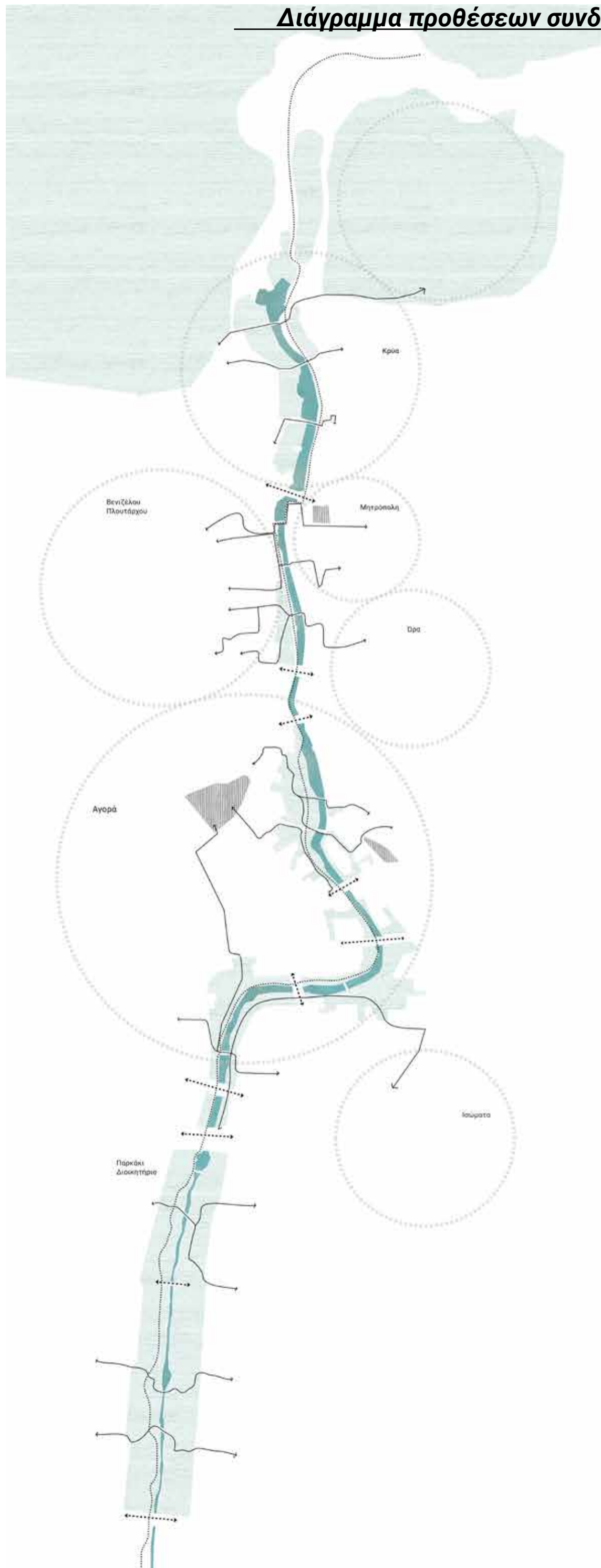
Αστικό

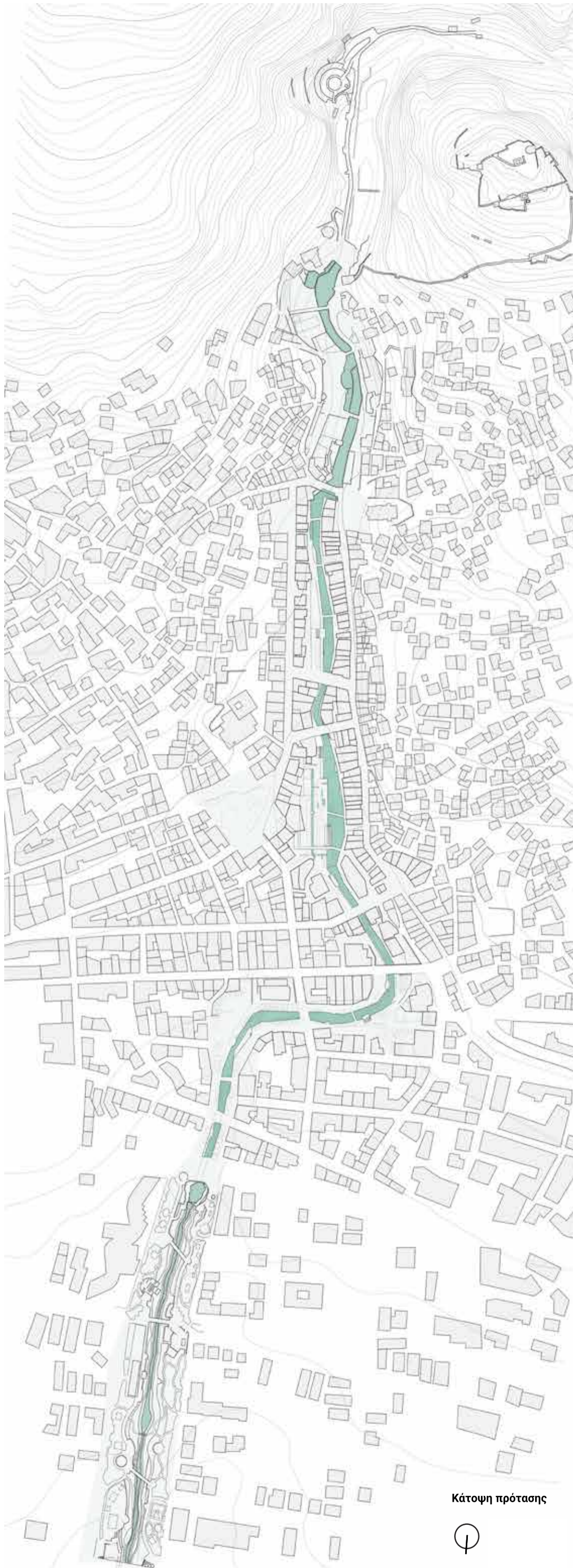
Διοικητικό

Αθλητικό

Φυσικό
Γεωργικό

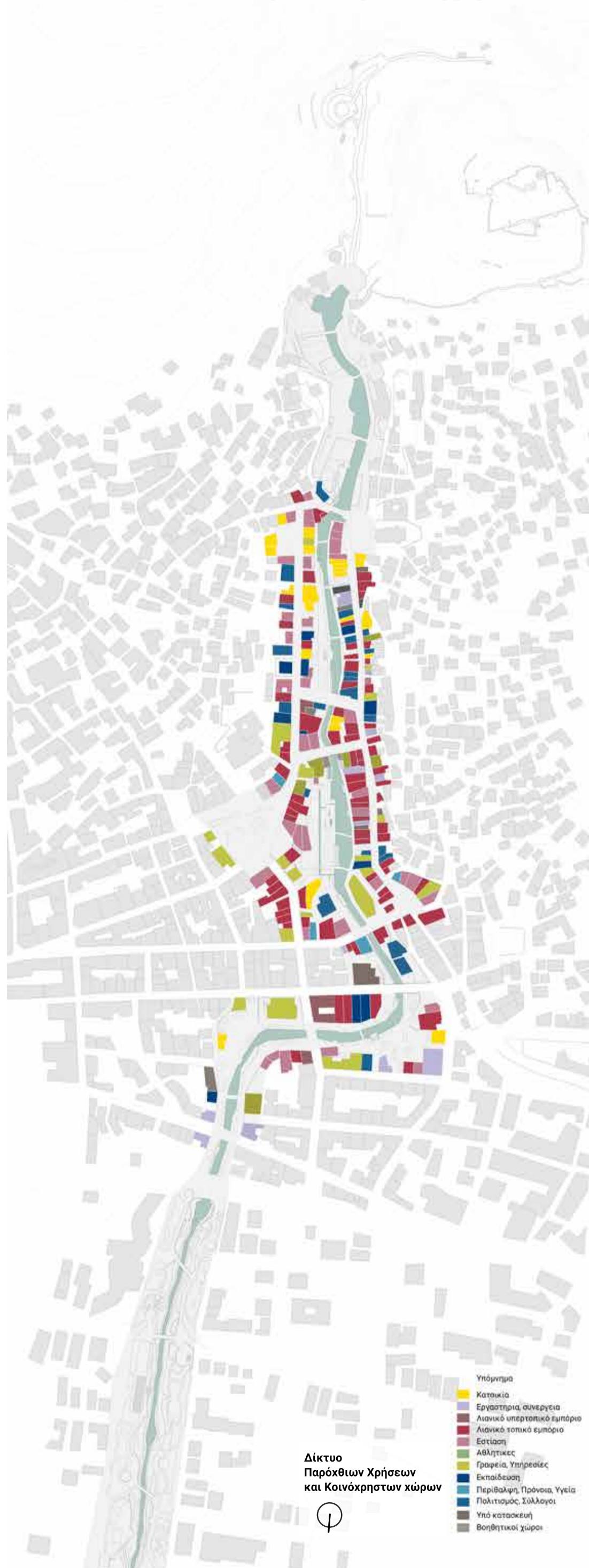
Διάγραμμα προθέσεων συνδέσεων και κινήσεων

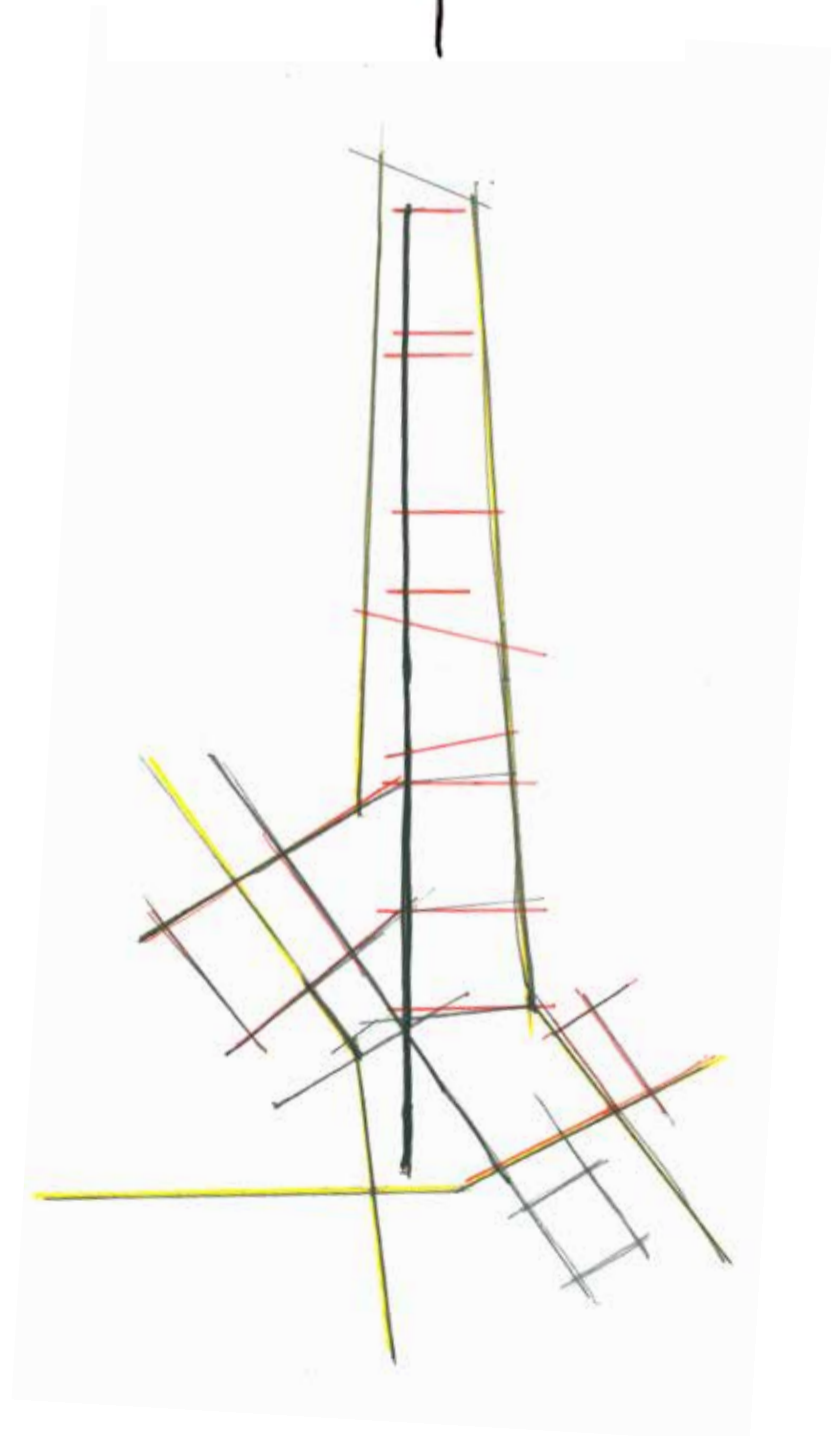
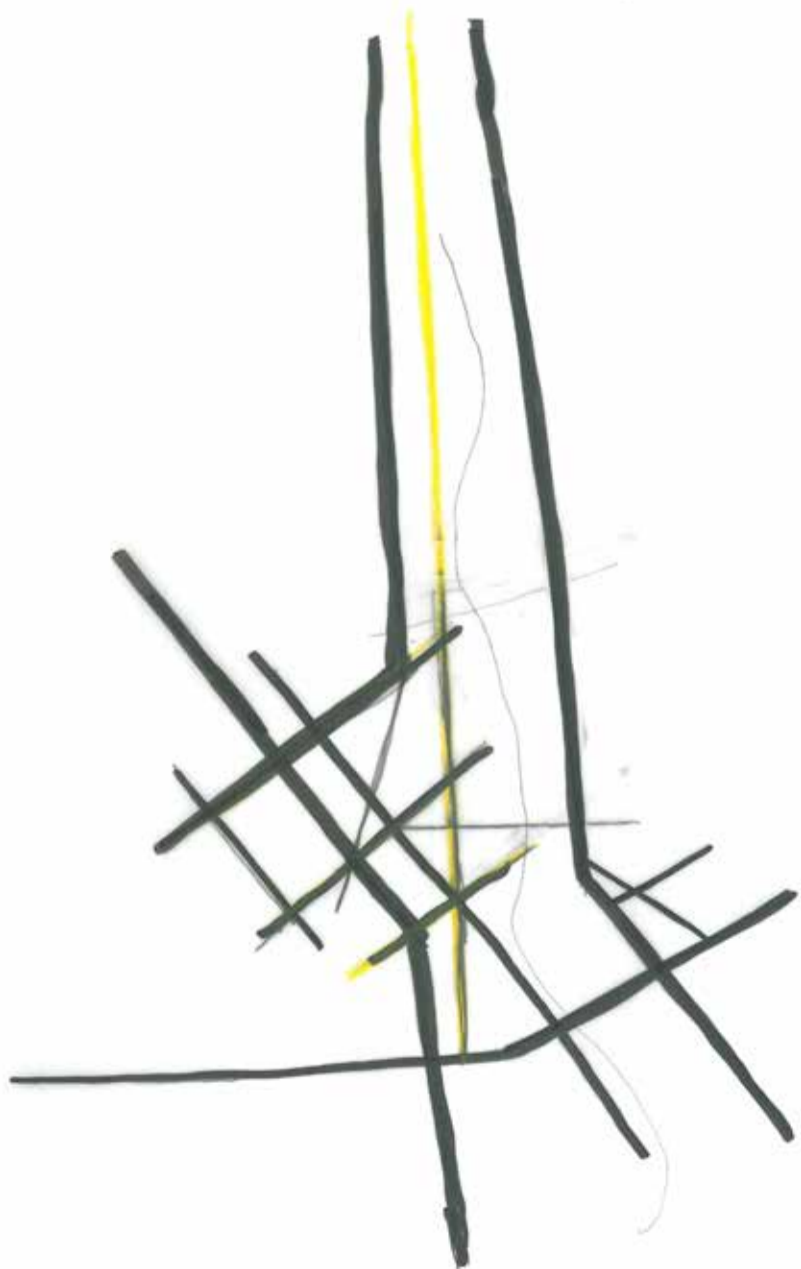
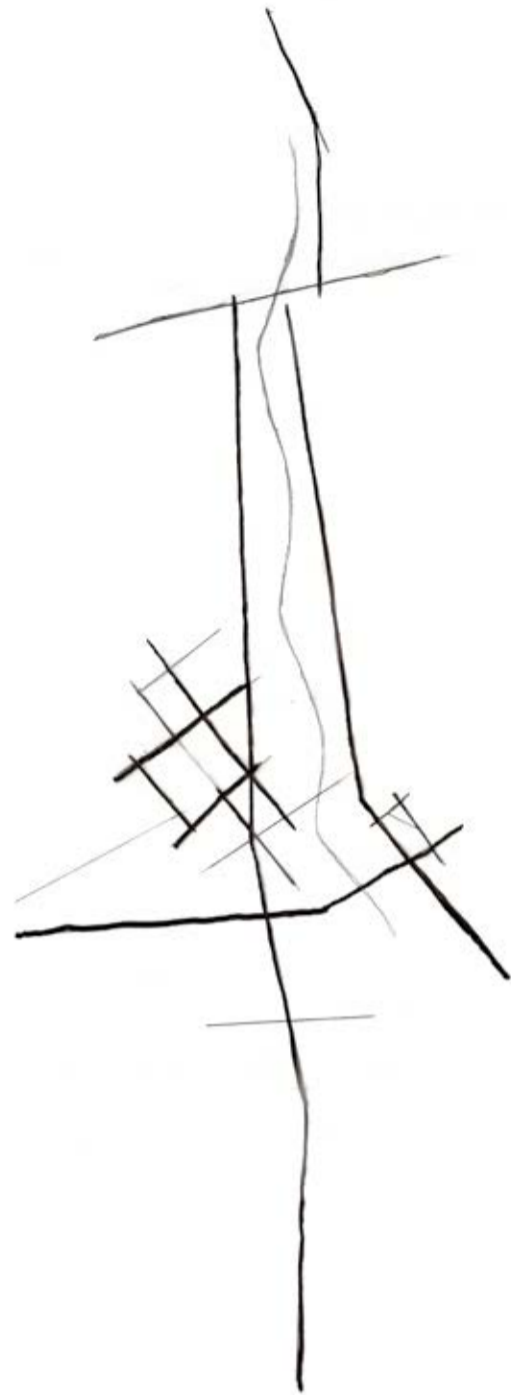
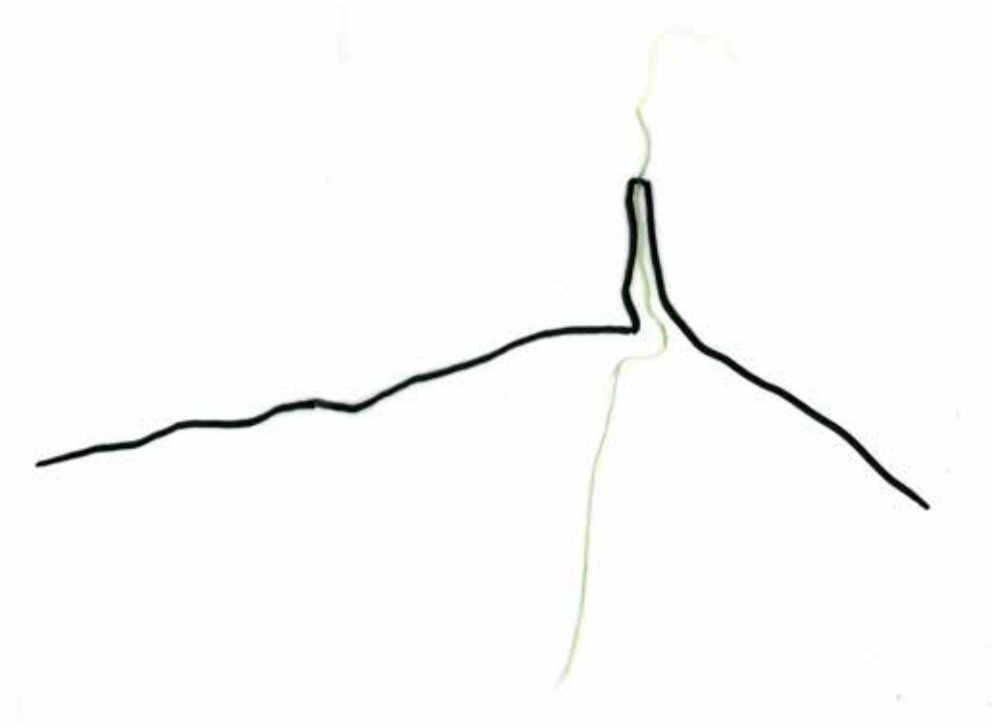

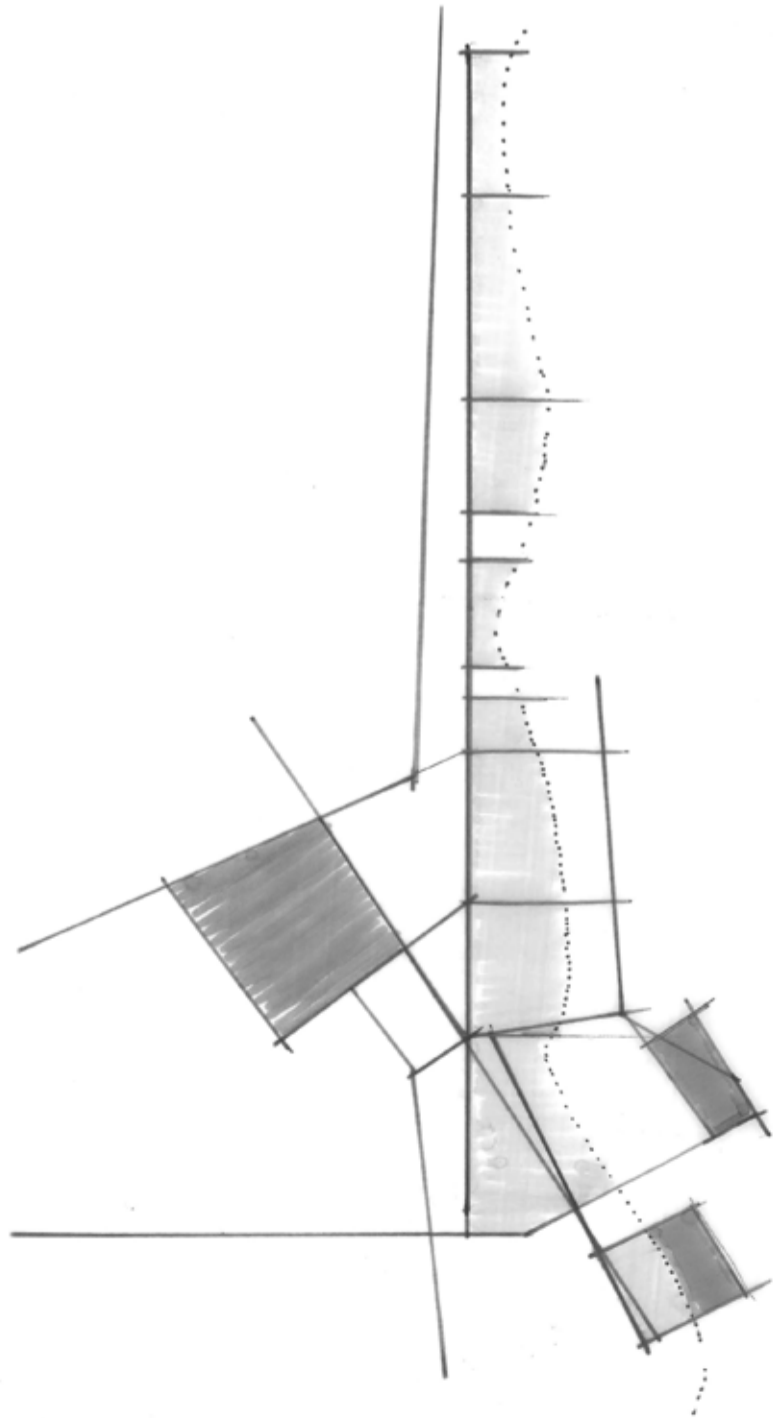
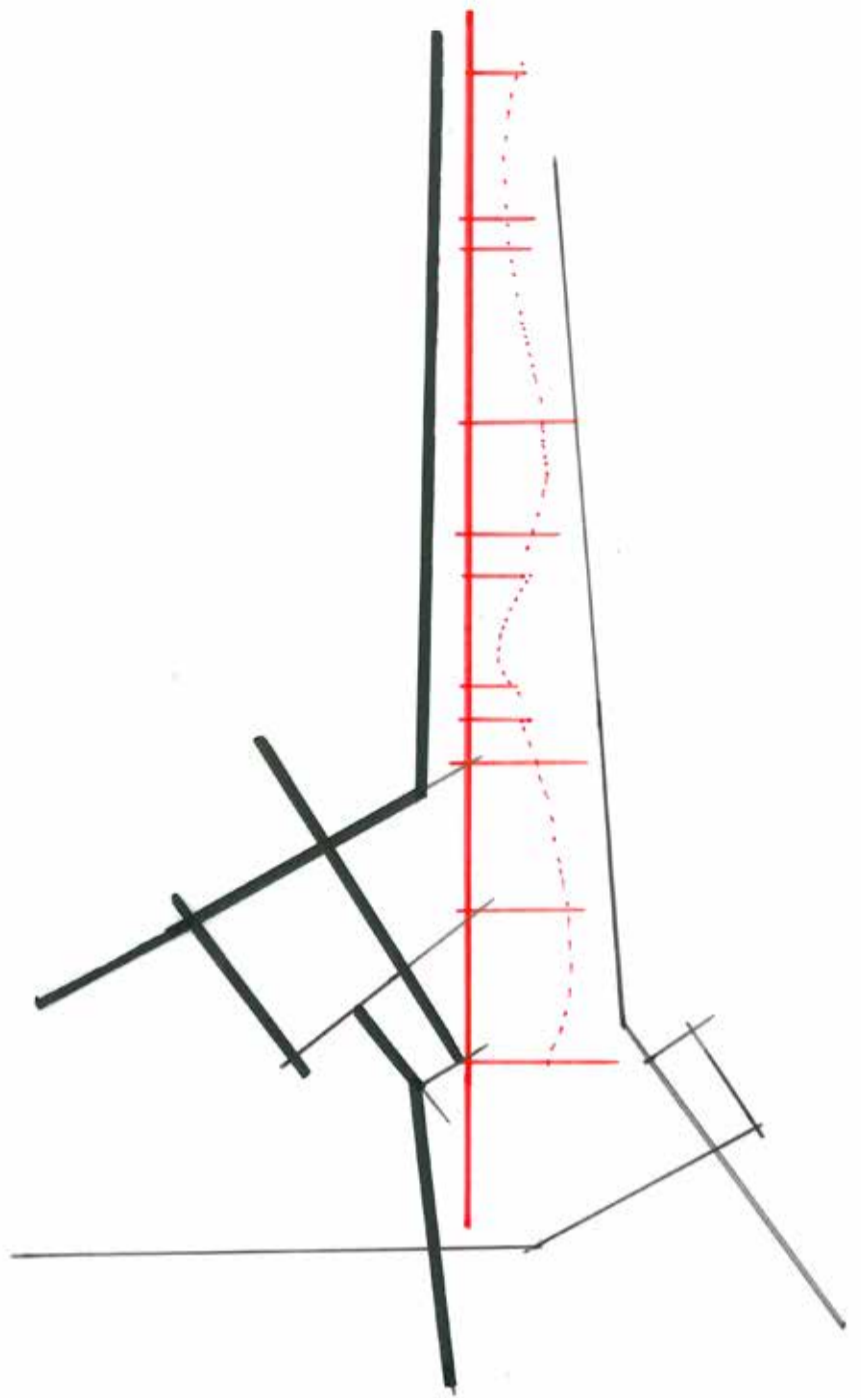
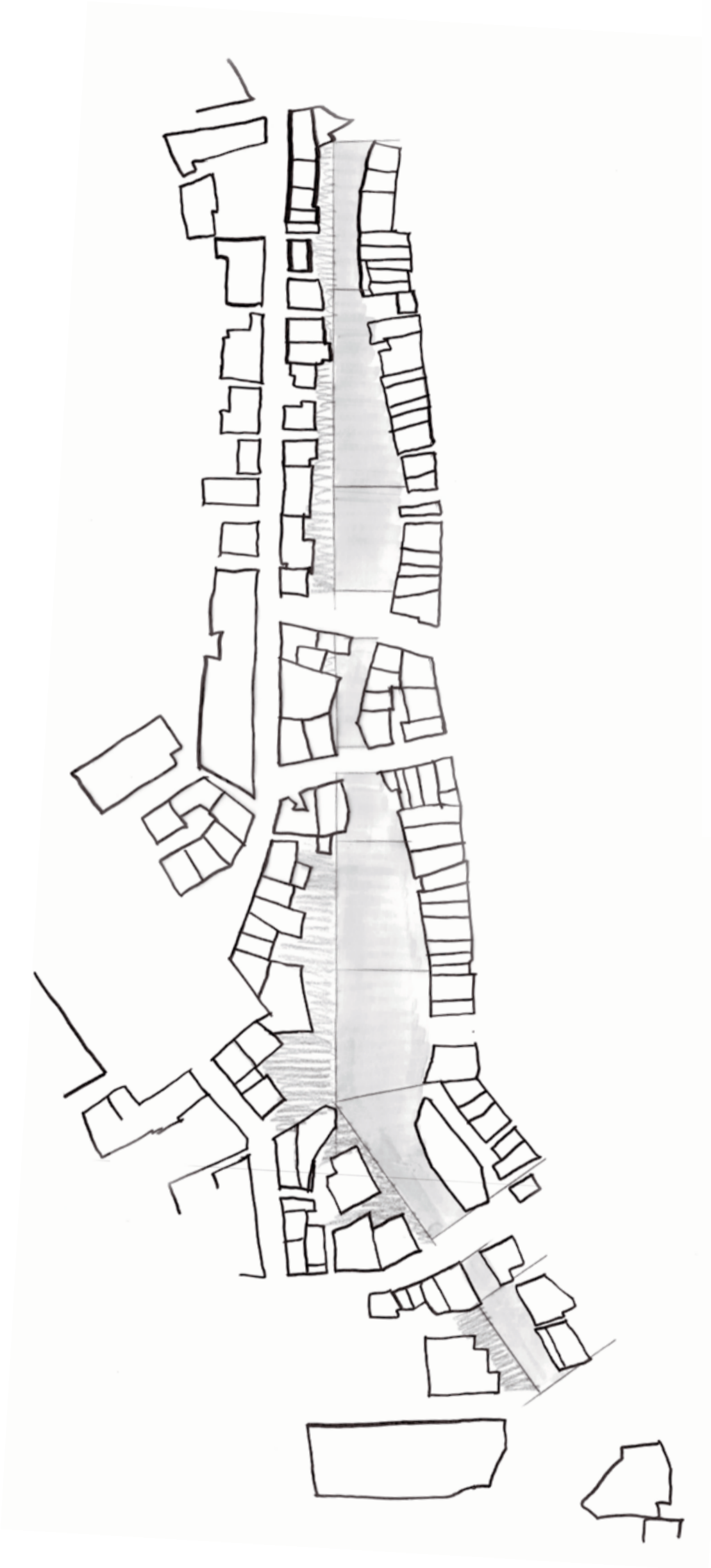

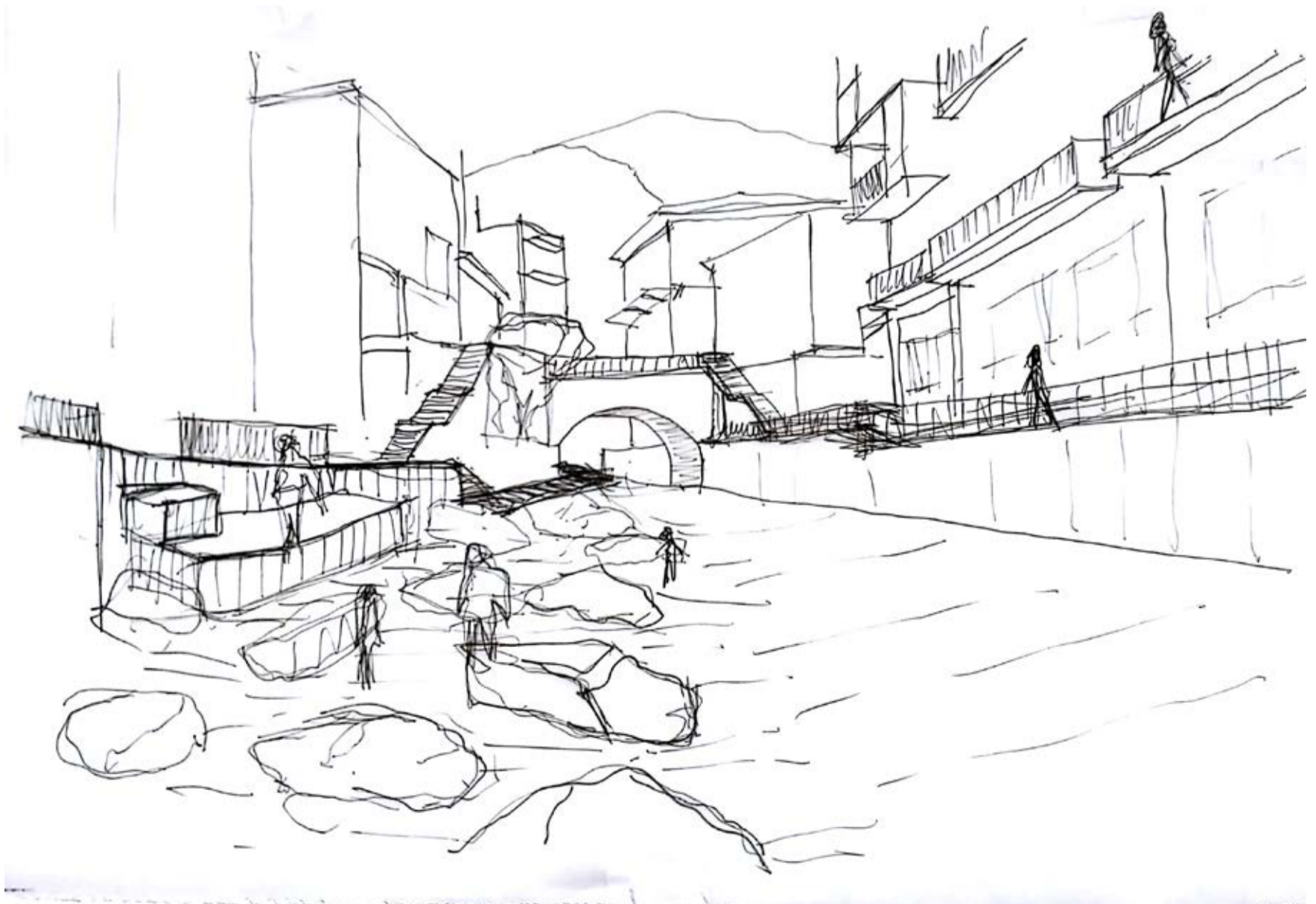
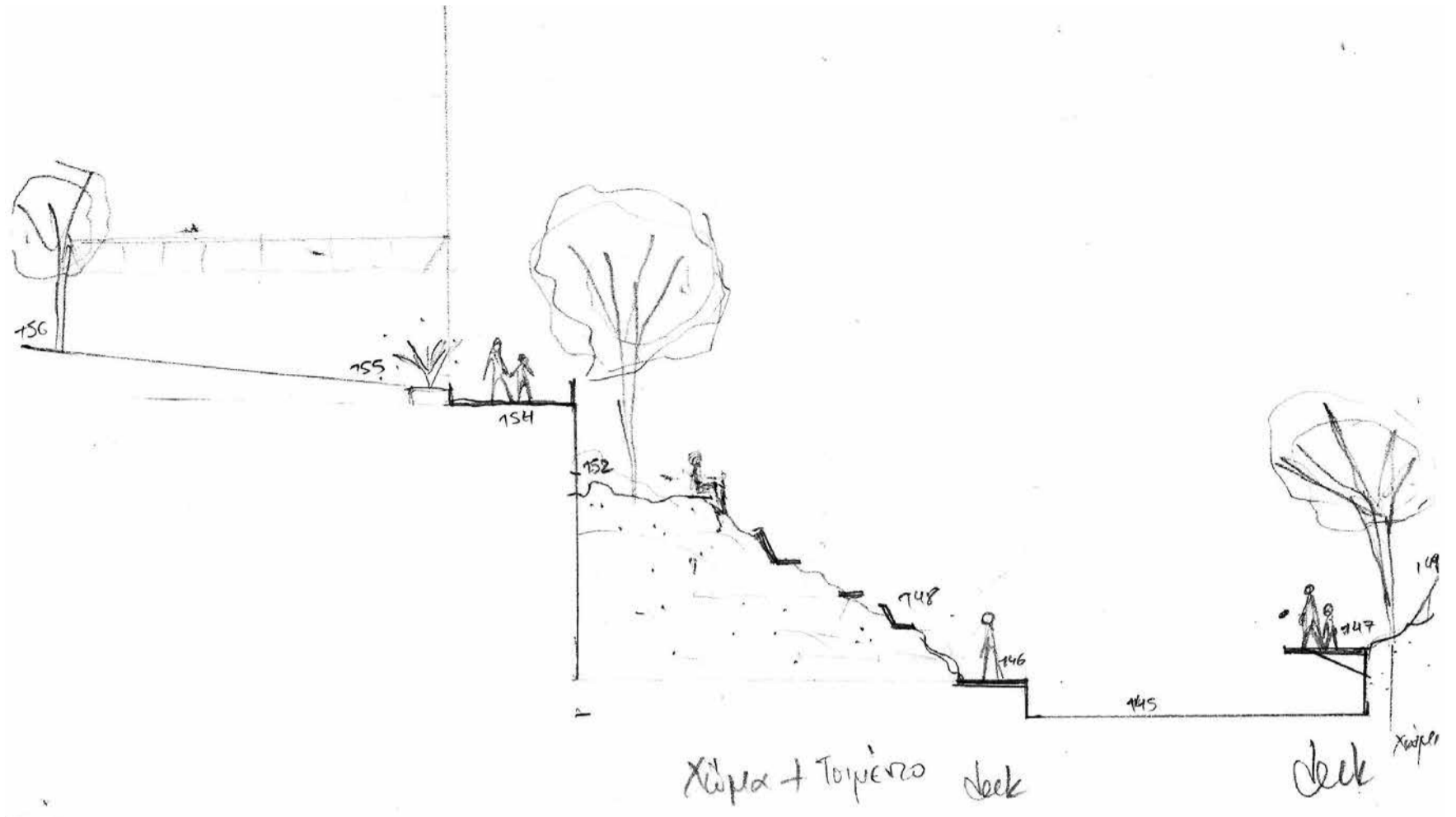

Δίκτυο προτεινόμενων χρήσεων και κοινόχρηστων χώρων

Κάτοψη πρότασης

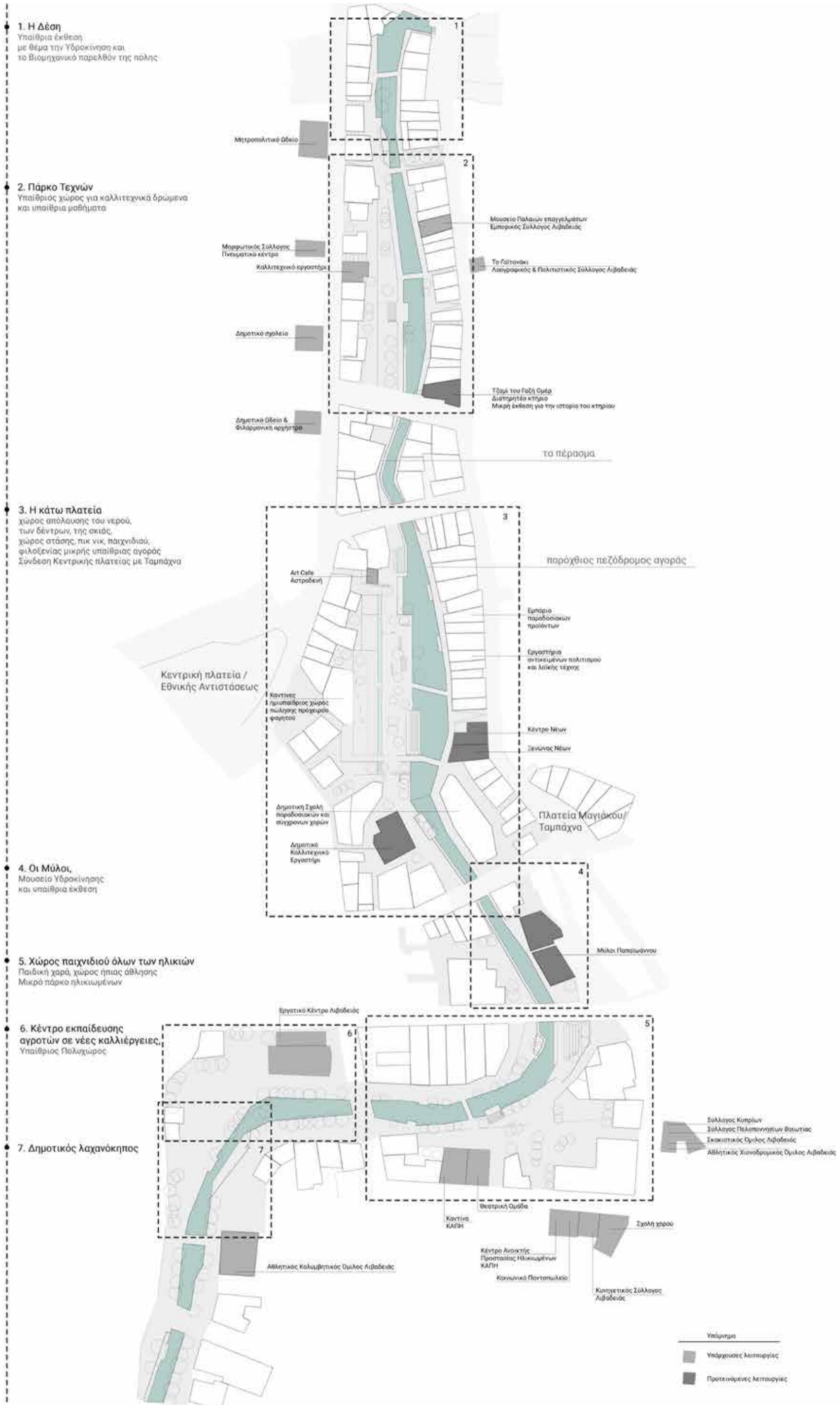

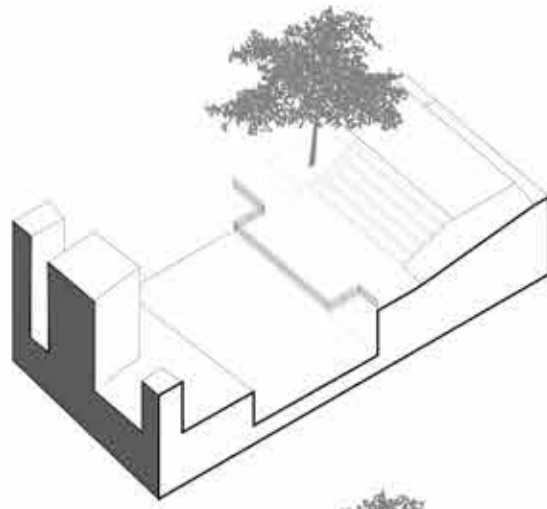
Κάτοψη

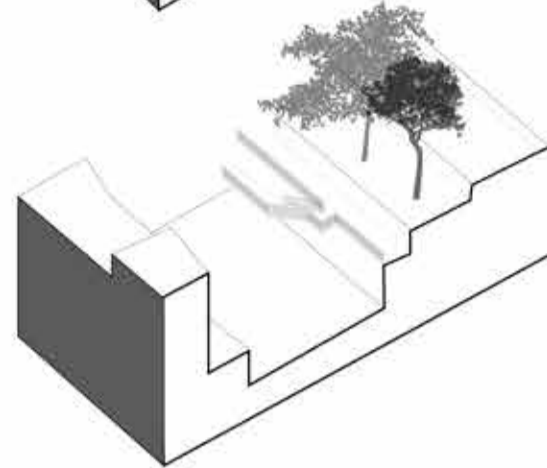
Προτεινόμενο δίκτυο προσωρινών χρήσεων και κοινόχρηστων ελεύθερων χώρων

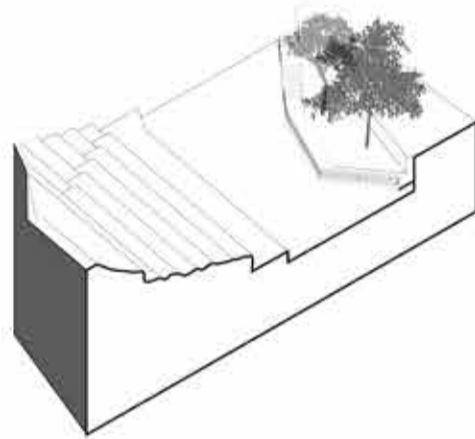

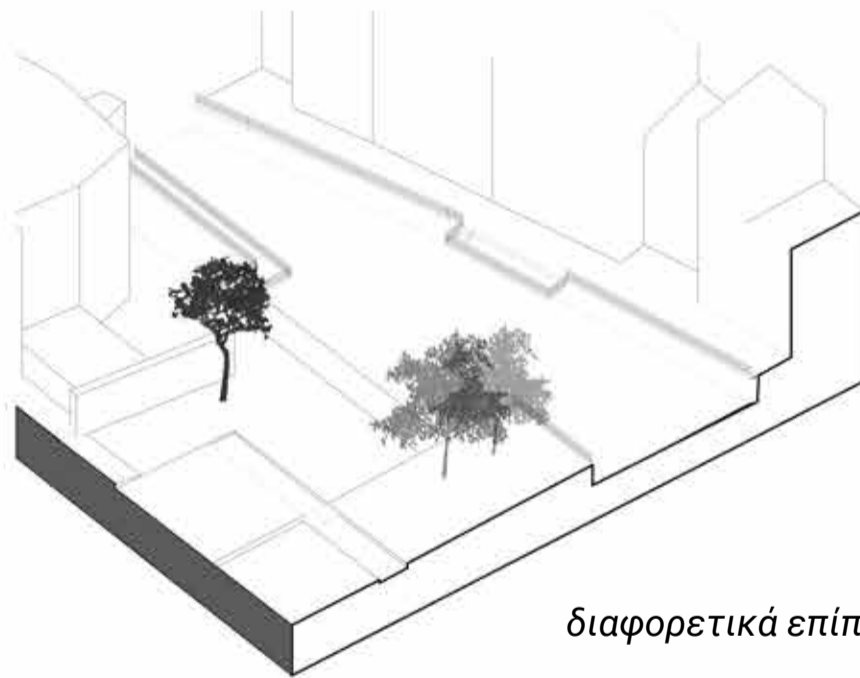
εξώστης

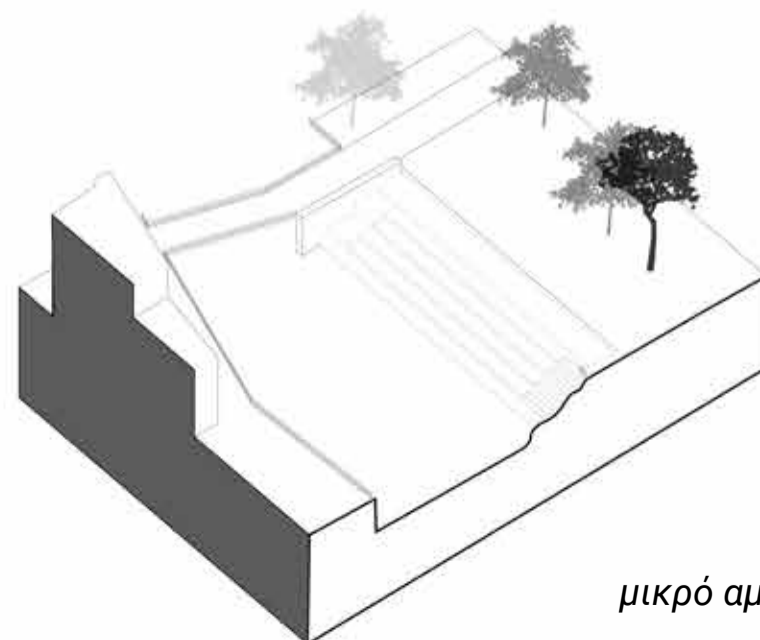
πλατφόρμα

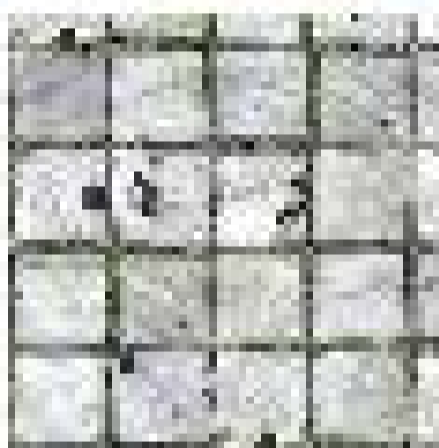
αμφιθεατρική διάταξη
και πλατφόρμα

διαφορετικά επίπεδα

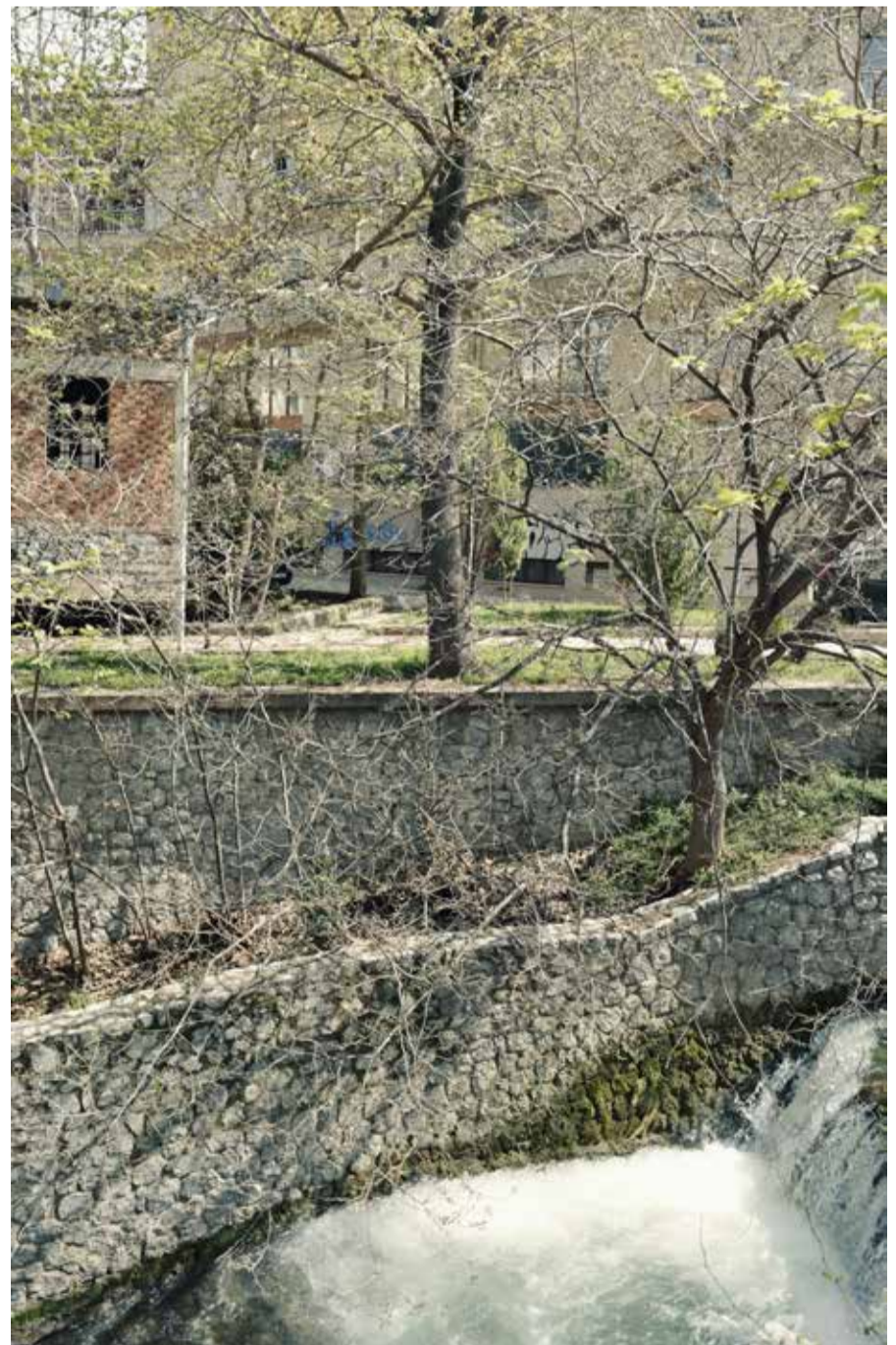

μικρό αμφιθέατρο

1111

1111

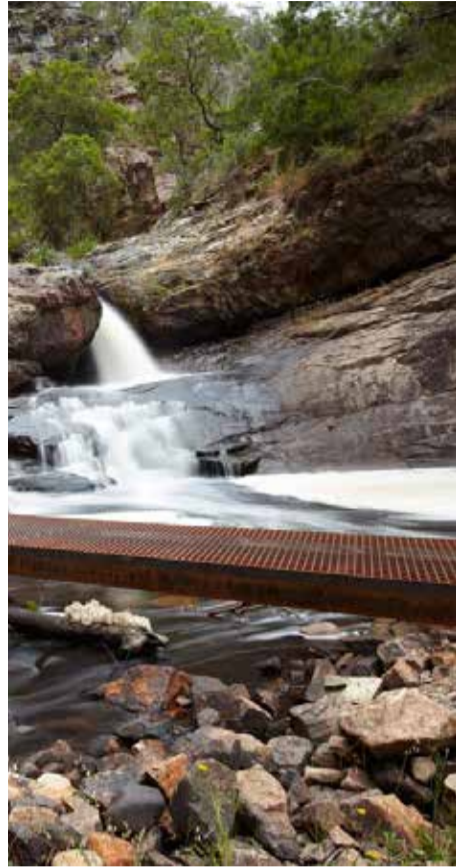

Punta Pite, Teresa Moller, Σαντιάγο, Χιλή

Park in Sermange, Agence Territoires, Γαλλία

MacKenzie Falls Gorge Trail, hansen partnership, Αυστραλία

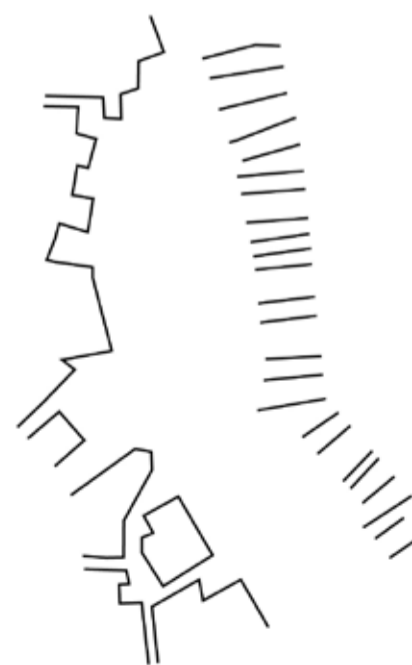
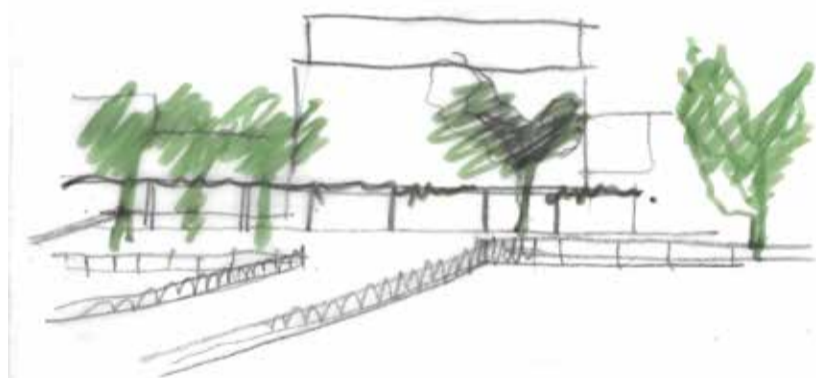
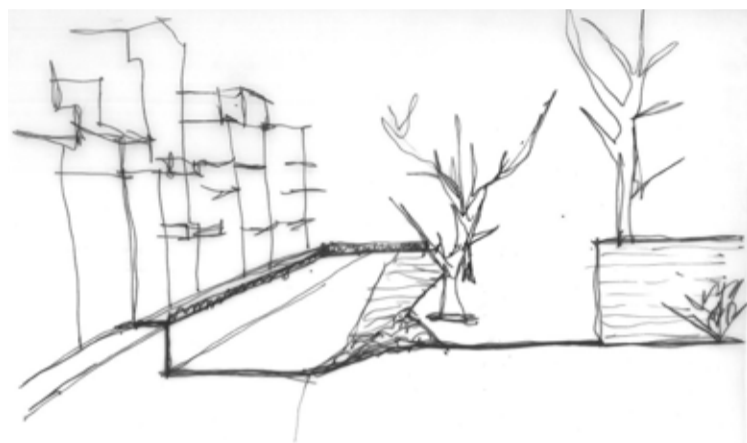
Natural Playground, felixx, Άμστερνταμ

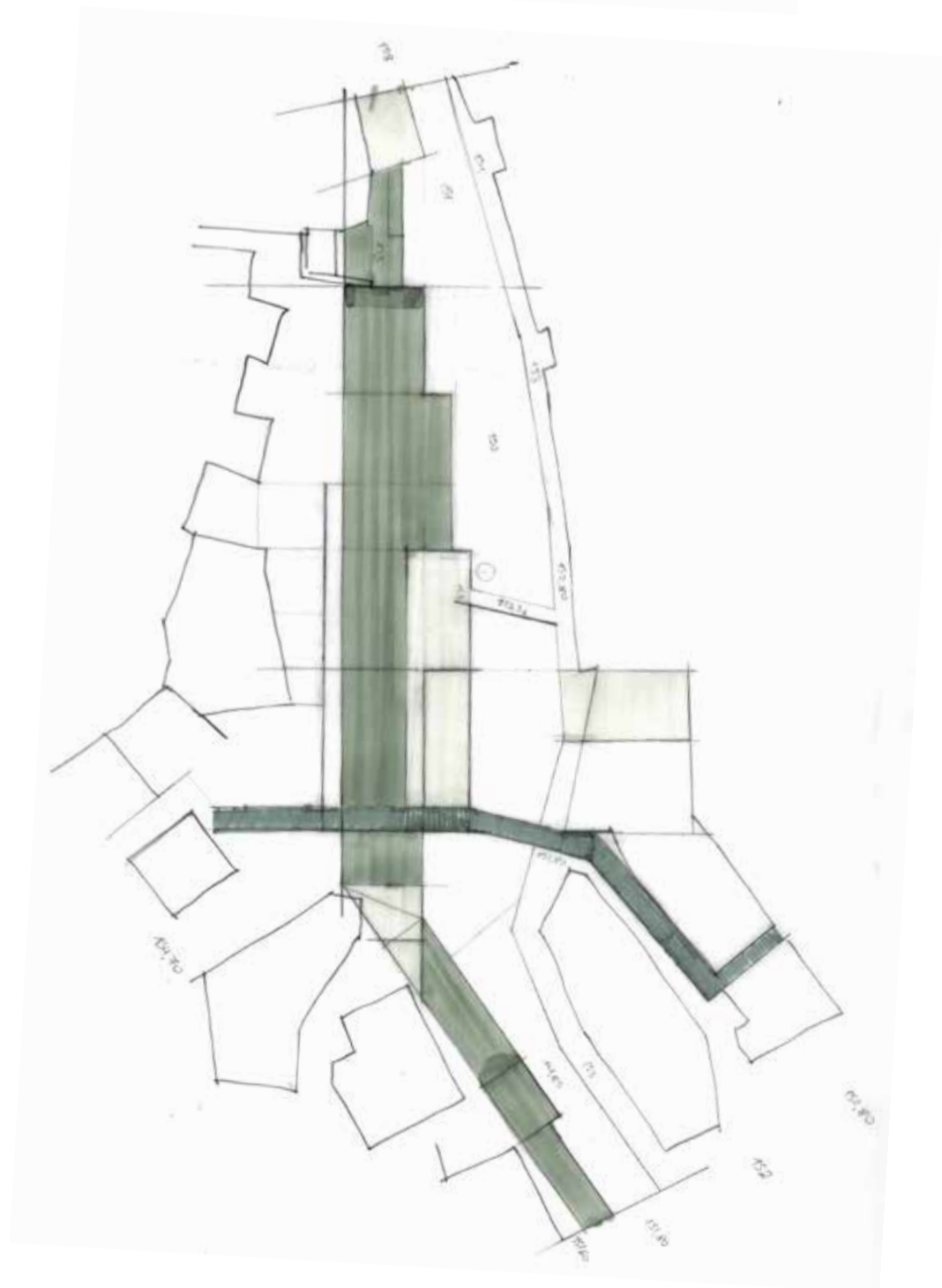

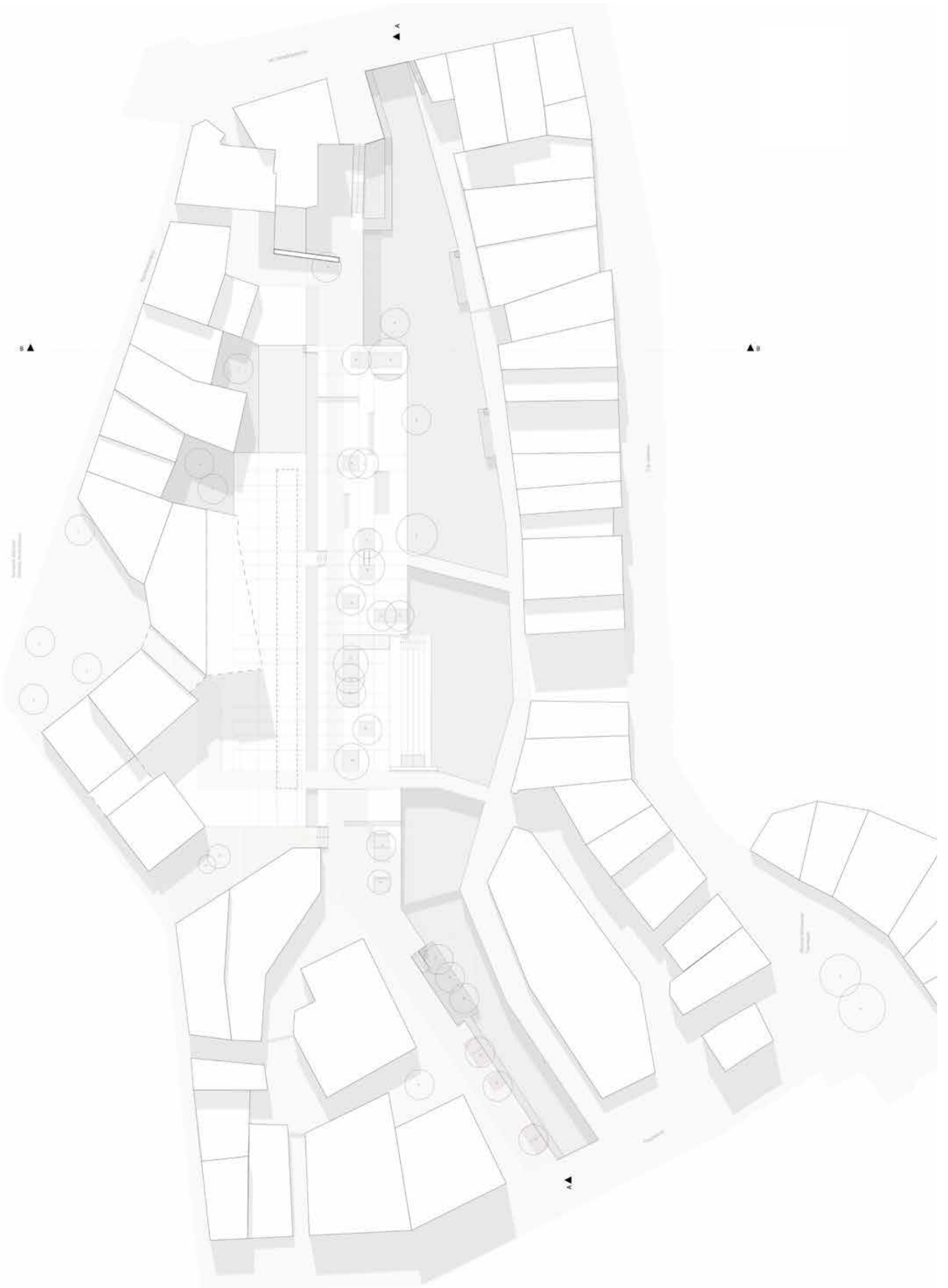
Normand Park, Kinnear Landscape Architects, Λονδίνο

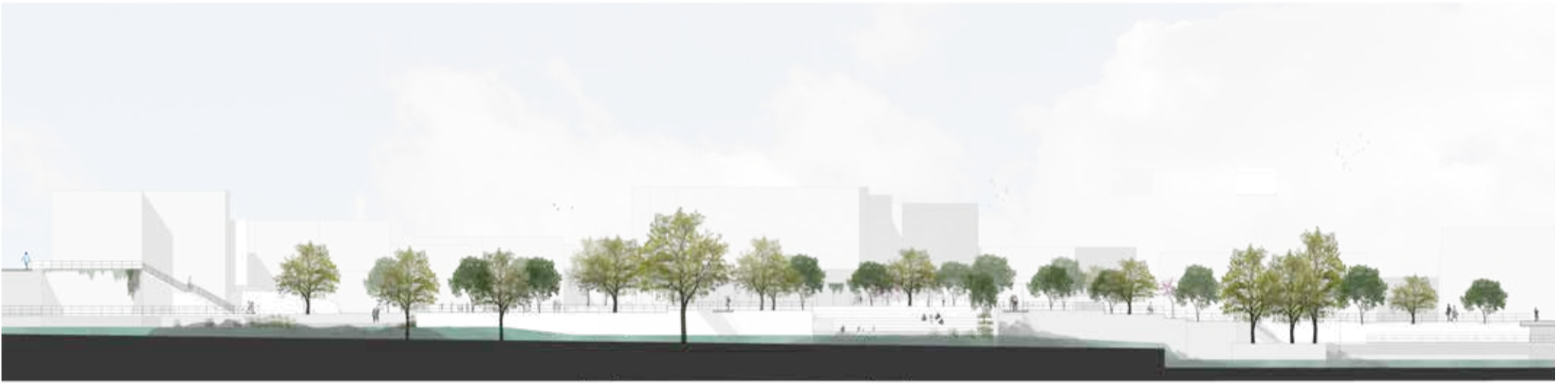

Senior playground Hyde Park
Λονδίνο

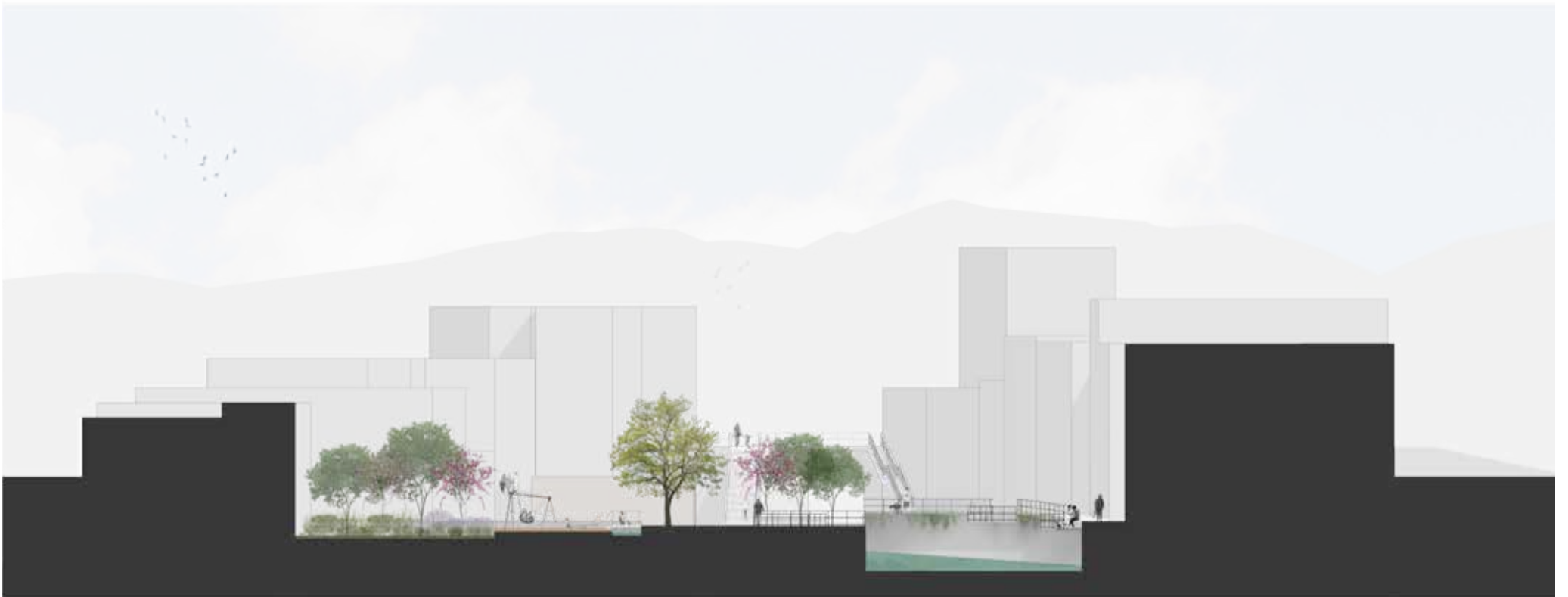

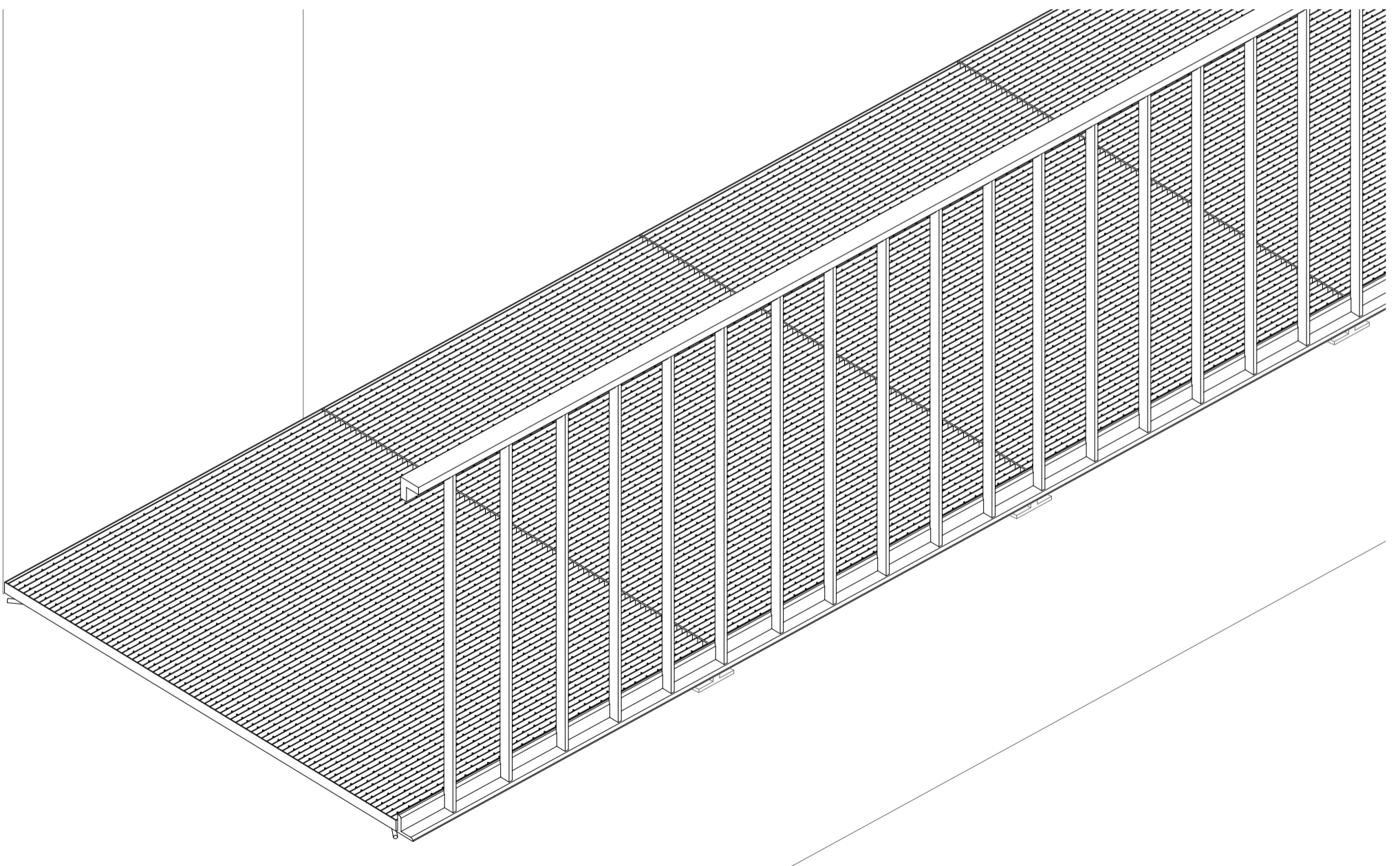
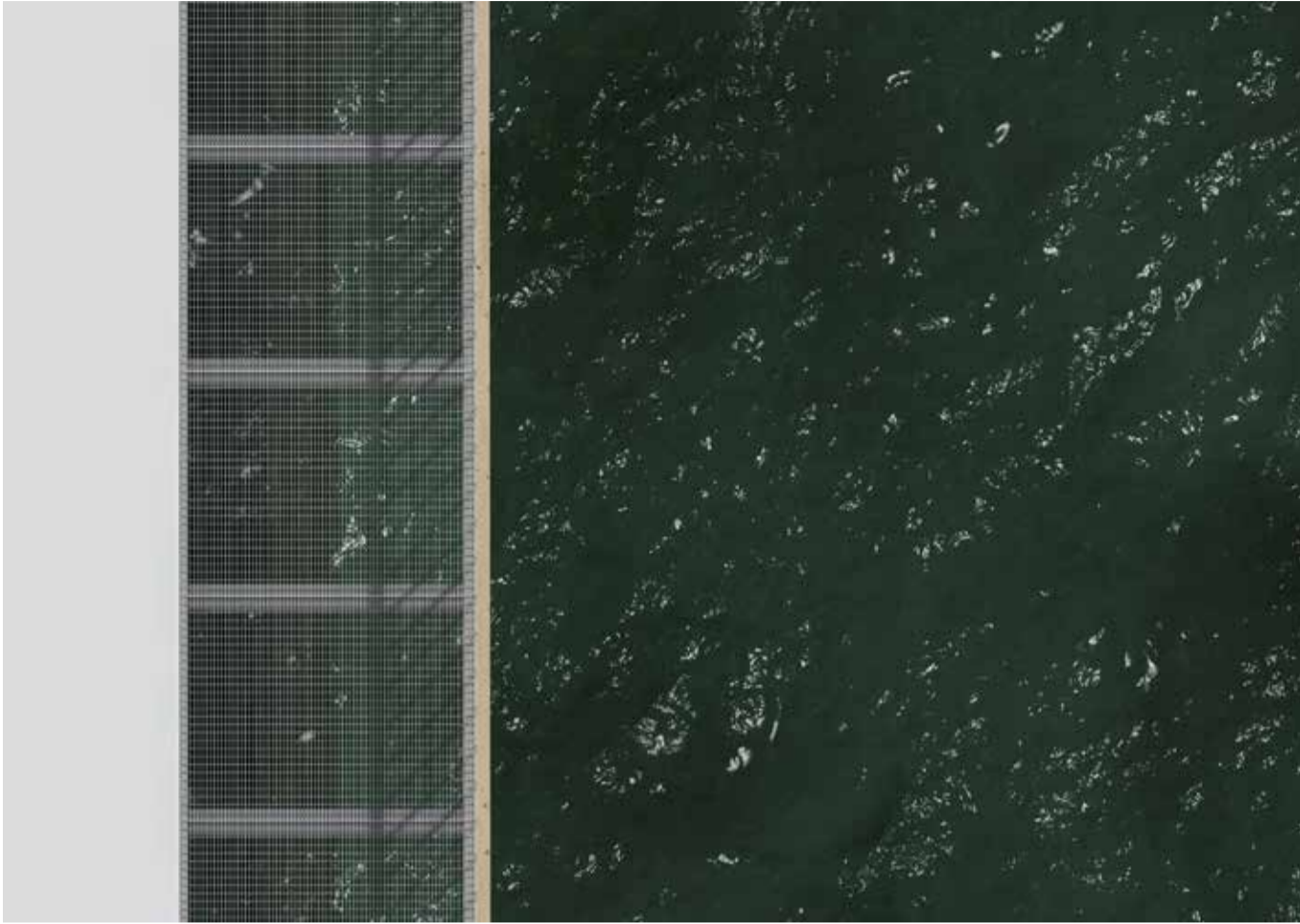

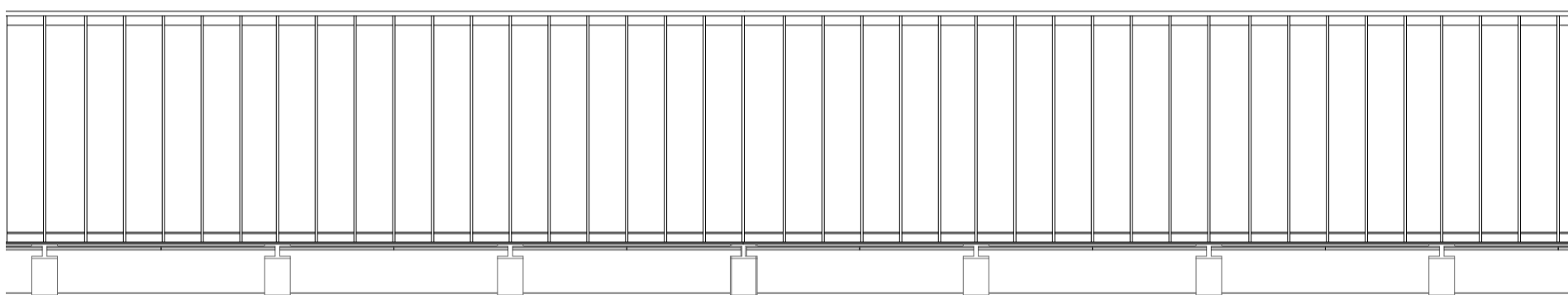
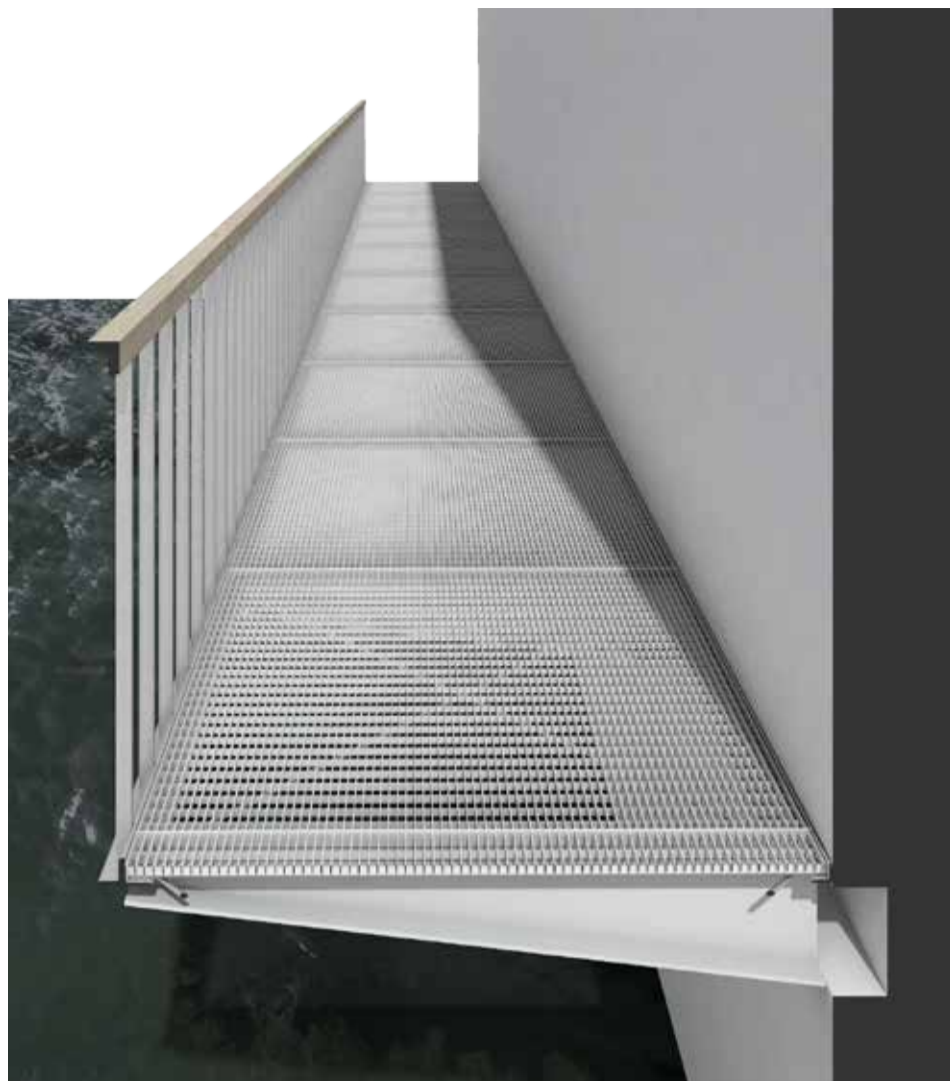
A-A 0051 0051 0051 0051

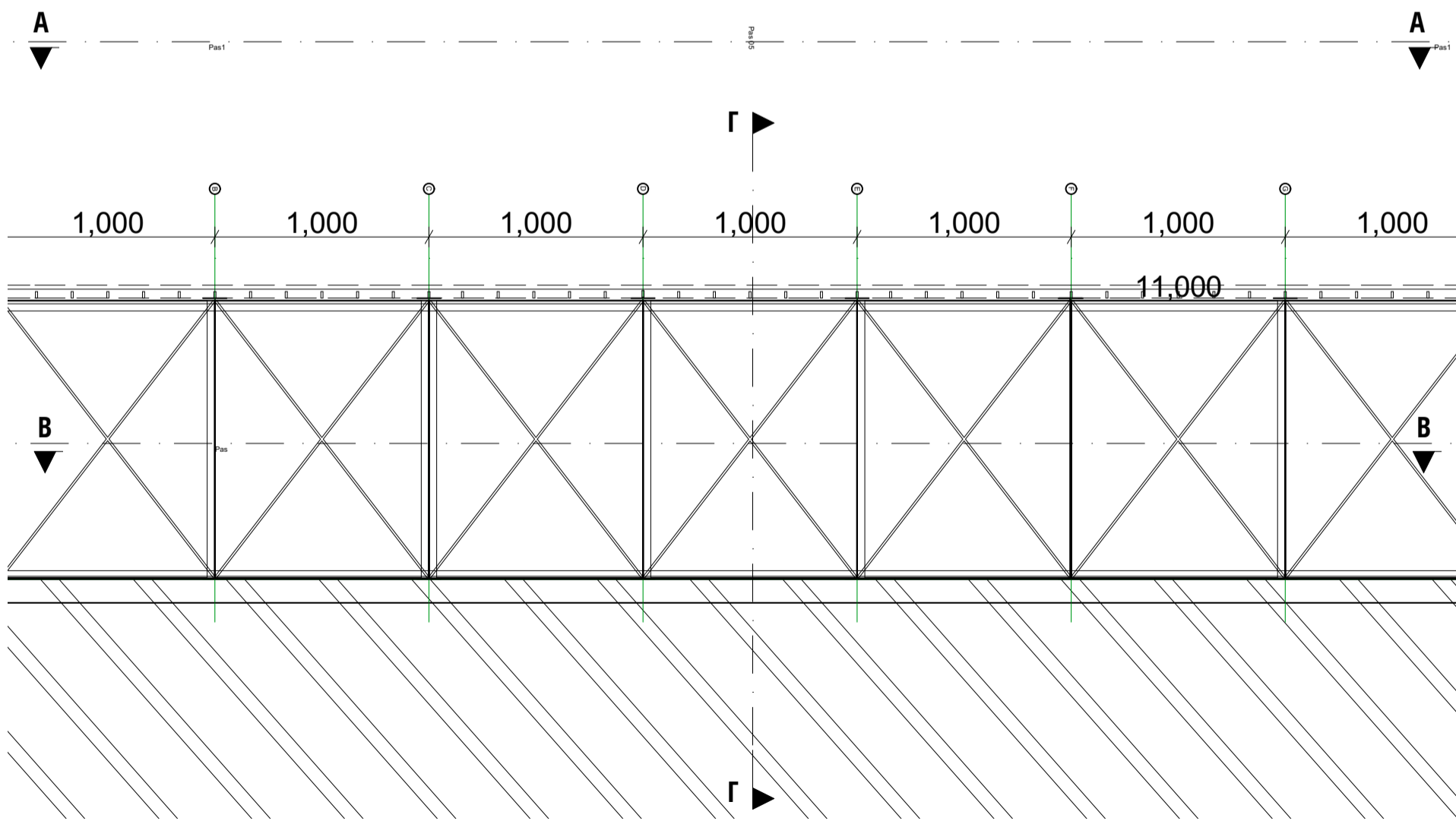
Τομή B-B

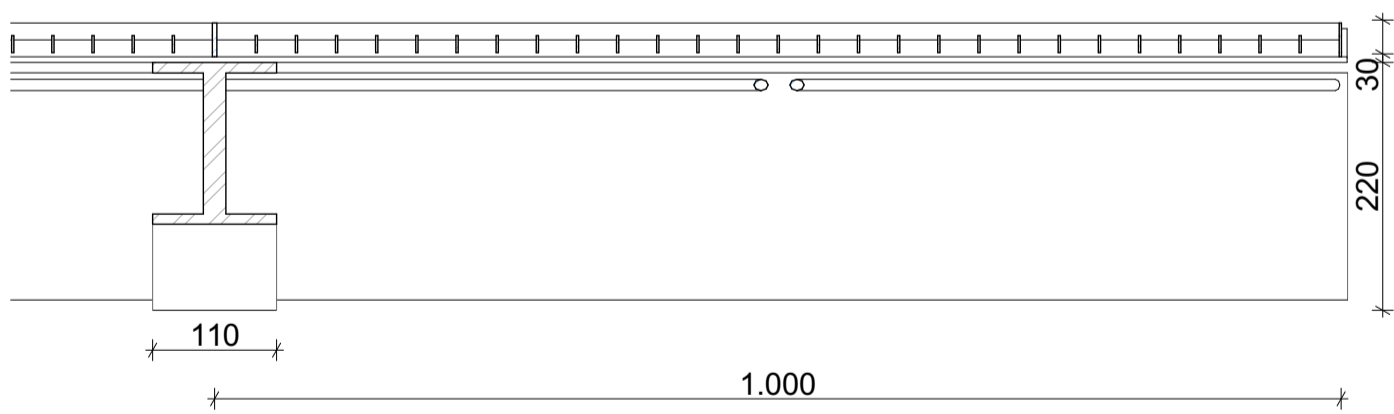
Αξονομετρικό

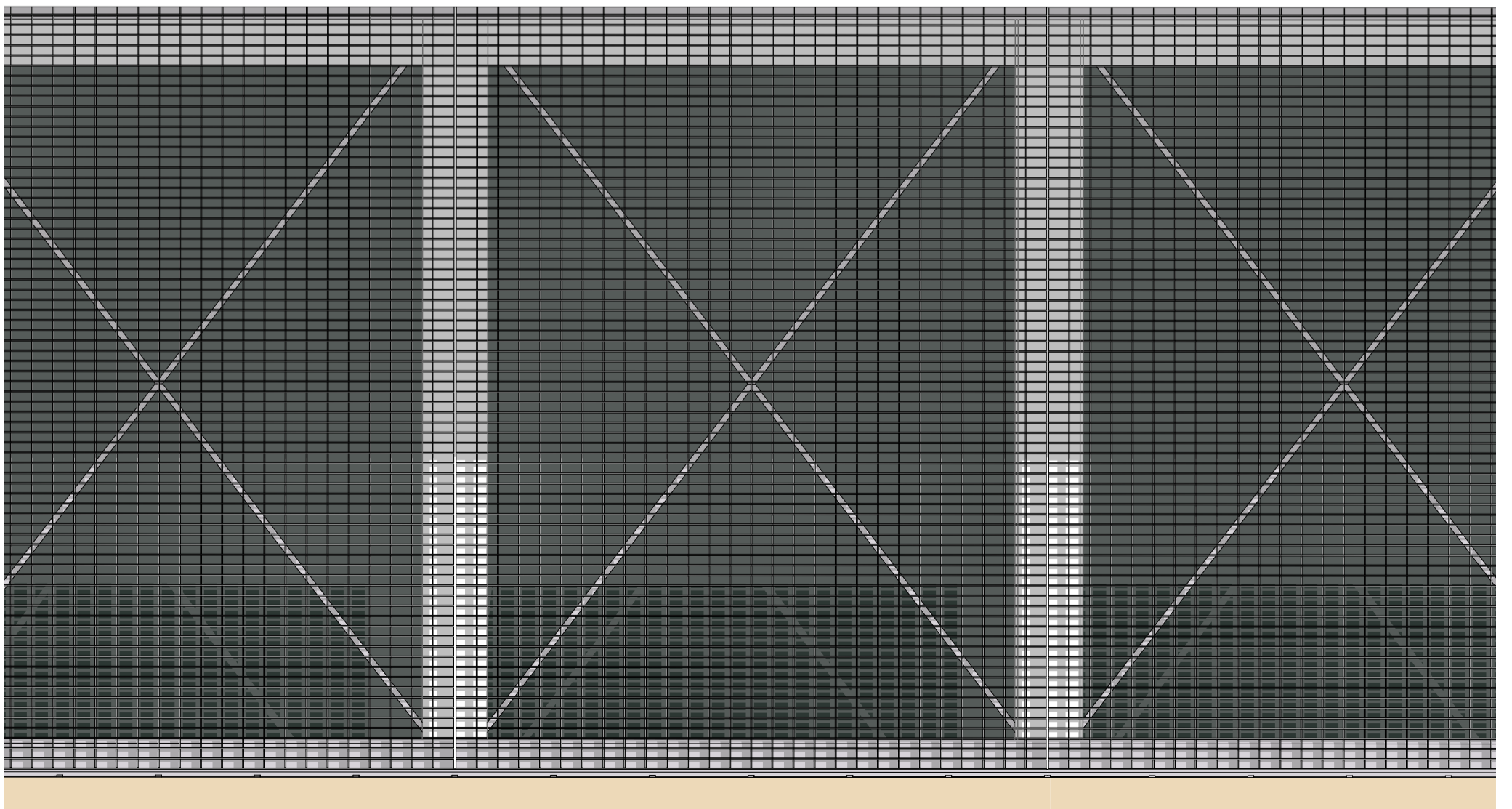
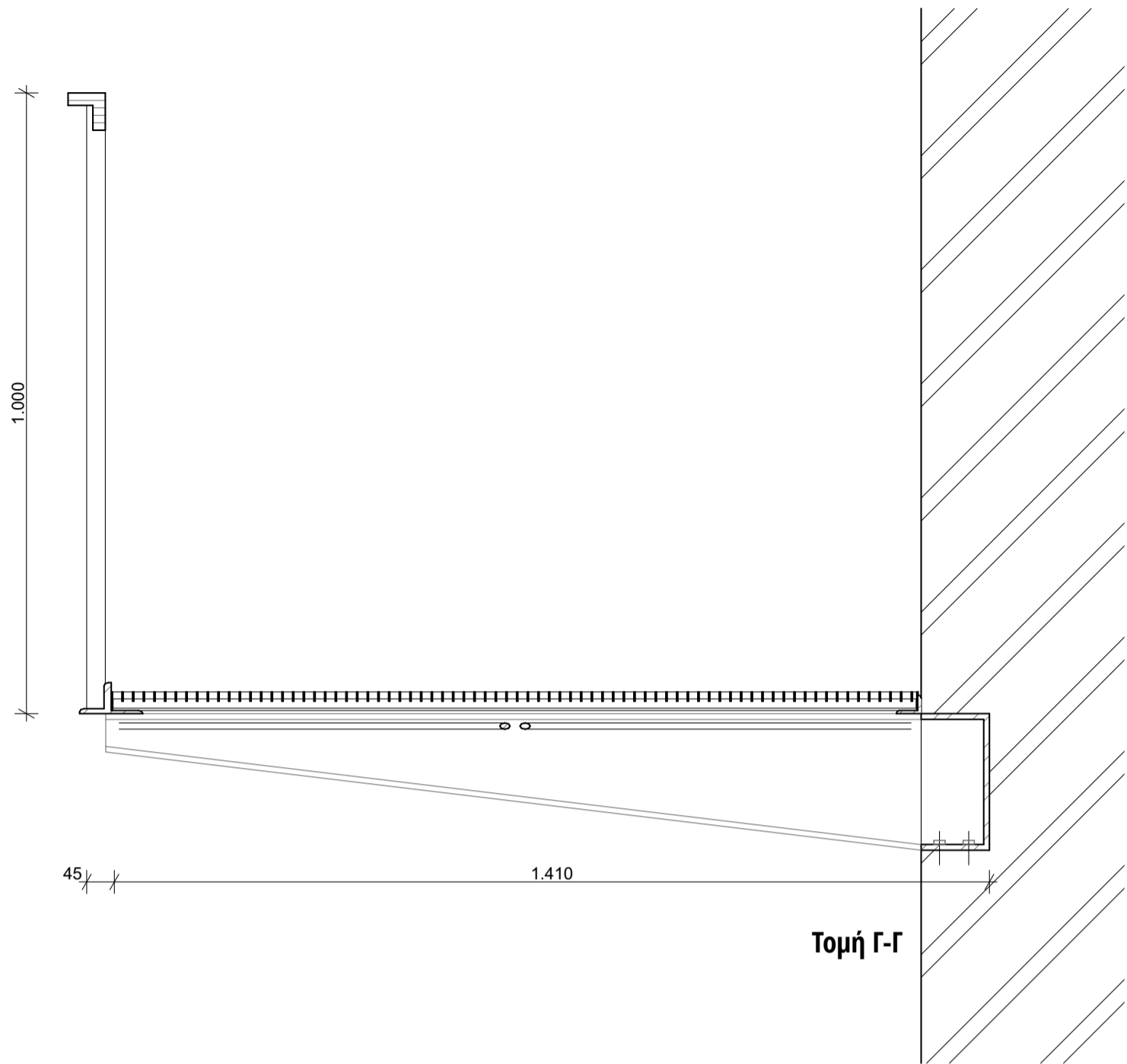
Όψη A-A

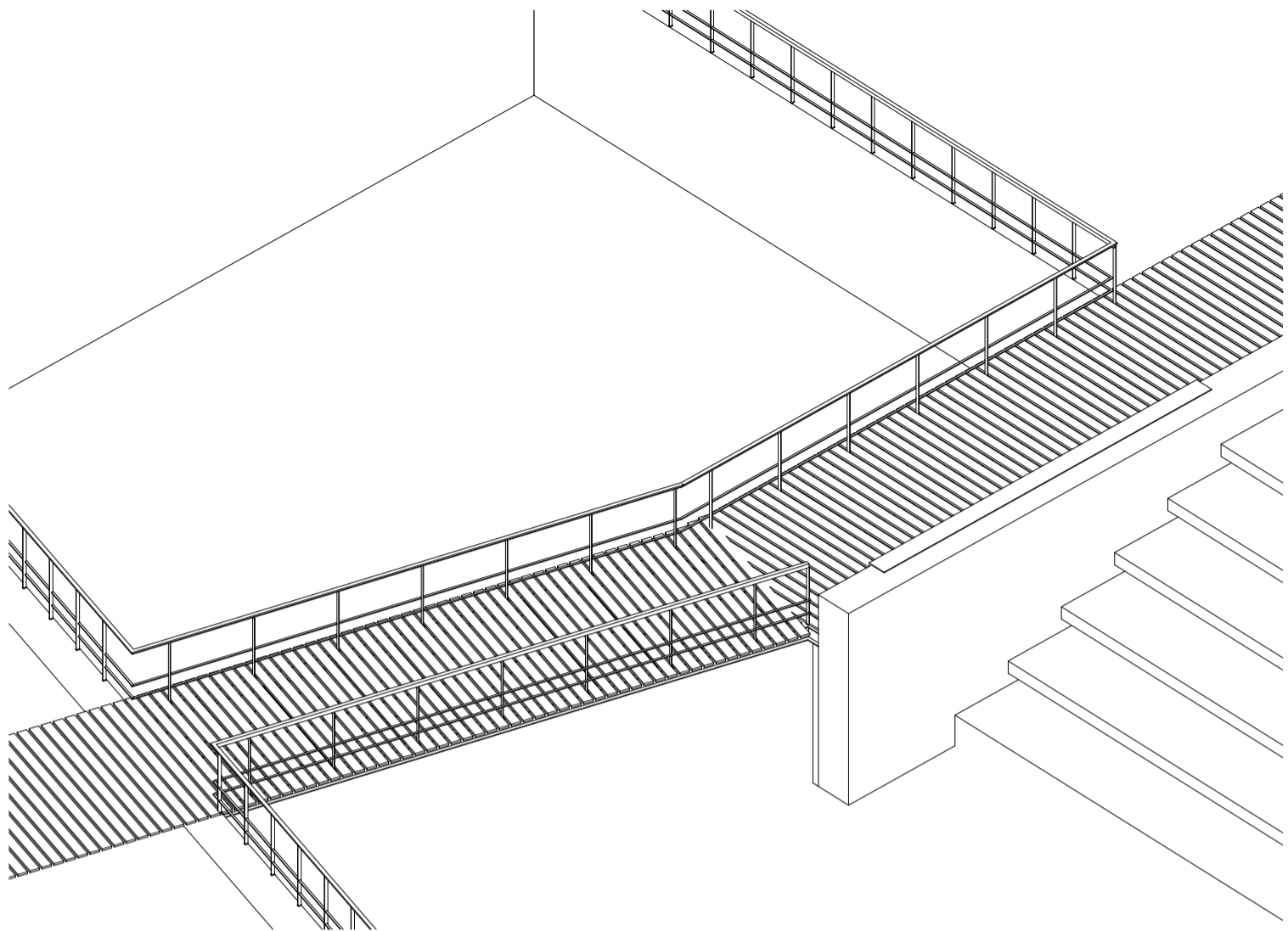

Κάτοψη

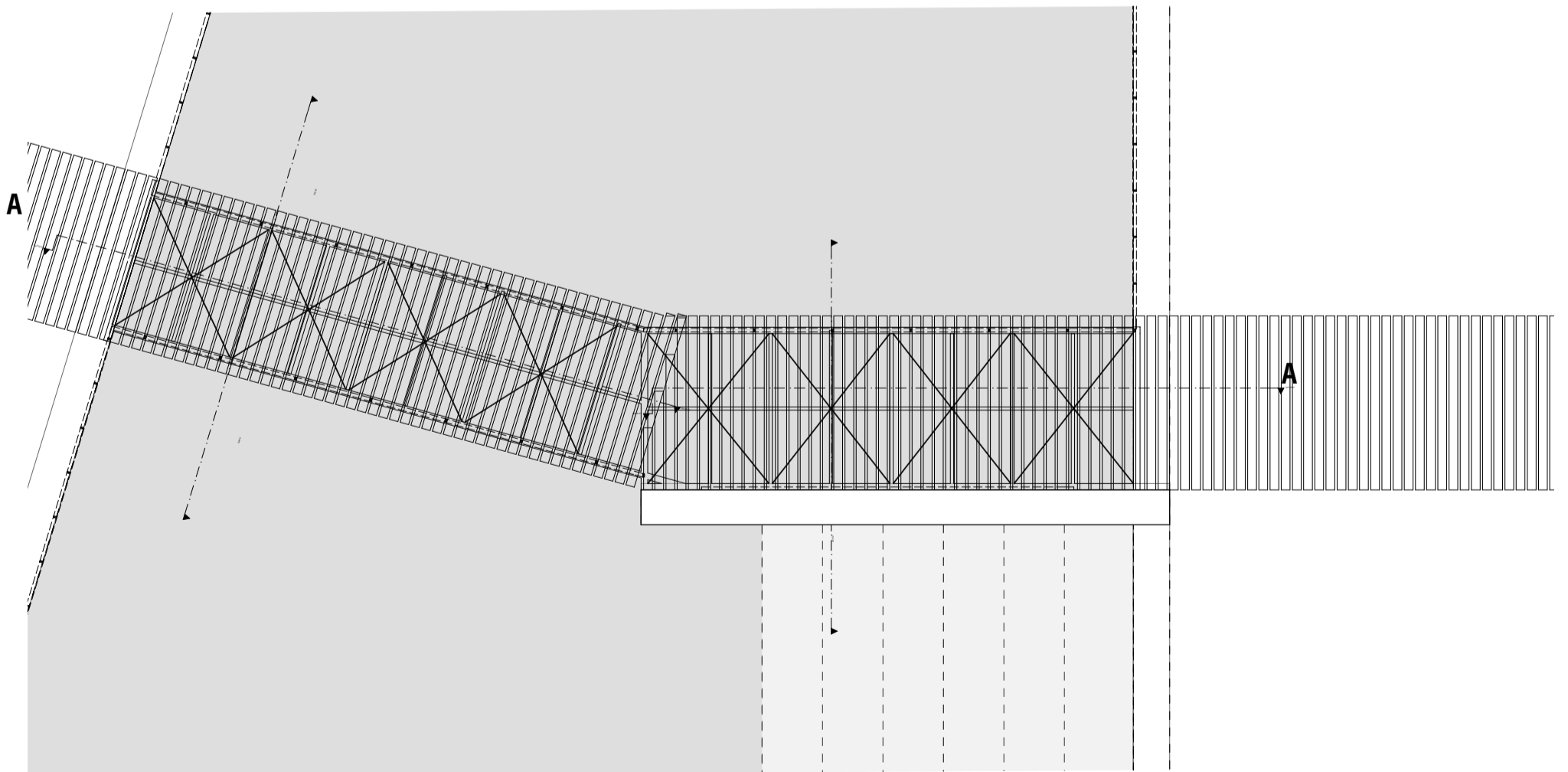

Τομή Β-Β

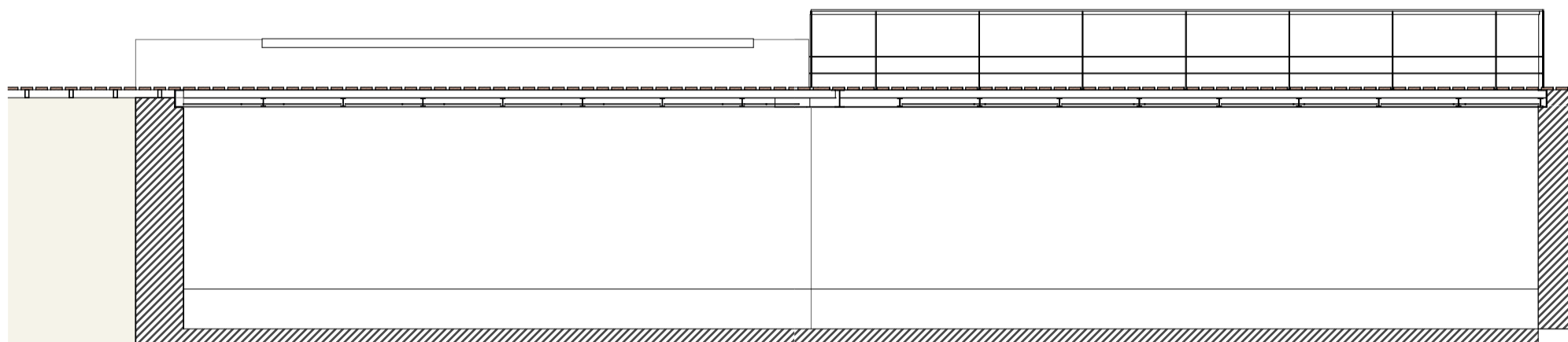

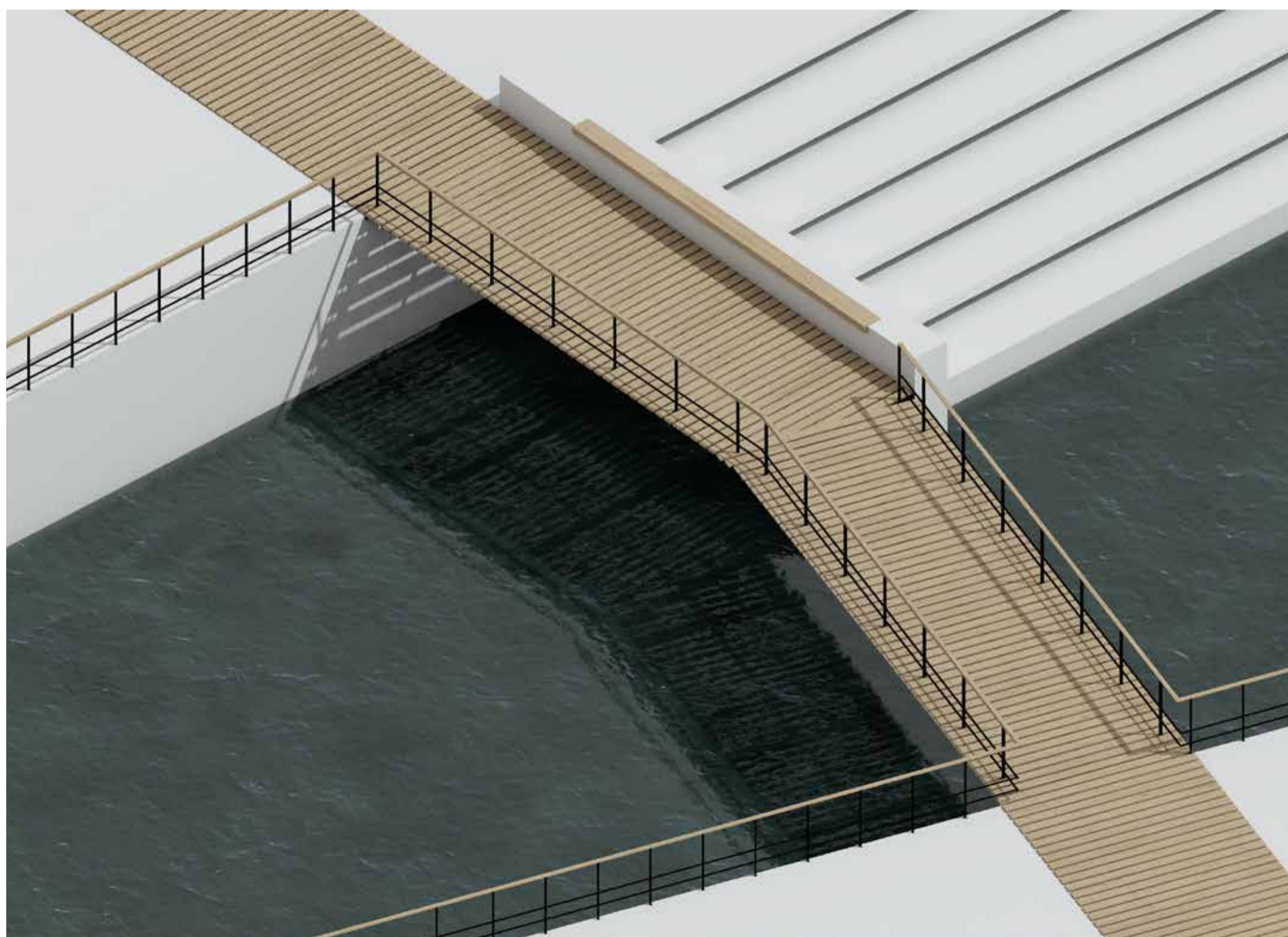
Αξονομετρικό

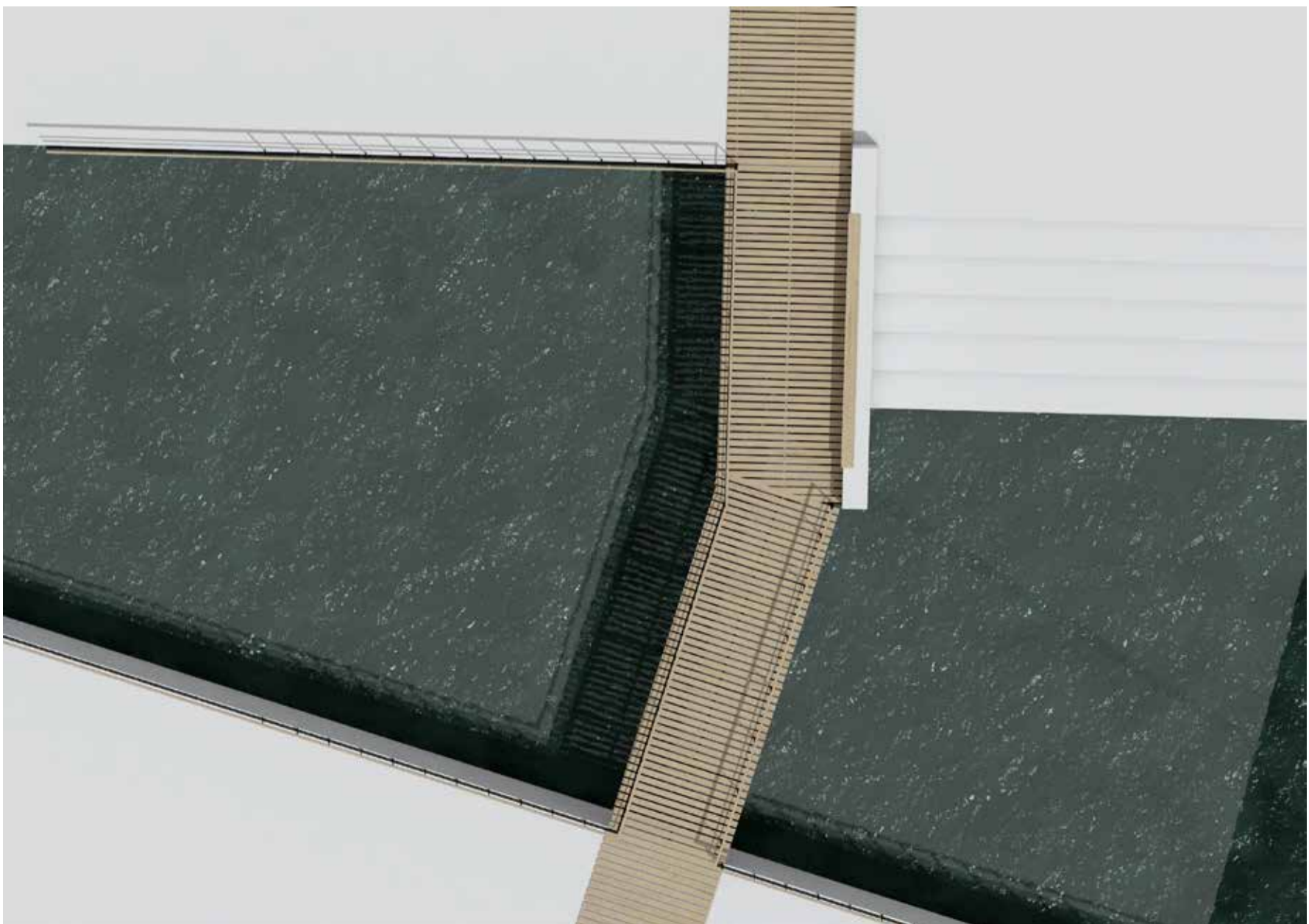
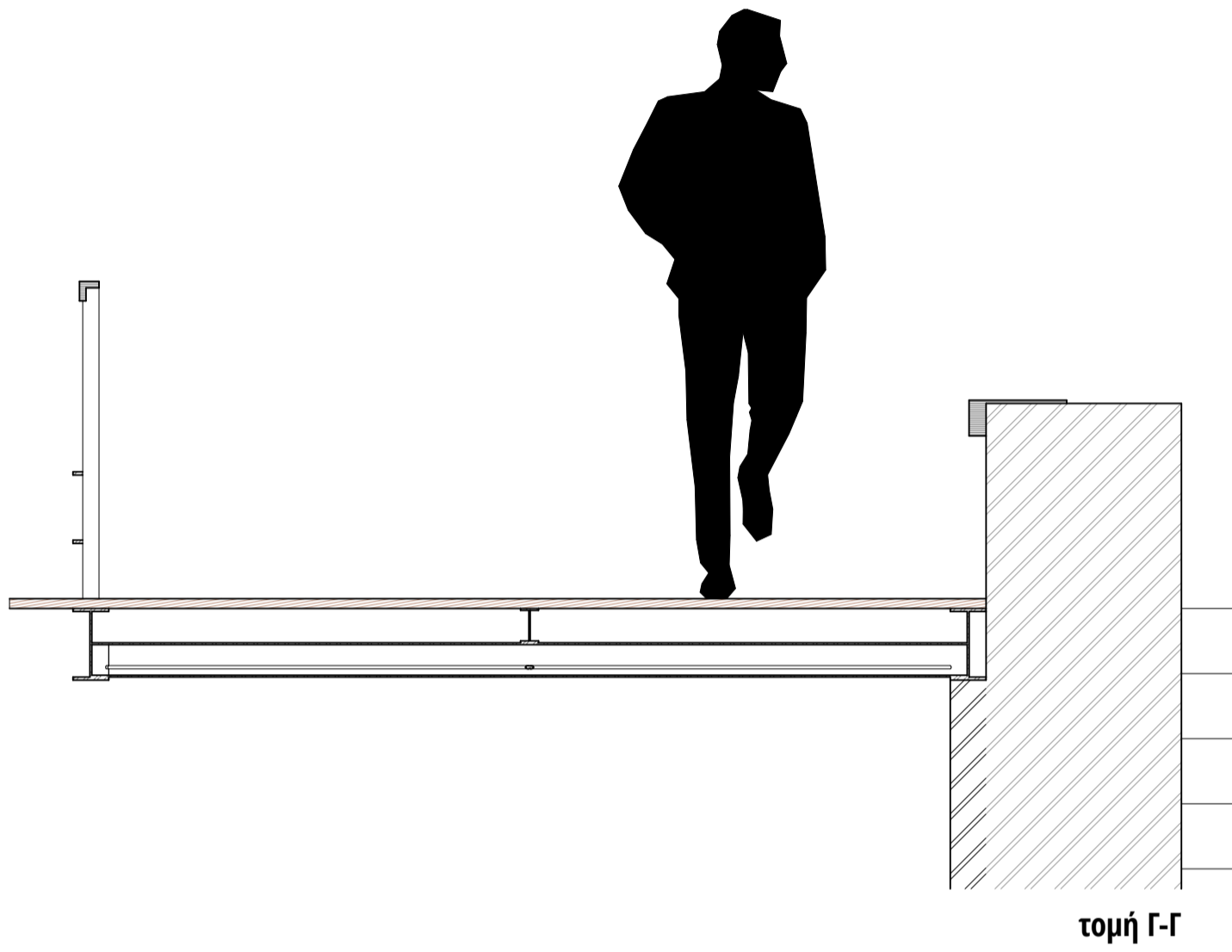

Κάτοψη

Τομή A-A

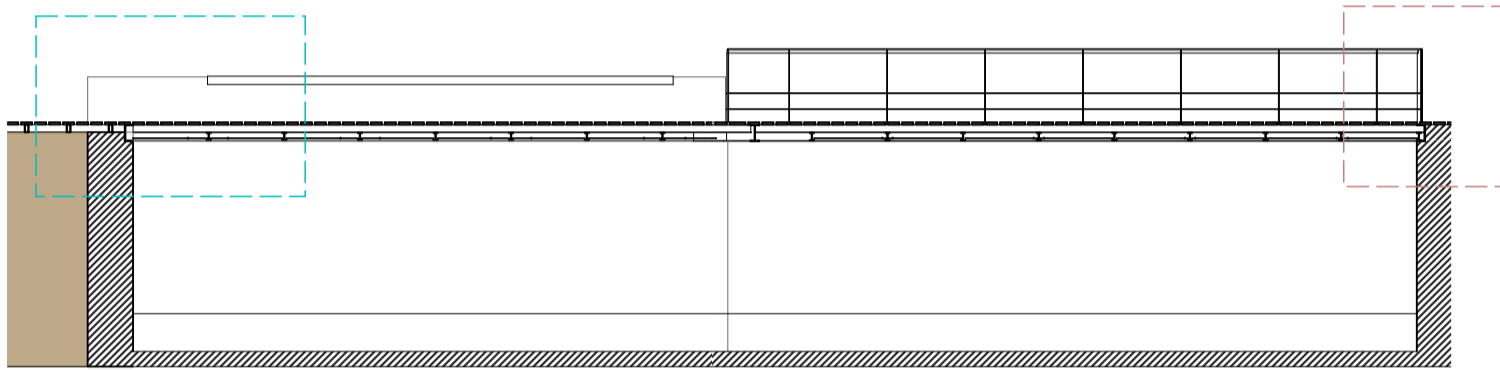
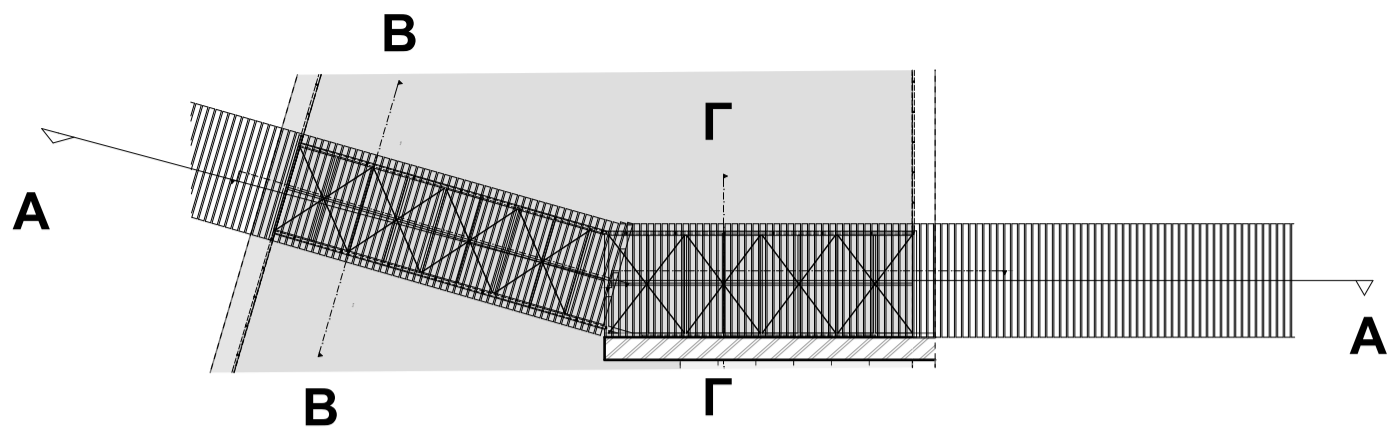

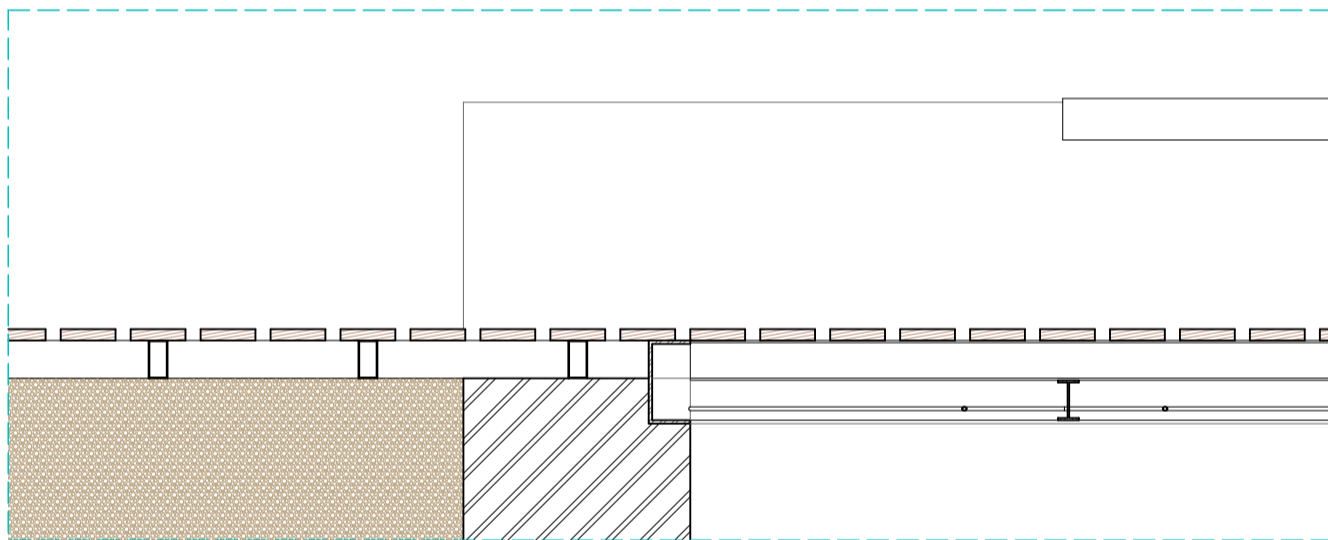

τομή Β-Β

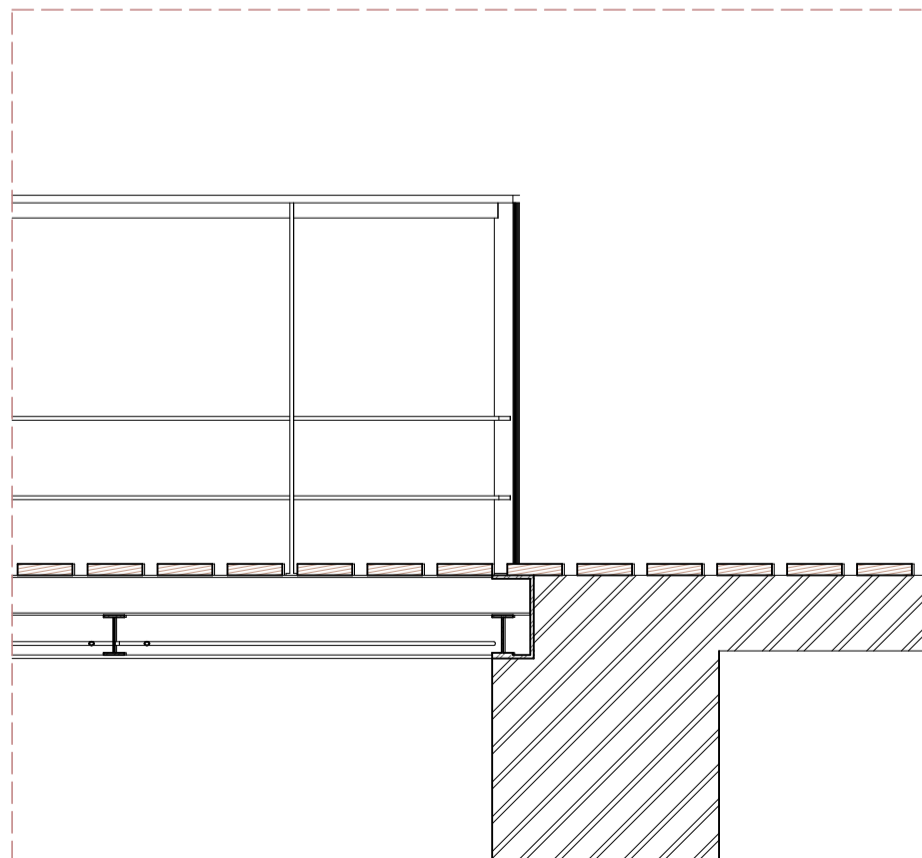

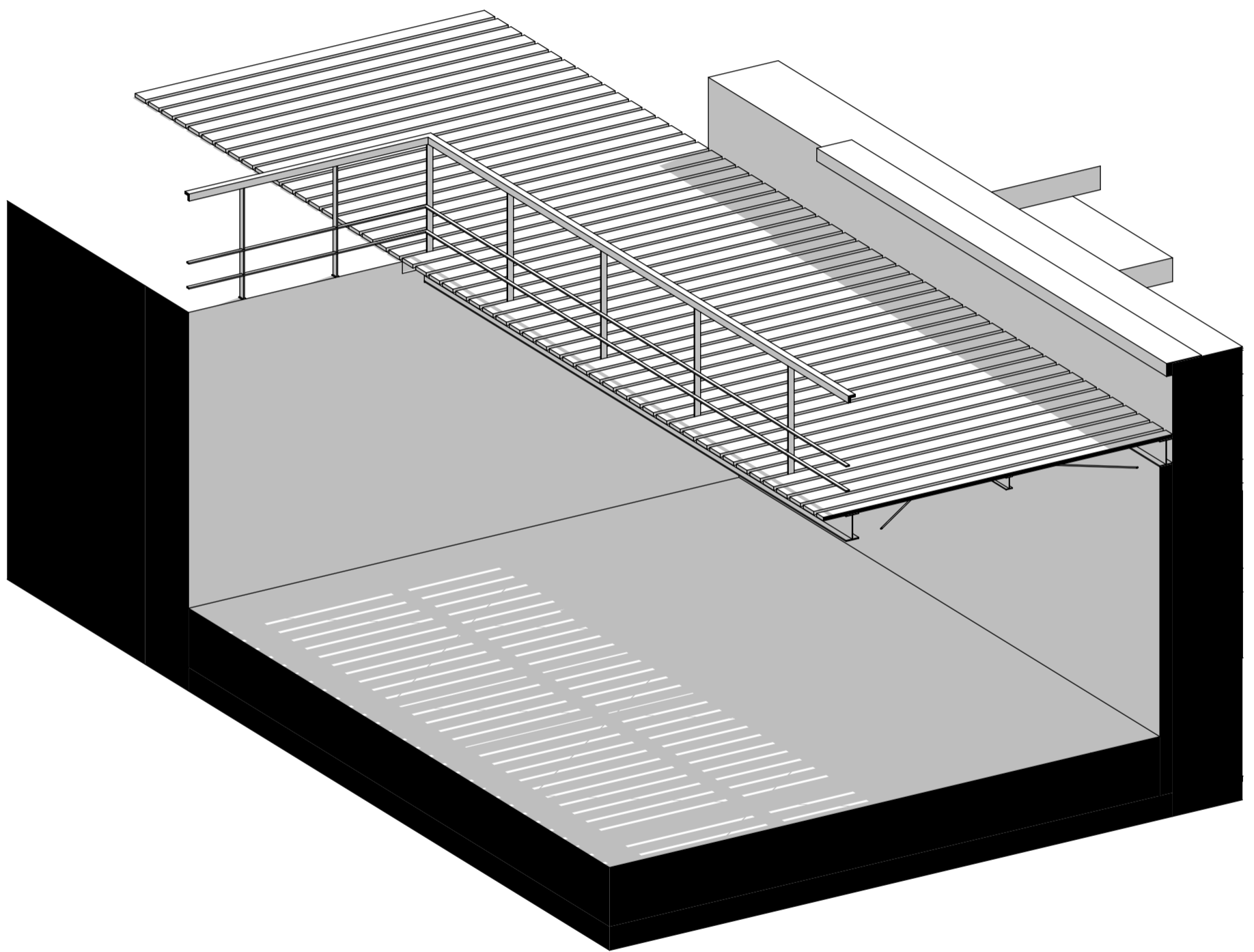

τομή Α-Α

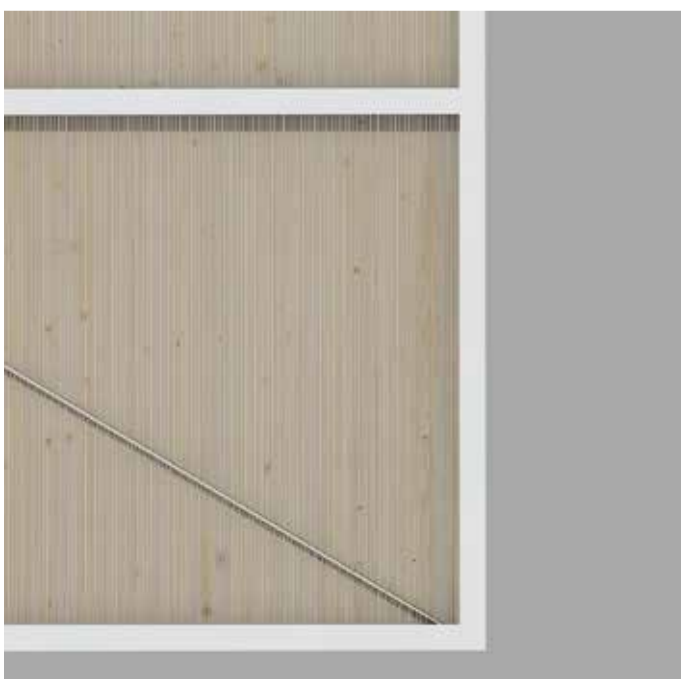
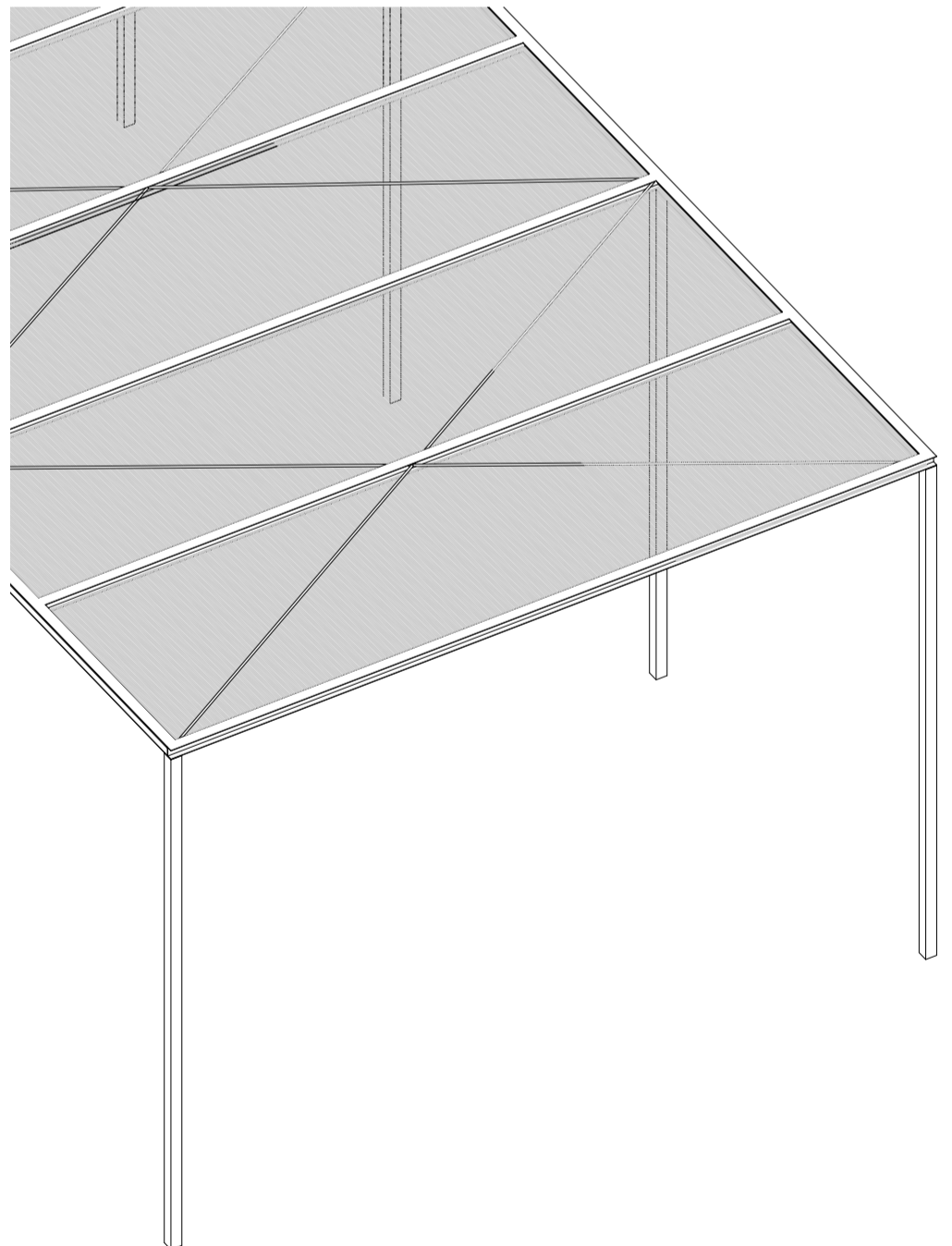
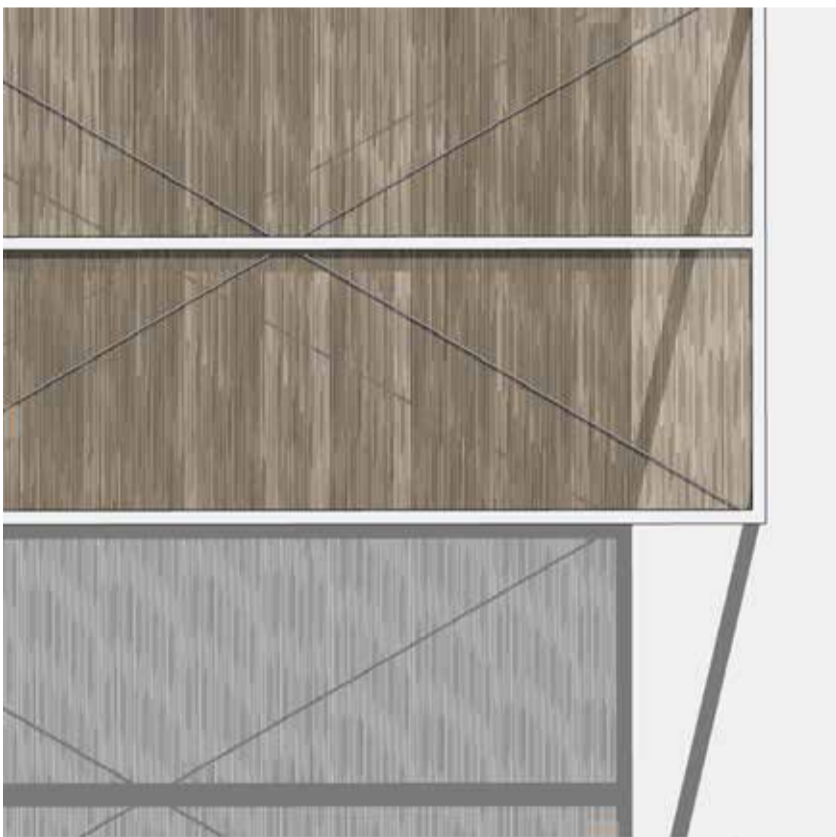
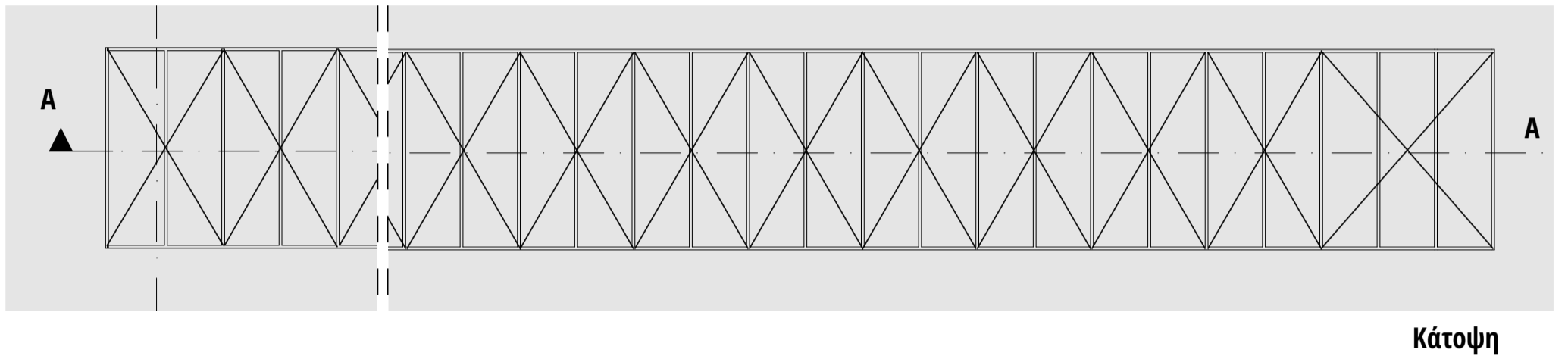
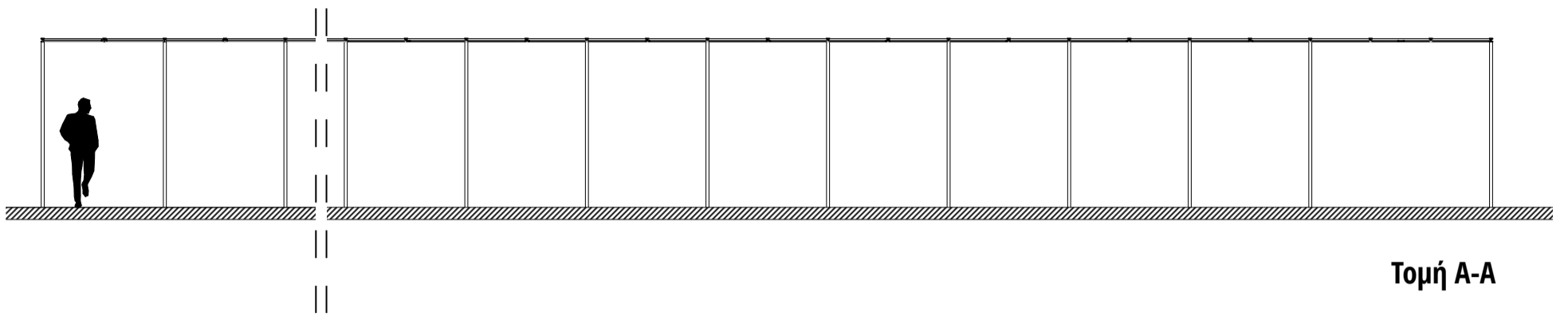

κλίμακα 1:20

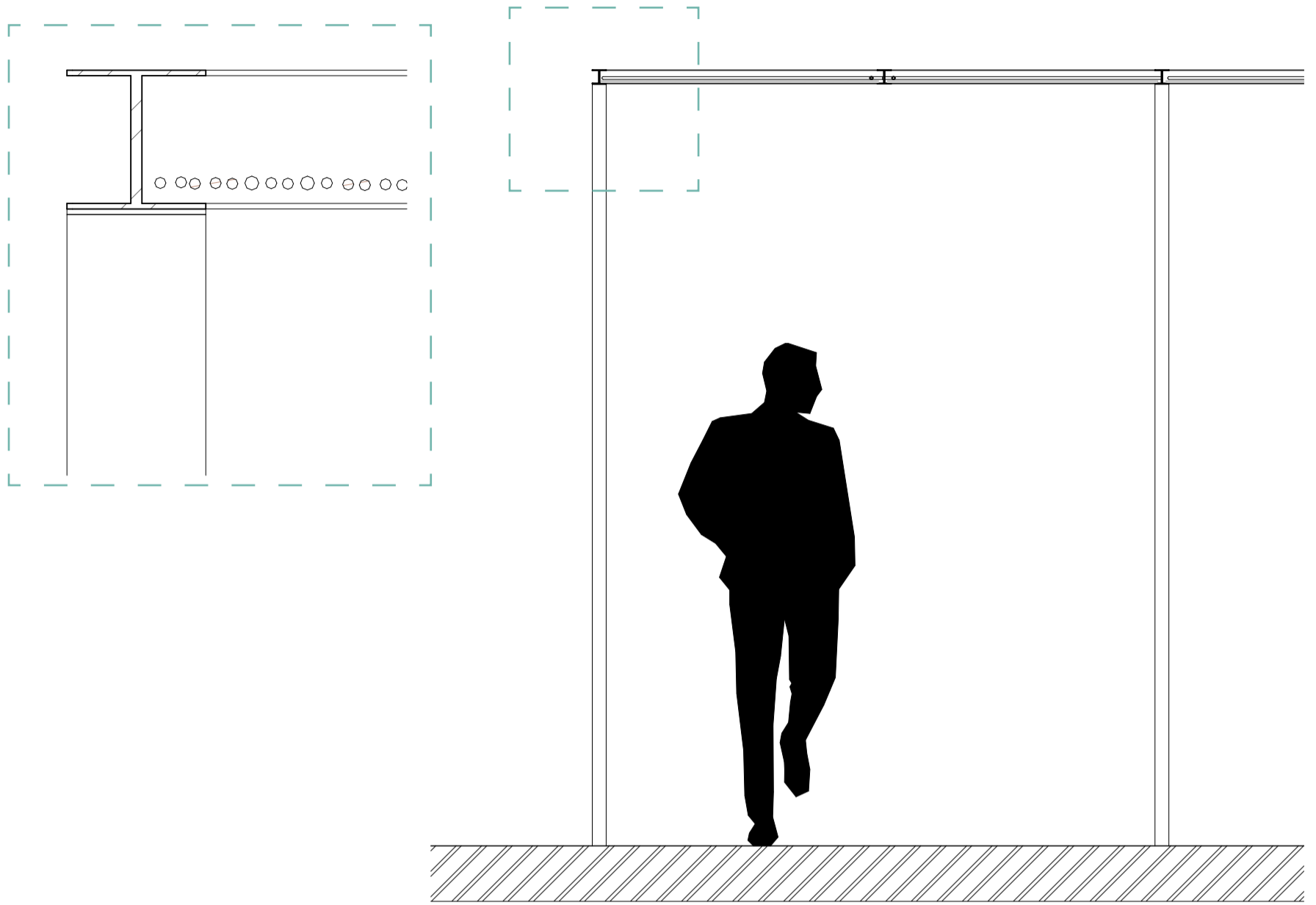

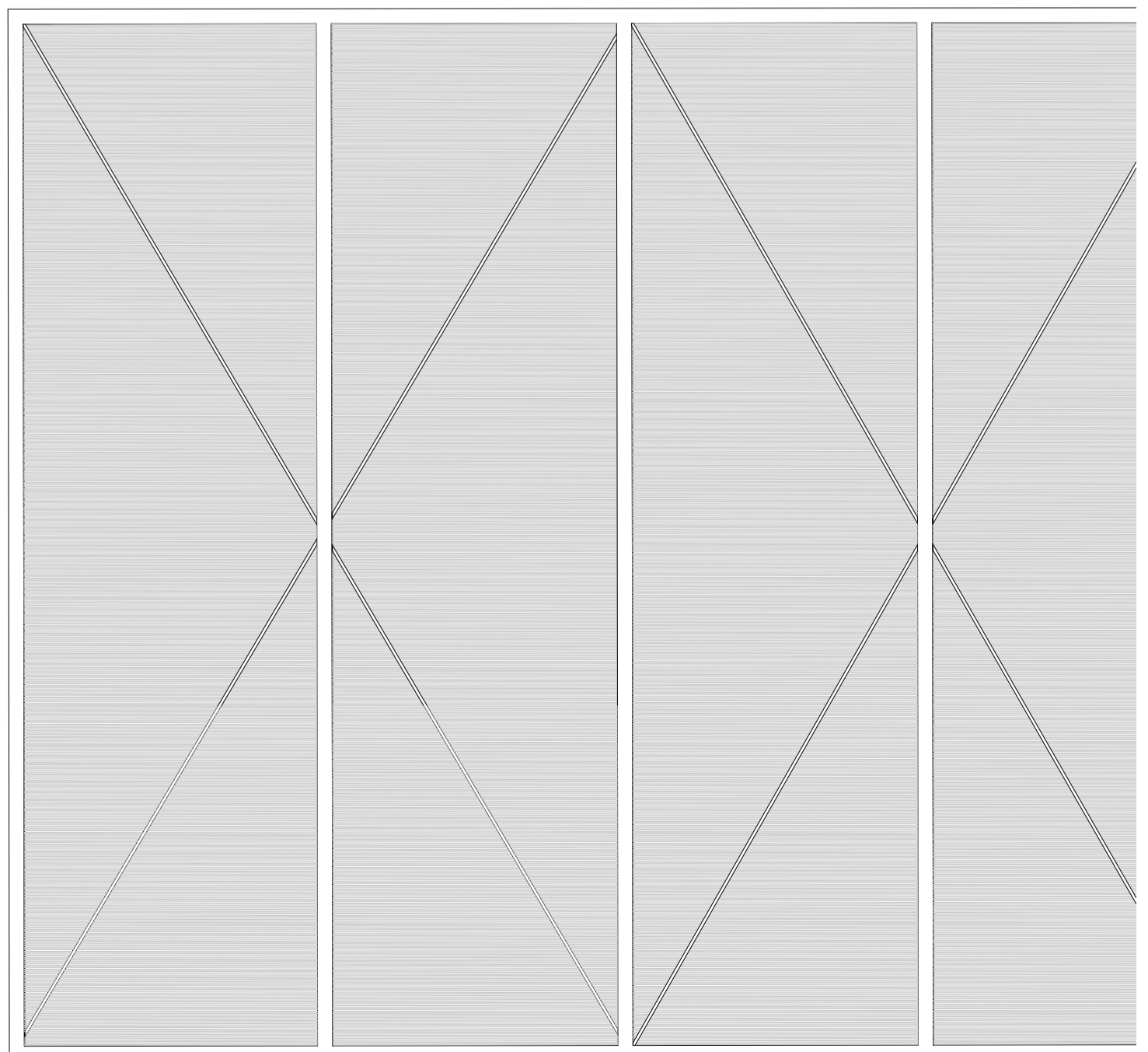
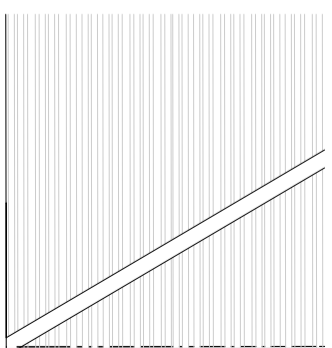
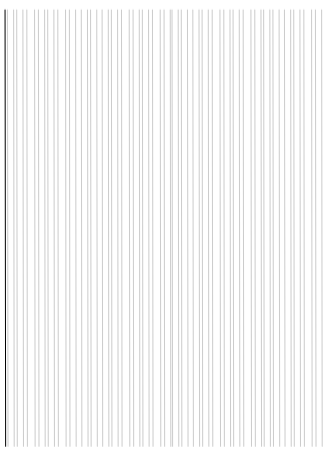
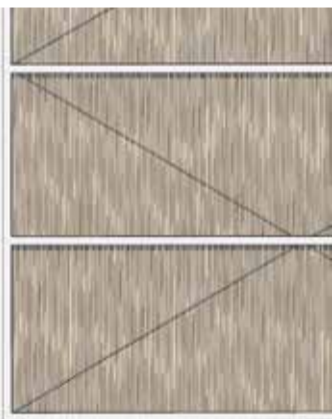
Αξονομετρικό σε τομή

Αξονομετρικό

Τομή A-A

Αραβαντινός, Α. (1997). «Πολοδομικός σχεδιασμός-Για μια βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού χώρου». Αθήνα: Εκδόσεις Συμμετρία.

Γιαννακούρου-Χατζημανόλη, Αιμ. (1988). *Η Λιβαδειά μετά τον Μεσαίωνα*. Αθήνα : Δ. Γκαντήραγας.

Colomb, C. (2015). Workshop 'Transience and Permanence in Urban Development' University of Sheffield. *'DIY urbanism' in Berlin: Dilemmas and conflicts in the mobilization of 'temporary uses' of urban space in local economic development*.

Δήμος Λεβαδέων (2016), *Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2015-2019 Β' φαση – Επιχειρησιακός & Οικονομικός προγραμματισμός*.

Evidence Matters. (2014). *Vacant and Abandoned Properties: Turning Liabilities Into Assets*. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: <https://www.huduser.gov/portal/periodicals/em/winter14/highlight1.html>.

Ferreri, M. Lang, A. Sheffield Transience and Permanence in Urban Development. *Learning from Temporary Use: Translating Values in the 'fringes' of the Queen Elizabeth Olympic Park Workshop*.

Ferreri, M. (2015) 'Saving' the city: Collective low-budget organizing and urban practice. *The seductions of temporary urbanism*. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: <http://www.ephemerajournal.org/contribution/seductions-temporary-urbanism>

Ignatieva, M. Stewart, G. Meurk, C. (2010). *Biodiversity and Ecosystem Services: Importance of Cities for post 2010 perspective. Planning and design of ecological networks in urban areas*. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: https://www.researchgate.net/publication/225615951_Planning_and_Design_of_Ecological_Networks_in_Urban_Areas.

Καραδήμας, Κ. (2014), "Μεταλλικές Κατασκευές". Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: http://www.arch.ntua.gr/sites/default/files/resource/6765_/metallikes_kataskeyes_11.pdf

Kantartzis, A. Varras, G. Kakouri, P. Koutsikou, M. Papadopoulou, A. Gogolou, Chr. (2006). Proceedings of the 5th WSEAS International Conference on Environment, Ecosystems and Development, Venice, Italy, November 20-22. *Greenway Planning and Management of Urban Riparian Corridors: the alternative basis for an Integrated System of Urban Green Spaces. Case study: riparian corridors in the city of Igoumenitsa, Greece*. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: https://www.researchgate.net/publication/238074419_Greenway_Planning_and_Management_of_Urban_Riparian_Corridors_the_alternative_basis_for_an_Integrated_System_of_Urban_Green_Spaces_Case_study_riparian_corridors_in_the_city_of_Igoumenitsa_Greece

Μπελαβίλας, Ν. Βαταβάλη, Φ. (2009). *Πράσινο και ελεύθεροι χώροι στην πόλη*. Αθήνα : WWF Ελλάς

Nor, K. Khursiah, A. Amri, A. Journal of Case Research in Business and Economics. *Dynamism of a night market*. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: <http://www.aabri.com/manuscripts/11774.pdf>

Παπαγεωργίου, Π. (2009). *Περιβαλλοντικός σχεδιασμός παραποτάμιας ζώνης. Μελέτη περίπτωσης στον ποταμό Έρκυνα του Δήμου Λεβαδέων*. Διπλωματική Εργασία. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας.

Pacheco, P. (2017). *Public Spaces: 10 Principles for Connecting People and the Streets*. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: <http://thecityfix.com/blog/public-spaces-10-principles-for-connecting-people-and-the-streets-priscila-pacheco>.

RESTORE. (2013). *Rivers by Design - Rethinking development and river restoration*. Bristol: Environment Agency, Horizon House, Deanery Road.

RIPIDURABLE. (2008). *Sustainable Riparian Zones. A management guide*. Generalitat Valenciana.

Τμήμα Αρχιτεκτόνων. Πολυτεχνική Σχολή & Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Αρχιτεκτονικής Τοπίου. (2009). *Πλατείες της Ευρώπης - Πλατείες για την Ευρώπη*. Θεσσαλονίκη: Τμήμα Αρχιτεκτόνων ΑΠΘ, Εκδόσεις Ζήτη.

UCLA. Luskin School of Public Affairs. (2014). *Placemaking for an aging population Guidelines for Senior-Friendly Parks*. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: https://www.lewis.ucla.edu/wp-content/uploads/sites/2/2015/04/Seniors-and-Parks-8-28-Print_reduced.pdf.

Φασούλη, Μ. Μαρία Σιμάκου, Μ. (2007). *Αρχιτεκτονική και νερό: Η εκμετάλλευση της δύναμής του στο σχεδιασμό* Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: <http://monumenta.org/article.php?IssueID=3&lang=gr&CategoryID=3&ArticleID=137>

Χατζηγιάννη, Μ. (2016). *Προσέγγιση ολοκληρωμένης διαχείρισης αστικών ρεμάτων & ομβρίων υδάτων: η περίπτωση της Εσχατιάς*. Διπλωματική Εργασία. Αθήνα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Ψωμά, Α. (2016). *Ειδικά κτήρια της Λιβαδειάς - τα "χάνια" και οι "παλιές φυλακές"*, Συλλογή Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Λιβαδειάς.

Zaimes, G. Iakovoglou, V. Emmanouloudis, D. Gounaridis, D. (2010). *Journal of Engineering Science and Technology Review 3. Riparian Areas of Greece: Their Definition and Characteristics*. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: <http://jestr.org/downloads/volume3/fulltext312010.pdf>

Zaimes, G., Iakovoglou, V. Gounaridis, D. (2013). *International Journal of Innovation and Sustainable Development. Riparian areas in urban settings: two case studies from Greece*. Inderscience Enterprises Ltd. Διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: https://www.researchgate.net/publication/263891404_Riparian_areas_in_urban_settings_two_case_studies_from_Greece

<http://dimoslevadeon.gr>

<http://gis.ktimanet.gr>

<http://79.129.79.97/webgis/ypodomes.aspx>

http://www.wondergreece.gr/v1/el/Perioxes/N_Boiwias/Gia_tin_perioxi/Eortes_Festibal

<https://www.prolat.gr>

<http://teresamoller.cl/>

<http://www.hansenpartnership.com.au/projects/landscape-architecture/mackenziefalls/>

<http://www.biomatrixwater.com/floating-riverbanks>

<http://www.luchtsingel.org>

<http://felixx.nl/felixx.nl>

<http://www.landezine.com>

<https://www.territoirespaysagistes.com>

https://www.huffingtonpost.com/2015/06/04/playgrounds-for-seniors_n_7452270.html